

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər

**"Oliqarxgeyt" işi
böyüdü - 318 milyon
kreditini mənimsəyən
sahibkar
tutuldu**

yazısı səh.11-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 16-17 may 2015-ci il Şənbə № 105 (6133) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm

Növbəti iqtidar-müxalifət görüşü keçirildi

Əli Həsənov: "Əsas məsələ ilə bağlı mövqe o oldu ki, Avropa Oyunları Azərbaycan dövlətinə lazımdır"

yazısı səh.6-da

Müsavat Partiyasında 5 gündür açıq aksiyası keçirilir

yazısı səh.3-də

Azərbaycandakı "məxməri inqilab" dan 23 il ötdü

yazısı səh.5-də

Elxan Şahinoğlu:

"Kiyev sanki yarımadanın itirilməsi ilə barışıb"

yazısı səh.9-da

Polkovnik Elçin Kərimov:

"Yetər ki, Ali Baş Komandan əmr versin..."

yazısı səh.13-də

Azərbaycanda qızıl ucuzlaşır

yazısı səh.14-də

İntiqam Əliyevin səhhəti kəskin pisləşib - hərəkət edə bilmir

yazısı səh.2-də

Buraxılış imtahanlarının tarixləri açıqlandı

yazısı səh.14-də

"Ölüm yolu"nda problemlər nə vaxt bitəcək...

yazısı səh.15-də

Azərbaycana gətirilən avtomobillərin sayı 2 dəfədən çox azalıb

yazısı səh.14-də

Kürdəmir sakini arvadını yabalayıb öldürdü

yazısı səh.2-də

GUAM-ın baş katibi azərbaycanlı oldu

yazısı səh.2-də

"Milyarderlər İttifaqı" yenidən gizli vəzifədə

ABBAS ABBASOV BAKIYA

QARŞI - BU DƏFƏ ANKARADAN...

Sabiq vitse-primyer ermənilərin "soyqırım" şousundan sonra soyuyan Ankara-Moskva münasibətlərini əvvəlki məcrasına qaytarmaq çabasında; Azərbaycanın qaz kəməri xəttinə alternativ olan "Türk axını"na dəstək üçün Türkiyədə ciddi fəaliyyətə başlayıb; iqtidar onun yeni xeyanətindən xəbərdardır...

yazısı səh.5-də

Avropa Birliyindən Azərbaycan üçün özəl "Yol xəritəsi"

Riqa sammitində ölkəmizə fərdi əməkdaşlıq formulu təklif ediləcək; rəsmi Bakı önümüze atılacaq və qardaş Türkiyənin də maraqlarına cavab verən "xilas kəməri"ni götürecəkmiz?

yazısı səh.9-da

Deputat Əsabil Qasımov:

"Heç bir toyuq hünim də yoxdur"

yazısı səh.8-də

Sərdar Ağayev:

"Mühacirət xatirələrin işgəncəyə döndüyü yerdür..."

yazısı səh.10-da

Hacı Qalibin evində cəbbəxana aşkarlandı - amma o, həbs edilmədi

yazısı səh.4-də

16 may 2015

Müsavat Partiyasının başqanı Arif Hacıli Sahib Məlikzadəni 55 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib. Təbrikdə deyilir:

“Hörmətli Sahib bəy!

Sizi 55 illik yubileyiniz münasibəti ilə təbrik edir, Sizə uzun ömür, can sağlığı və demokratik inkişaf uğrunda apardığınız mübarizədə uğurlar arzulayıram.

Siz Azərbaycanda başlanan milli azadlıq hərəkatının iştirakçılarından olmusunuz. 2001-ci ildən Müsavat

Partiyasının üzvü kimi partiyanın işində daim fəallıq göstərmiş, öz fədakarlığınızla başqalarına nümunə göstərmişsiniz.

Müsavat Partiyasının Qəbələ rayon təşkilatının sədri kimi gördüyünüz işlərlə, partiyanın keçirdiyi siyasi aksiyalarda, seçki kampaniyalarında fəaliyyətinizlə partiya ya ciddi töhfələr vermişsiniz.

Fəal həyat mövqeyiniz, işgüzarlığınız, prinsipliliğiniz, səmimiyyətiniz partiyadaşlarınız və ictimaiyyət arasında Sizə nüfuz qazandırdı. Əminəm ki, Sizi tanıyanlar, yaxınlarınız hər zaman Sizin kimi əqidəli bir müsavatçının həyat yolu ilə qürur duyacaqlar.

Hörmətli Sahib bəy!

Sizi bir daha 55 yaşınızın tamam olması münasibətilə ürəkdən təbrik edir, apardığınız bu müqəddəs mübarizədə uğurlar arzulayıram.”

“Vyetnam iqtisadi cəhətdən Azərbaycan üçün önəmlidir”

Vyetnam Sosialist Respublikasının prezidenti Çionq Tan Şanq Azərbaycana rəsmi səfər edib. Vyetnam prezidenti ölkələrimiz arasında iqtisadi sahədə əməkdaşlıq əlaqələrinin də inkişaf etdiyini diqqətə çatdırıb, bu sahədə yaxşı perspektivlərin olduğunu bildırıb. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və Vyetnam prezidenti Çionq Tan Şanq biznes forumunda da iştirak ediblər.

Biznes forumunda Azərbaycandan və Vyetnamda rəsmi şəxslərlə yanaşı, neft-qaz, enerji, tikinti, İKT, maliyyə və bank, kənd təsərrüfatı, sənaye, ticarət, xidmət, turizm, nəqliyyat, ecazaçılıq və digər sahələrdə fəaliyyət göstərən 170-ə yaxın iş adamı iştirak edib. Tədbir çərçivəsində Azərbaycan və Vyetnam iş adamları arasında ikitərəfli görüşlər keçirilib.

Maraqlıdır, uzaq olan Vyetnam Azərbaycan üçün siyasi, iqtisadi cəhətdən nə dərəcədə əhəmiyyətlidir?

Deputat Fazil Mustafa Vyetnamla əlaqələrin siyasi cəhətdən olmasına da iqtisadi cəhətdən böyük önəm kəsb etdiyini dedi: “Vyetnam texnoloji baxımdan öndədir. Onların xüsusən də toxuculuq məhsulları geniş yayılıb. Ona görə də iqtisadi cəhətdən Vyetnamla əməkdaşlıq Azərbaycan üçün mənəcə çox faydalıdır. Çünki daha əlverişli və ucuz qiymətə əldə etmək olur. Hazırda çin malları ilə Vyetnam malları arasında da rəqabət gedir. Düzdür, Vyetnam Azərbaycana yaxın qonşu dövlət deyil. Amma onunla münasibətləri kiçiltmək olmaz. Düşünürəm ki, iqtisadi cəhətdən Vyetnam bizim üçün faydalıdır. Oradakı sosialist bir cəmiyyət formal olaraq saxlanılma da, iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr sırasına daxil olur. Siyasi cəhətdən isə ən azı Azərbaycanın əleyhinə getməz. BMT-də bir səlam verər”.

□ Günel MANAFILI

“Elm” tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

“İş adamlarından yeganə tələbim odur ki...”

“Azərbaycan iqtisadiyyatı sürətlə inkişaf edir. Bizim qarşımızda duran bütün vəzifələr vaxtında və uğurla icra edilir. Azərbaycan xarici investisiyalar üçün açıq ölkədir. Müstəqillik dövründə ölkəmizə 200 milyard dollardan çox sərmayə qoyulub. Təkcə keçən il 27 milyard dollar investisiya yatırılıb. Bu, onu göstərir ki, həm xarici, həm də yerli investorlar ölkəmizə, onun gələcəyinə inanırlar”.

Bu sözləri ötən gün Bakıda keçirilən Azərbaycan-Vyetnam biznes forumunda çıxışı zamanı Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev deyib.

Dövlət başçısı Azərbaycanda çox gözəl investisiya mühitinin olduğunu bildirərək, xarici və yerli sərmayələrin dövlət tərəfindən qorunduğunu qeyd edib: “Əgər belə olmasaydı, Azərbaycana bu qədər sərmayə yatırılmazdı. Biz sərmayə qoyuluşunda da dinamikanı görürük. Son vaxtlar daha çox yerli sərmayə qoyulur. Qoyulan ümumi vəsaitin təxminən 70 faizi daxili vəsaitdir. Bu, onu göstərir ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı yüksək templərini saxlayır”.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda xarici investisiyaların qorunması işində ən qabaqcıl təcrübənin tətbiq edildiyini vurğulayıb.

“Azərbaycan iqtisadiyyatı dayanıqlı iqtisadiyyatdır. Əlbət-

tə ki, neft-qaz sektoru bizim iqtisadi inkişafımız üçün birinci mərhələdə həlledici rol oynayıb. Ancaq hazırda ümumi daxili məhsulumuzun təxminən 70 faizi qeyri-neft sektorunda formalaşır. Bu da onu göstərir ki, iqtisadi şaxələndirmə artıq Azərbaycanda reallıqdır”, deyə prezident bildirib.

“Müstəqillik dövründə biz ancaq öz gücümüzə güvənməmişik və ona görə bizim xarici borcumuz da çox aşağı səviyyədədir. Bu, dünya miqyasında belə ən aşağı səviyyələrdən biridir. Xarici borc ümumi daxili məhsulumuzun təqribən 10 faizini təşkil edir. Yeni bu, onu göstərir ki, biz çoxlu borclar almamışıq, öz gücümüzdə güvənmişik və buna görə də bu gün iqtisadi müstəqilliyə tam şəkildə

nail olmuşuq. Xarici maliyyə qurumlarından asılı deyilik, baxmayaraq ki, biz xarici maliyyə qurumları ilə də fəal işləyirik”, deyə prezident İlham Əliyev qeyd edib.

Azərbaycanda biznes mühitinin çox müsbət olduğunu bildirən dövlət başçısı Azərbaycan dövlətinin özəl sektoru

dəstəklədiyini qeyd edib: “Mən Azərbaycanın iş adamları ilə mütəmadi qaydada görüşlər keçirirəm, onlara siyasi dəstəyimi verirəm. İş adamlarından yeganə tələbim ondan ibarətdir ki, onlar öz işini qanun çərçivəsində təşkil etsinlər. Belə olan halda heç kimin problemi olmayacaq. Azərbaycanda hüquqi dövlət qurulur və bütün məsələlər öz həllini qanun çərçivəsində tapmalıdır”. (APA)

İntiqam Əliyevin səhhəti kəskin pisləşib

Viedan məhsusu, hüquq müdafiəçisi İntiqam Əliyevin səhhətində kəskin ağırlaşma baş verib. Bu barədə hüquqşünasın vəkili Cavad Cavadov sosial şəbəkə vasitəsilə ölkə jurnalistlərinə ünvanladığı açıqlamada bildırıb. C.Cavadov yazıb: “Bu gün İntiqam Əliyevlə görüşmək üçün Bakı İstintaq Təcridxanasına getmişdim, İntiqam müəlim görüşə gəlmədi və xəbər göndərdi ki, belində kəskin ağırlaşma görə hərəkət edə bilmir, çox həyəcan verici bir xəbərdir. Hazırda Penitensiar Xidmətə və Bakı İstintaq Təcridxanasına müraciətlər hazırlayıram”.

Qeyd edək ki, İntiqam Əliyev 3 il hər hansı vəzifə tutmaq hüququndan məhrum edilməklə 7 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

O, Cinayət Məcəlləsinin 213.1-ci (vergiden yayınma), 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə), 192.2-ci (qanunsuz sahibkarlıq) və 179.3.2-ci (mənimləmə və ya israf etmə) maddələri ilə təqsirli bilinib.

GUAM-ın baş katibi azərbaycanlı oldu

GUAM Xarici İşlər Nazirləri Şurası bəzi təşkilati qərarlar qəbul edib. “Trend”in məlumatına görə, bu qərarlardan biri də Azərbaycanın fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Altay Əfəndiyevın GUAM-ın baş katibi vəzifəsinə təyin edilməsidir.

“Ermənistan iqtisadiyyatı geri gedir”

Ermənistan iqtisadiyyatı bu ili 1.5%-lik geriləmə ilə başa vuracaq. Musavat.com “Azadlıq” radiosuna (erməni) istinadən xəbər verir ki, bu barədə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının yaydığı proqnozda deyilir.

Bankın bildirdiyinə görə, Ermənistan üstəlik, Güney Qafqazın iqtisadiyyatında geriləmə gedən yeganə ölkəsidir. Belə ki, qurumun proqnozuna görə, qonşu Azərbaycanda 1, Gürcüstanda isə 1.5%-lik iqtisadi artım gözlənilir.

Ermənistanın keçmiş baş naziri Qrant Baqratyan bu rəqəmlərin real saydığını söyləyib.

Az öncə Beynəlxalq Valyuta Fondu (BVF) da Ermənistan iqtisadiyyatında geriləmə olacağı haqda proqnoz vermiş, bu xüsusda onun Güney Qafqazda yeganə ölkə olduğunu qeyd etmişdi. BVF-yə görə, ilin sonuna geriləmə 1% təşkil edəcək.

□ Musavat.com

Kürdəmir sakini arvadını yabalayıb öldürdü

Kürdəmir rayonunda dəhşətli qətl törədilib. Lent.az-ın məlumatına görə, rayonun Muğanlı kəndində 1973-cü il təvəllüdü Qasımov Vəfa Rəhman oğlu həyat yoldaşı, 1975-ci ildə anadan olmuş Qasımov Rəifə Bəylər qızını yaba ilə qətlə yetirib.

42 yaşlı kişi kəndin yaxınlığındakı torpaq sahəsində arvadına yaba ilə çoxsaylı zərbələr endirib. Başından və bədəninin digər nahiyələrindən çoxsaylı deşilmiş xəsarətlər alan qadın hadisə yerində keçinib. Faktla bağlı cinayət işi açılıb, qətl törədən şəxs tutulub.

Əli Həsənov iş adamlarının saxlanılmasından danışıb

“İş adamları müəyyən əməllər üzrə ittiham olunur. Araşdırmalar, məhkəmə prosesləri göstərəcək ki, bu insanlar öz bizneslərini Azərbaycanın mövcud qanunvericiliyi çərçivəsində aparıblar, yoxsa yox”.

APA-nın məlumatına görə, bunu bir qrup iş adamının saxlanılması və həbsinə münasibət bildirən Azərbaycan Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov bildırıb.

Əli Həsənov deyib ki, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev dövlətin iş adamlarını dəstəklədiyini bir daha vurğulayıb: “Prezident də qeyd etdi ki, iş adamlarından yeganə tələbimiz Azərbaycanın mövcud qanunvericiliyinə əməl etmələridir”.

İtaliyada Qarabağ müşavirəsi...

ATƏT-in Minsk Qrupunun amerikalı həmsədri Ceys Uorlik İtaliya hökuməti ilə Dağlıq Qarabağ konfliktini bağlı məsləhətləşmələr aparıb.

Musavat.com-un məlumatına görə, bu barədə diplomat özünün twitter səhifəsindəki mikrobluqda yazıb.

“Bu gün İtaliya hökuməti ilə müşavirə oldu. Minsk Qrupunun bütün üzvləri danışıqlar prosesinə yardım edir” - qeyd edib Uorlik.

Xatırladaq ki, Minsk Qrupunu üzvləri arasında İtaliya da var. Maraqlıdır ki, Uorlik - son illər erməni Qarabağ nizamlanmasında ən çox fəallıq göstərən üç həmsədrdən biridir. Ötən il atəşkəsin 20 illiyi ilə bağlı 6 bənddən ibarət həll modelini də o təklif etmişdi.

□ Musavat.com

Jurnalistlər üçün yeni müsabiqə

ATƏT-in Bakı Layihə Əlaqələndiricisi və Azərbaycan Mətbuat Şurası məişət zorakılığı probleminə həsr olunmuş jurnalist işləri üçün iki müsabiqə elan edib. Bu barədə ATƏT-in saytında məlumat yerləşdirilib. Məlumatla görə, birinci müsabiqə qəzet və internet KİV-lərdə dərc olunan məqalələr, ikinci müsabiqə isə televiziya reportajları üçündür. ATƏT, Mətbuat Şurası və AİLE, Qadın və Uşaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndələrindən ibarət qiymətləndirmə komissiyası cari ilin mayın 1-dən noyabrın 30-dək hazırlanmış ən yaxşı işləri mükafatlandıracaq.

Məqalə və reportajlar 2015-ci il noyabrın 30-dək təqdim oluna bilər. Nəticələr isə dekabr ayında elan olunacaq.

Məlumatda həmçinin qeyd olunub ki, müsabiqədə yalnız mətbuat nümayəndələri iştirak edə bilər. Qalib seçilən müəlliflərə sertifikat və pul mükafatı təqdim olunacaq: birinci yer-1500 AZN, ikinci yer-1200 AZN və üçüncü yer - 1000 AZN. Hər iki müsabiqədə gənc jurnalistlərin hazırladığı işə görə 1000 AZN məbləğində bir xüsusi mükafat nəzərdə tutulub. Bu müsabiqələr ATƏT-in Bakı Layihə Əlaqələndiricisinin məişət zorakılığının qarşısının alınması üzrə qanunvericiliyin icrasına dəstək layihəsinin bir hissəsidir.

□ SEVİNC

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

Mayın 12-dən Müsavat Partiyasının təşəbbüsü ilə partiyanın qərargahında "Siyasi məhbuslara azadlıq!" tələbi ilə aclıq aksiyası başlayıb və hələ də davam edir. Aksiya haqqında geniş məlumat almaq üçün partiyanın qərargahına üz tutduq. Aclıq aksiyası keçirilən otağa daxil oluruq. Divarlardan siyasi məhbusların fotoları asılmışdı. Hər tərəfdə "Siyasi məhbuslara azadlıq", "Siyasi məhbusları olan hakimiyyət ölkənin güzgüsüdür" yazılmış plakatlar var idi.

Günün içindən

hazırkı durumu ilə maraqlandıq:
Şakir Abbasov: "Aksiyamızın əsas şüarı "Siyasi məhbuslara azadlıq"dır. May ayının 12-dən aksiyamız başlayıb. Hələ ki, səhə-hətəmdə ciddi bir problem yoxdur. Məqsədimiz bu aksiyamızı sona qədər, gücümüz bitənə qədər, canımız özümüzə olana qədər davam etdirməkdir. Başqa yolumuz da yoxdur. Piketlərə, mitinqlərə icazə verilmir. Biz də aclıq aksiyasına əl atmışıq. Bütün dünyada olan soydaşlarımıza

Əli Həsənov: "Mənim bu aksiyaya qoşulma səbəbim, başqa yolumuzun olmamasıdır. Çünki bizi cəmiyyətlə əlaqə qurmaqdan məhrum ediblər. Telekanallara çıxış yolumuz qapadılıb, etiraz aksiyalarına imkan vermirlər. Biz də sona məcbur olub, aclıq aksiyası keçirməyə qərar verdik. Tələbimiz də siyasi məhbusların azadlığa buraxılmasıdır. Biz onları azadlıqda görməyə kimi aksiyamızı dayandırmayacağıq. O ki, qaldı səhəhtimizə. Bizi bu

Oliqarxların qara günləri

Azer RƏŞİDOĞLU

Azərbaycanda oliqarxların qızmar yayı davam edir. Demək olar ki, hər gün hakimiyyətə yaxın bir iş adamı hüquq-mühafizə orqanı işçiləri qarşısında boynunu bükməyə vadar olur. Baş verənlər obivatelə anlaşılmaz görünəndə, ortada ciddi fakt mövcuddur. Büdcəsi cəmi 18 milyard olan ölkədə 6 milyardlıq kredit mənimlənməsi müzakirə mövzudur. Kifayət qədər böyük məbləğdir. Manatın devalvasiyasını, neftin qiymətinin aşağı düşməsinə nəzərə alsaq, ortada bir oliqarx qiymətinin da ola biləcəyini ehtimal edə bilərik. Vəziyyətin ciddiliyinə həm də o dəlalət edir ki, "edam kötiyü" nə çıxarılanlar ölkənin biznes sferasında böyük nüfuz sahib olan simalardır.

Ukraynada, Gürcüstanda oliqarxların siyasi hakimiyyətləri titrədiyini nəzərə alsaq, bu qədər böyük məbləğin hansı ünvanlara gətirdiyini törədə biləcəyi fəsadları da təxmin edə bilərik.

Bir sözlə, yeni həbslər ən müxtəlif rəqəmlərdən təhlil edilir. Kənar baxışla görünən odur ki, iqtidar maliyyə böhranından çıxış yolları arayıb və oliqarxların maraqları ilə siyasi elitanın mənafeləri arasında tərs mütənəsiblik yaranıb. Post-sovet məkanında oliqarxiyanın məxməri inqilablar etdiyi bir zamanda Azərbaycanda milyardları mənimlənməkdə günahkar bilinən iş adamlarının həbsi inqilab mövzusunun yenidən aktuallaşdırır. Bu, nə dərəcədə realdır? Azərbaycan kimi ölkələrdə kənar dəstək olmadan inqilab həyata keçirməyin imkansız olduğunu nəzərə alsaq belə suala cavab tapmaq zorundayıq - kim edəcək bu inqilabı - ABŞ, Rusiya, İran, yoxsa başqa bir güc mərkəzi?

Inqilab demokratik seçki mühiti olmayan ölkələrdə baş verir. Bir çox daxili və xarici amillər inqilab amilinə skeptik yanaşmağa əsas verir. Əvvəla, ölkədə iqtidardan kütləvi narazılığa baxmayaraq, sosial partlayışlar hələ də idarə olunmaz həddə çatmayıb.

Digər tərəfdən, Azərbaycan kimi böyük önəm kəsb edən ölkələrdə inqilab yalnız xalqın öz istəyi ilə baş vermir. Burada xarici amillər də olduqca önəmli rol oynayır. Onu da unutmamaq olmas ki, istər dünyanın aparıcı ölkələrində baş vermiş inqilabların, istərsə də "ərəb baharı"nın təhlili göstərir ki, proseslərin taleyi küçə və meydanlarda deyil, hansısa uzaq kabinetlərdə həll edilir.

Rusiya-ABŞ qarşıdurmasının pik həddinə çatdığı zamanda Azərbaycanda xaos (idarə olunan və ya olunmayan) supergüclərin marağında deyil. Ümumiyyətlə, Azərbaycan kimi ölkələrdə adətən "məxməri inqilablar" baş verir. Bunu reallaşdırmaq üçün isə seçkilərdən keçir.

Lakin belə bir variantın reallaşdırılması üçün ölkədə seçici fəallığı son dərəcə yüksək olmalı və yüz minlərlə insan öz səsinə sona qədər qorumağı bacarmalıdır.

Digər tərəfdən, inqilab birdən-birə baş vermir. İnqilaba hansısa hadisə vəsile ola bilər, lakin onu yetişdirən səbəblər daha dərin köklərə malikdir. Cəmiyyətin passivliyi fonunda ən yaxşı halda insanları mitinq və etirazlara səsləmək mümkündür, bu isə inqilab effekti yarada bilməz.

Azərbaycanda hazırda situasiya o dərəcədə qeyri-müəyyəndir ki, yeni meydana çıxacaq istənilən inqilabçı liderliyə namizəd anımdaca hakimiyyətin təqiblərinə məruz qalmaq olacaqdır. Düzdür, inqilabın və onu idarə edən liderin özəlliyi ondadır ki, gözlənilməyən zaman bütün proseslər ssenaridən çıxıb gələ bilər.

Siyasi katalizmlər isə təhlükəsi hər an gözləniləndir. Onu da nəzərə alsaq ki, katalizmlər özü də birdən-birə baş vermir, vəziyyətin heç də proqnozlaşdırıla bilməyəcəyini deyə bilərik. Ümumilikdə isə inqilablar bir qayda olaraq özü ilə təlatümlər və dağınıqlar gətirir. İnqilab yolu ilə devrilən iqtidarlardan taleyi nə qədər acı olursa, hakimiyyətə gələn qüvvələrin karyerası da bir o qədər xoşagəlməz olur. İnqilablar adətən təkrarlanır. Bu isə dövlətin əsaslarını sarsdır. İnqilab yolu ilə devrilən siyasi qüvvələrin hakimiyyətə qayıdış şansı son dərəcə minimal olur. Seçki yolu ilə məğlubiyətə uğrayanlar isə bir müddət keçdikdən sonra yenidən hakimiyyətə qayıda bilərlər. Hansı yolu seçməyi isə siyasi qüvvələr özləri həll edəcəklər. İlk növbədə isə bunun məsuliyyəti iqtidarın üzərində qalacaq.

Daha bir önəmli faktı diqqət yetirək. Qərb anlayır ki, Azərbaycanda oliqarxlar müxalifətin tərəfinə keçməsi bu ölkədə inqilab barədə düşüncələr reallaşma bilməyəcək. Ukraynadakı son proseslər milyonlarla maliyyə hesabına gerçəkləşdirilə bildi. Böyük proseslər üçün maliyyə əsas şərtidir. Məhz oliqarxların müxalifətə keçməyə sövq edəndən sonra Qərb Ukrayna müxalifətini silahlandırmaq, milli qvardiya yaratmaq, klassik inqilaba hazırlaşmaq barədə bəyanatlar verməyə sövq etdi.

Bu gün hiss olunur ki, Qərb Azərbaycandakı bir çox siyasi qüvvələri siyasi həyatdan silmək, onların yerinə oliqarx və gəncləri gətirmək istəyir. Klassik müxalifət bu proseslərdə yuxarıda adı çəkilən təbəqə ilə əməkdaşlıqla özünü qoruya bilər. Ukraynadakı son proseslərin öyrətdiyi dərslərdən biri də məhz budur. Hakimiyyətin iqtisadiyyatı tam nəzarətə götürməsi insanların kəskin etirazına səbəb olur, pulların bölünməsinə digər qruplar kənarında saxlanılır. Ən müxtəlif qrupların maraqlarının get-gedə sıradan çıxarılması savaqların miqyasını böyüdür. Bu isə inqilaba yol açır. Son həbslərin pərdəarxası bu tendensiyadan xəbər verə bilər...

Müsavat Partiyası 5 gündür aclıq aksiyası keçirir

Hazırda aksiyada 4 nəfər iştrak etsə də, bu say bu gündən etibarən daha da artacaq. Bu haqda məlumatı musavat.com-a Müsavat Partiyası başqanının müavini Elman Fəttah verib: "Siyasi məhbuslara azadlıq!" tələbi ilə keçirilən aclıq aksiyasına qoşulmaqla bağlı ölkənin regionlarından çoxsaylı müraciətlər daxil olur. Biz də müraciətləri nəzərə alaraq, 16 may 2014-cü il tarixdə "Siyasi məhbuslara azadlıq!" tələbi ilə keçirilən aclıq aksiyasına Bakı,

Sumqayıt şəhərlərində və respublikanın bir çox regionlarında bir günlük dəstək verilməsini məqsəduyğun saydıq.
Hazırda partiyanın qərargahında keçirilən aclıq aksiyasında Müsavat Partiyasının məclis üzvü Şakir Abbasov, Binəqədi rayon təşkilatının sədri Rauf Ağa, Nizami rayon təşkilatının üzvü Əli Həsənov və Xəzər rayon təşkilatının sədri Niyaz Nəsirli iştirak edir. Etirazçıların hər biri ilə söhbətəşdik və onların səhəhtlərini

müraciət edirik ki, bizim bu aksiyamızı işıqlandırınlar. Qoy hamı bilsin ki, bizim heç bir günahı olmadan həbs edilən yüzlərlə siyasi məhbusumuz var. Biz bu aksiyamızı yığılana qədər davam edəcəyik"
Rauf Ağa: "Məqsədimiz hər kəsə bəllidir. 4 gündür aclıq aksiyamız davam edir. Hələ ki, həkimlər ehtiyac duymamışam. Həkim tərəfindən qadağa qoyulana kimi, mən şəxsən aksiyadan geri çəkilən deyiləm".

dəqiqə səhəhtimiz düşündürür".
Partiyadan aldığımız məlumat görə, 4 gün ərzində aclıq aksiyası keçirilən ziyarət etmək üçün bölgələrdən onlarla adam gəlib. Aksiyaçılara baş çəkənlər arasında İsa Qəmbər, İsgəndər Həmidov, Ümid Partiyasının nümayəndələri və NIDA-çılar da olub. Onlar da aclıq aksiyası keçirilənlərə dəstək veriblər.
□ Məhəmməd Türkmən Foto müəllifindir

Bu həftə Müsavat Partiyası daxilində gedən proseslər mətbuatın gündəmindən düşmədi. Həftənin ilk günü partiya qarşısında aksiya keçirən şəxslərin işi müzakirə olundu və bir neçə şəxs partiyadan çıxarıldı. Bunun ardından partiya üzvlərindən bir neçəsi "siyasi məhbuslara azadlıq" tələbi ilə aclıq aksiyasına başladı. Partiyanın iqtidar-müxalifət dialoqundan iştirakdan imtina etmək qərarı da diqqət çəkən məqamlardan biri oldu.

Müsavat Partiyası daxilində baş verənlərə və partiyanın ölkənin gündəmində olan məsələlərə, Avropa Oyunlarına və parlament seçkiləri ilə bağlı prosesə münasibətini öyrənmək üçün Müsavat Partiyası Məclisinin sədri Nüşabə Sadıxlı ilə əlaqə saxladığımız.

Məclis sədri partiyadan çıxarılan məsələsinə toxunaraq onları sifarişlə iş görənlər adlandırdı: "Müsavat qanunlarla idarə olunan demokratik bir təşkilatdır. Əgər partiyanın nizamnaməsinin tələbləri pozulursa, qanunlara itaətsizlik olursa təbii ki, hər kəs öz cəzasını almalıdır. Bu mənada təbii ki, partiyanın gücünü saxlamaq üçün pozuculuq işləri aparan insanlar partiyadan qovulmalıdır".

N.Sadıxlı bildirdi ki, özünü dırnaqarası müsəvatçı hesab edən insanlar partiya qarşısında aksiya keçirdilər və bununla özlərini ifşa etmiş oldular: "Hesab edirəm ki, bu insanlar həmin aksiyaları siyasi dustaqlarına azad olunması tələbi ilə, ölkədəki ictimai-siyasi vəziyyətin düzəlməsi ilə əlaqədar keçirseydilər daha yaxşı olardı. Mən ona təəccüblənirəm ki, illərlə partiyanın qapısını belə açmayan, Müsavat qərargahında heç vaxt görünməyən insanlar indi birdən-birə təmtəraqlı istefalar verib partiyadan gətdiklərini açıqlayırlar. Görünür, onlar kiminsə sifarişli ilə, ki-

"Onlar sifarişlə iş görürdülər"

Nüşabə Sadıxlı: "İnanıram ki, Müsavatda yaşanan gərginlik tezliklə səngiyəcək və biz bu olaydan da güclü çıxacağıq"

minse istəyi ilə bunu etdilər. Mən buna çox təəssüflənirəm. Özünü müsəvatçı adlandıran şəxs bunu etməməli idi".

N.Sadıxlı partiyanın bu situasiyadan da üzəg çıxacağına inandığını vurğuladı: "Müsavat zaman-zaman bundan da çətin sınaqlardan çıxıb, qədim bir ənənəsi olan yüzillik bir siyasi partiyadır. Zaman-zaman Müsavat Partiyasını siyasi arenadan silmək istəyən qurumlar, siyasi partiyalar, dövlət nümayəndələri olub. Ancaq onların heç birinin buna gücü çatmayıb. Çünki bu partiya xalqın ürəyindədir, onu siyasi səhnədən silmək mümkün deyil. Düşünürəm ki, Müsavat Partiyası ilə bağlı yaşanan gərginlik tezliklə səngiyəcək və biz bu olaydan da güclü bir şəkildə çıxacağıq".

Partiyanın iqtidar-müxalifət görüşünə qatılmamasından danışan Məclis sədri bu dialoqdan ümidverici heç nə gözləmədiyini bildirdi: "Çünki bu görüşdən öncə müxalifətin bezi arzuları var idi ki, siyasi dustaqlar azad olunsun, ölkədə ictimai-siyasi durum normallaşsın. Bu şərtlər yerinə yetirilmədiyi üçün mən düşünürəm ki, iqtidar-müxalifət görüşü sadəcə gürültü xarakteri daşıyır. Bunun hansısa ciddi nəticə verəcəyini gözləmirəm".

N.Sadıxlı partiyanın siyasi məhbuslara azadlıq tələb etdiyini və bunun üçün qərargahda aclıq aksiyası keçirildiyini də vurğuladı: "Biz çox istəyirik ki, siyasi məhbuslar azad olunsun. Xüsusilə özünü dünyaya demokratik dövlət kimi təqdim etmək istəyən ölkədə siyasi dustaqlar olmamalıdır. Bu insanlar tam haqsız olaraq həbs olunublar. Bu aksiyaların azad olunması tələbi ilə keçirilən və dünyanın diqqətini siyasi məhbuslar məsələsinə cəlb etməyə yönəlib".

Sonda Nüşabə Sadıxlı Müsavat Partiyasında parlament seçkiləri bağlı aparılan hazırlıq işləri ilə bağlı sualımızı da cavablandırdı. Bildirdi ki, hazırda namizədlər dəyərləndirilir və Məclisin iyunda keçiriləcək iclasından yekun qərar qəbul ediləcək: "Çünki namizədlər Məclisdə təsdiq olunmalıdırlar. Məclis iyun ayında olacaq. Bu haqda Müsavat Divanında qərar qəbul olunmalıdır. Bundan əlavə, Müsavat Partiyası seçki komissiyalarının paritet əsaslarla müəyyənləşməsinə təklif edir. Əgər biz buna nail olsaq və seçki komissiyalarında müxalifət də təmsil olunsun, təbii ki, nəticə gözləmək olar".

□ Nərgiz Lifiyeva

Avropa Oyunları zamanı redaksiyalarda iş qrafiki dəyişəcəkmi?

Rauf Arifoğlu: "Ofisimiz Avropa Oyunlarının əsas stadionuna yaxın yerləşdiyi üçün..."

Nurşən Quliyev: "Vəziyyətdən asılı olaraq məsələyə yenidən baxıla bilər"

Bakıda I Avropa Oyunlarının başlamasına bir aydan artıq vaxt qalsa da, indidən yollar tıxacın əsiridir. Oyunlar zamanı yollarda xaos yaşanacağı və sürücülər, piyadalar üçün ciddi çətinlik olacağı hiss olunur. Çünki indidən bəzi marşrutlar xətdən çıxarılıb, tıxaclar başlanıb.

Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Kamran Əliyev isə musavat.com-a açıqlamasında qeyd edib ki, əsas marşrutun nisbətən kənardan, yeni Bakı kənarkeçmə yolu, Ziya Bünyadov prospekti istiqamətindən xüsusi zolaq salmaqla oyunlara cəlb olunmuş avtomobillərin həmin yollardan keçməsi təmin olunacaq. DYP sözcüsü bununla da şəhərin mərkəzi hissəsində tıxacların yaranmamasının təmin olunacağını dedi: "Ola bilər ki, insanların yarış arenalarına kütləvi axını ilə bağlı səkilər artıq piyadaları götürmək qabiliyyətində olmadıqda, həmin ərazidə avtomobil yolları bağlansın və nəqliyyatın hərəkətinə məhdudiyət qoyulsun. Ancaq bu ərazilərdə də hərəkət çox qısa bir zaman ərzində məhdudlaşdırılacaq. Biz çalışırıq ki, maksimum az zaman çərçivəsində hərəkətin məhdudlaşdırılması həyata keçirilsin".

"Yeni Müsavat" xəbər verir ki, hələlik bağlanacaq yolların siyahısı bəlli deyil. Amma bununla belə, çalışan vətəndaşlar üçün işə gedib-gəlmək çətinləşəcək. Biz isə bu yaranmış situasiyada media orqanlarının hansı əlavə planı olduğunu öyrənmək istədik: işçilərinizin işə gəlib-gətməsində yarana biləcək çətinliklə bağlı "B planı"nız varmı? Rəhbəri olduğunuz media orqanının fəaliyyətində, iş qrafikində hansısa dəyişiklik edəcəksizmi?

"Yeni Müsavat" qəzetinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu bildirdi ki, bu, ölkə miqyaslı tədbirdir. Müsahibimiz ilə əlaqəli problemlərin qaçılmaz olduğunu dedi: "Redaksiyamız Avropa Oyunlarının keçiriləcəyi məkana yaxın yerdə yerləşir. Qovşaq demək olar ki, eynidir. İndidən çətinlikləri hiss etməyə başlamışıq. Əməkdaşlarımızın da əksəriyyəti şəhərin o biri ucundan, bağlı olacaq yollardan gəlirlər. Bu baxımdan biz 15 günlük xüsusi dönmə üçün bir plan hazırlamışıq. O da ondan ibarətdir ki, növbətçi redaktorların burda qalmasını təmin etməyə çalışacağıq. Kimin ki, sabah növbəsidir, onların saatlarla yollarda qalma ehtimalı olmasın deyərək, bunu edəcəyik. Müxbirlərdən də kimlər həmin yol və qovşaqlarla hərəkət edə bilsələr nəzərə alacağıq. Onların yetişməsi, sonradan da evlərinə getməsi vaxt ala bilər, onlara da həmin müddət ərzində evdə işləmək şəraiti yaradacağıq".

R.Arifoğlu dedi ki, bütün kollektivin qəzetdə gecələməsi imkanlarını təmin etmək olduqca çətinidir. Onun sözlərinə görə, bunu yer və qida baxımından nəzərə almaq lazımdır: "Sadəcə üç - dörd nəfərin burda qalmasını təmin edə bilərik. Düşünürük ki, vəziyyət çox ciddiləşsə, mobil yataqlar ("raskladuşka") alacağıq və onların vasitəsilə əməkdaşların burda qalması üçün şərait yaradacağıq".

"Azadlıq" qəzetinin redaktoru Sücəddin Şərifov isə qəzetin bu məsələ ilə bağlı xüsusi planı olmadığını bildirdi. Onun sözlərinə görə, bu kontekstdə ümumi müzakirələr olub: "Bilirsiniz ki, "Azadlıq" uzun illər ekstremal vəziyyətdə işləməyə alışıb. Güman etmərəm ki, xüsusi çətinlik olsun. Metro ilə bağlı xüsusi problem olmayacaq. Bizim redaksiya "Azərbaycan" nəşriyyatında yerləşir, nəşriyyat da "Elmlər Akademiyası" metrosuna yaxın. Əməkdaşların çoxu da metrodan istifadə edir. Xüsusi çətinlik olsa, nəse bir yol tapmağa çalışacağıq".

APA-nın redaktoru Nurşən Quliyev bildirdi ki, ümumiyyətlə jurnalistika spesifik peşədir və buna görə də çox vaxt verilən ümumi qərarlar bizə aid olmur: "Məsələn, bayram günləri hamı istirahət eləyəndə biz işə çıxırıq, işləyirik. Hazırda işçilərin iş qrafikində dəyişiklik yoxdur. Əvvəlki qaydada davam edir. Oyunların keçirildiyi günlərdə vəziyyətdən asılı olaraq məsələyə baxıla bilər".

□ Sevinc TELMANQIZI

15 may şəhid Sənən Əkbər oğlu Rüstəmovun qəhrəmancasına həlak olduğu gündür. O, 11 yanvar 1973-cü ildə Ağdam şəhərində anadan olub. Uşaq vaxtından atası Əkbər Rüstəmovun sərbəst gülüş bölməsində məşq edib. 1984-cü ildən "Qarabağ bülbülləri" ansamblının ən fəal üzvü olub dəfələrlə müxtəlif konsertlərdə və respublika televiziyasında ansamblla birlikdə çıxış edib.

Sənən Rüstəmov 1988-ci ilin fevral ayından başlayan milli-azadlıq hərəkatına qoşulub. Sənən 1991-ci ilin may ayında həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb və hərbi xidmətinə Qusar rayonunda davam etdirib. Qarabağda ermənilərin fəallaşmasından, kəndlərimizə dəim quldurcasına hücumlardan narahat olan Sənən rus ordusunda xidmətdən imtina edərək 60 nəfər əsgərlə Bakıya-Müdfəie Nazirliyinə gəlib və Qarabağda xidmət göstərmək Vətəni qorumaq niyyətində olduqlarını bildirirlər. Üç gün ərzində mürciətlərinə cavab ala

17 nəfər könüllü ilə birlikdə Ağdamda - Xaçinstroyda yerləşən Şirin Mirzəyevin batalyonuna gələrək orada xidmətini davam etdirir. Sənənin fiziki hazırlığı və qorxmazlıq, cəsarətliyi nəzərə alaraq onu kəşfiyyətçi rotasına qəbul edirlər. 1992-ci il yanvar ayında erməni-rus birləşmələrinin güclü hücumu zamanı Sənən xeyli sayda düşmən qüvvəsini məhv edib, özünü ayağından yaralanmasına baxmayaraq, özünü ilkin tibbi yardım edərək, əməliyyat qurtarana qədər döyüş ərasindən çıxmayıb. Döyüşdən sonra onu Tərtərə, or-

"Qarabağ bülbülü"nün, "Ağdam aslanı"nın şəhid olduğu gün

Sənən Rüstəmov

kəndlərində gedən döyüşlərdə düşmənin qəniminə çevirilmişdir. 15 may 1992-ci ildə düşmən Abdal-Gülablı kəndlərini ələ keçirmişdi. Şirin Mirzəyev düşmən qüvvələrini kəndən çıxarmaq əmri verir, Sənən Rüstəmov öz dəstəsi ilə düşməne qarşı hücumu keçir. Şiddətli döyüş zamanı havadan döyüşə dəstək verən, Azərbaycan hərbi qüvvəsinə aid SU-25 vertalyotu düşmən tərəfindən vurulur paraşutla tullanan pilotlar düşmən nəzarətində olan əraziyə enirlər. Sənən pilota kömək etmək üçün düşünmədə irəli atılır, qeyri-bərabər döyüşdə düşmən qüvvələrini məhv edərək, əsir götürülmüş polkovnik-leytenant Şuvarıyovu xilas edir və öz mövqelərinə gətirir. Məlum olur ki, pilotun sənədləri düşməndə qalıb, Sənən tərəddüd etmədən geri qaydırır. Düşmənlə üz-üzə gəlir bu döyüşdə qalıb gəlir və Şuvarıyovun sənədlərini götürüb qayıdarkən daha iki pilotun əsir aparıldığını görərək onları xilas etmək üçün döyüşə atılır, lakin düşmən qüvvəsi çox olduğundan onları xilas edə bilmir.

Bu döyüş 19 yaşlı Sənən Rüstəmovun son döyüşü olur. O, bu döyüşdə qəhrəmancasına şəhid olur.

Ağdam rayon XDSİK-nin qərarı ilə Ağdam şəhər 2 sayılı orta məktəbinə Sənən Rüstəmovun adı verilib.

dan da Ağdam şəhər xəstəxanasına göndərilər.

1992-ci il 26 fevral tarixdə Xocalı faciəsi zamanı yarasının tam sağalmasını gözləmədən hərbi hissəyə qayıdıb və xidmətini davam etdirib. Sənən 1992-ci il mart ayında Malibəyli-Quşçular kəndləri istiqamətindən, döyüş dostları Əkbər Məmmədov, Əlabbas və Aydın ilə birlikdə düşmən qüvvələrinin arxasına keçərək Xankəndində 4 sayılı orta məktəbdə yerləşən hərbi hissədən hərbi əhəmiyyətli xəritəni götürərək arxaya qayıdıblar. 1992-ci il 4 aprel tarixdə Şirin Mirzəyev onu

III batalyonun (komandir Əkbər Məmmədov) II rotasına komandir təyin edir. Sənən Rüstəmov 9-11 may Daşbaşı istiqamətində, yüksəklikdə yerləşən düşmənin postunu susdurmaq əmri alır və bu əmri məharətlə yerinə yetirərək düşmənin iki atəş nöqtəsini zərərsizləşdirərək 7 avtomat, 1 ədəd rəbitə aparatını qənimət götürür. Sənən Rüstəmov Ağdərə rayonunun Sırxavənd, Qazançı, Kiçan, Canyataq, Gülyataq döyüşlərində mərdliklə vuruşmuşdur. O, Əsgəran rayonunun Aranzəmin, Pircamal, Naxçıvanik, Ağbulaq, Dəhraz

Hacı Qalibin evində cəbbəxana aşkarlandı

Şeyxin qudası həyətində aşkarlanan silah-sursatla bağlı absurd açıqlamalar verib

Milli Məclisin deputatı Qalib Salahzadənin evindən silah-sursat aşkar edilib. "Qafqazinfo"nun xəbərinə görə, onun Bilgəhdə yerləşən evində bir neçə gün əvvəl hüquq-mühafizə orqanlarına daxil olan məlumat əsasında axtarış aparılıb. Axtarış nəticəsində deputatın evindən külli miqdarda silah-sursat tapılıb. Faktla bağlı dindirən Hacı Qalib Salahzadə ifadəsində bildirib ki, bu silah-sursatdan xəbəri yoxdur, orada yaşayam və həmin evdə xidmətçilər və mühafizəçilər qalır.

Sayı yazır ki, deputatın evində belə bir əməliyyat keçirilməsindən hüquq-mühafizə orqanlarından da təsdiqləyiblər. Məlumatla görə əməliyyatı polis keçirib. Artıq məsələ DİN rəhbərliyinin nəzarəti altındadır və hazırda ciddi araşdırmalar apa-

rılır. Millət vəkili də mövqeyini öyrənməyə çalışıb. O belə bir faktın baş vermədiyini, məlumatın ona qarşı təxribat olduğunu bildirib.

Hacı Qalib Salahzadə evindən silah-sursat tapılması ilə

bağlı gün ərzində bir neçə sayının əməkdaşı ilə danışıb və absurd açıqlamalar verib. Lent.az-a açıqlama verən deputat bildirib ki, yayılan məlumatlar həqiqəti əks etdirmir: "Biri deyir evdə silah tapılıb, biri

deyir bağda tapılıb. Biri yazır polis axtarış aparıb, o biri yazır ki, MTN axtarış aparıb. Bunların hamısı boş söhbətlərdir, şey yəni. Mənim heç nədən xəbərim yoxdur".

Teleqraf.com-a açıqlamasında isə Hacı Qalib bildirib ki, onun silaha ehtiyacı yoxdur: "Əgər yazılanlar doğrudursa, polis gəlib mənə imza atdırsın. Mən dindar adamam, evimdə heç vaxt silah olmayıb. İndi kəndə gedirəm, məsələni araşdıracam".

Publika.az-a açıqlamasında isə o deyir: "18 yaşım olandan bəri mənəndən nə gəldi yazırlar. Yazılanlar doğru deyil, belə şey mümkün ola bilməz. Yazıblar ki, guya polis evimdə silah-sursat aşkarlayıb. Əgər belə bir fakt varsa, polis gəlib mənə imza atdırsın və desin ki, filan şey olub. İndi mən nə bilim ki, onu haradan tapıb, gətirib evimə atıblar".

"Daxili İşlər Nazirliyi deputat Qalib Salahzadənin evində axtarış aparılması xəbəri ilə bağlı heç bir rəsmi açıqlama yaymayacaq". Bu barədə Axar.az-ın sorğusuna cavab olaraq Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildiriblər.

Qeyd edək ki, Sabunçu rayonundan deputat olan Qalib Salahzadə həm də Şeyxülislam Allahşükür Paşazadənin qudasıdır.

“Milyarderlər İttifaqı” yenidən gizli vəzifədə

“AzerRos”u parçaladıqdan sonra bir müddətdir ki, kölgəyə çəkilən baş nazirin sabiq birinci müavini Abbas Abbasov “yenidən aktiv siyasətə” qoşulub. Hakimiyyətlə bütün körpüləri yandıran Abbas Abbasov bu dəfə də Azərbaycanca qarşı daha bir siyasətin içərisində aktiv rol alıb. Belə ki, sabiq vitse-primyer bir müddətdir ki, Türkiyədə olub. Məlumdur ki, onun Türkiyədə də biznesi var və oradakı işlərinə oğlu Vüsal Abbasov nəzarət edir. A.Abbasovun oğlu bir neçə ildir ki, “LUKoil”ın Türkiyə bölməsinə rəhbərlik edir.

Abbas Abbasov Bakıya

qarşı - bu dəfə Ankaradan...

Sabiq vitse-primyer ermənilərin soyqırım şousundan sonra soyuyan Ankara-Moskva münasibətlərini yenidən əvvəlki məcrasına qaytarmaq, ən əsası Azərbaycanın qaz kəməri xəttinə alternativ kimi düşünülmüş “Türk axını”na dəstək üçün Türkiyədə ciddi fəaliyyətə keçib; iqtidar onun xəyanətindən xəbərdardır...

A.Abbasovun Bakıya gəlməsi qeyri-rəsmi yasaqlandıqı üçün o deputat oğlu Aydın Abbasov və ailəsinin digər üzvləri ilə tez-tez İstanbuldakı malikənlərində görüşürlər. Amma bu dəfə A.Abbasov Türkiyəni biznes dünyası ilə bağlayan İstanbulda yox, Ankarada yerləşib. Məlumatlı mənbə iddia edir ki, A.Abbasov budəfəki səfərini maksimum məxfi saxlamağa çalışıb ki, bunun səbəbləri barədə bir azdan yazacağıq. Xəbərlərə görə, A.Abbasov Türkiyənin siyasi həyatının müəyyənləşdiyi Ankaraya “xüsusi missiya” ilə gəlib. Məlumatlılığımıza şübhə etmədiyimiz mənbə deyib ki, A.Abbasov hazırda Ankarada Kremlin layihəsi olan “Türk axını”na dəstək toplamaq üçün qapılar döyür.

Məlumdur ki, Qərb “Cənub axını” layihəsinin reallaşmasına imkan vermədikdən sonra Rusiya bu dəfə “Türk axını” layihəsini

elan edib. Layihə ötən ilin dekabrın 1-də Vladimir Putinin Ankaraya səfərində razılaşdırılıb. Amma Putinin 24 aprelde tutduğu mövqe, qondarma soyqırımı İrəvanda yad etməsi rəsmi An-

kara ilə Rusiyanın münasibətlərini nəzərəcərpacaq dərəcədə gərginləşdirdi. “Qazprom” “Türk axını”nın tikintisinə mümkün qədər tez başlamaq istəyir, lakin Ankara buna müxtəlif arqu-

mentlərlə müqavimət göstərir. ABŞ da bu layihənin baş tutmaması üçün bütün gücü ilə müqavimət göstərir. Vaşinqton TAP layihəsinə ləngidən, Rusiyanın “Türk axını” layihəsinə qoşulmağa qərarlı olan Yunanıstana təzyiq göstərmək üçün hətta səfiri belə geri çağırmağa qərar verib. Rusiyaya dəstək verən Makedoniyada da siyasi vəziyyət gərginləşib və bunun da arxasında Ağ Evin iradəsinin dayandığı ən aktual iddialardandır. Qərb Avropanı Rusiya qazının asılılığından xilas edəcək, Azərbaycanın da iştirakçısı olduğu Trans-Adriatik Təbii Qaz Boru Xəttinin (TAP) reallaşmasını istəyir. Rusiya da bütün mümkün vasitələrlə bu pro-

bir xəyanət missiyasında görəvləndirilib. Abbas Abbasov ermənilərin soyqırım şousundan sonra soyuyan Ankara-Moskva münasibətlərini yenidən əvvəlki məcrasına qaytarmaq, ən əsası Azərbaycanın qaz kəməri xəttinə alternativ kimi düşünülmüş “Türk axını”na dəstək üçün Ankarada ciddi fəaliyyətə keçib. Məhz bu səbəbdən də sabiq vitse-primyer Ankarada olmasını gizli saxlamağa çalışır. Onun bu danışıqlarda hansı sifətdə, konkret kimin təmsilçisi kimi (daha doğrusu hansı üzvlə) iştirak etdiyi bir az mübahisəlidir. Çünki bu kimi dövlət işlərində Abbas Abbasov çox xırda fiqurdur. Amma görünür ki, Abbas Abbasovun bağlı olduğu da-

Xəbərlərə görə, Abbas Abbasov öz çapında görüşə bildiyi dairələrdə “Türk axını” üçün dəstək istəyir, Ankaranın Kremlinə soyqırım qəzəbinin önünə keçir, bir sözlə, Azərbaycanca qarşı bu dəfə Ankarada xəyanət planları qurur. Məxfiliyə baxmayaraq, Abbas Abbasovun bu təmaslarından Azərbaycan hakimiyyəti xəbərdar tutub.

Qeyd edək ki, 2013-cü ildə də Abbas Abbasovun rəhbərlik etdiyi “Milyarderlər İttifaqı” üzvlərinin Türkiyəyə səfərləri, orada siyasi və biznes dairələri ilə keçirdikləri görüşlər haqda rəsmi Bakı öz mənbələri vasitəsilə xəbər tutmuşdu. Həmçinin onun Azərbaycanın sabiq baş naziri Sürət Hüseynovla İstanbulda görüşü və müzakirə olunan ortaq layihələr barədə də məlumatlar əldə edilmişdi. Mümkün deyil ki, uzun müddət hökumət üzvü olan A.Abbasovun iqtidarın Türkiyədəki əlinin uzun, gözələrinin isə iti olduğunu bilməsin. Amma belə nəticəyə gəlmək olar ki, A.Abbasovun bağlı olduğu dairələr onu hakimiyyətlə qarşı-qarşıya gətirməkdə maraqlıdır. Ən əsası Azərbaycanca xəyanət rolunda Abbas Abbasov özünü rahat hiss edir... Amma nə vaxtacan?

Hakimiyyətə yaxın bir mənbə bu xəbərləri şərh edərkən “Yeni Müsavat”a deyib ki, Bakıdakı “oligarxçıqət əməliyyatı”nın da Abbas Abbasov və “Rusiya xəttinə” hansısa formada bağlılığı var: “Məsələ, üzde göründüyü kimi, iqtisadi deyil, siyasiydir. Azərbaycanda son nəticədə sərəy çevrilişi edəcək bir qrup “iqtisadi əməliyyat” adı altında dar-madağın edildi...”

Yaxın günlərdə bu xarakterdən olan iddialar barədə ətraflı məlumatlar yayılmağa çalışacağıq. Bizi izləyin və gözləyin...

□ “Yeni Müsavat”

Azərbaycandakı “məxməri inqilab”dan 23 il ötdü

Arif Hacı:
“Xalqın müqaviməti konstitusiyaya zidd olan qərarların ləğvi ilə nəticələndi”

1992-ci ilin 15 mayında Azərbaycanda baş verən “məxməri inqilab”dan 23 il ötdü. Həmin dövrün hadisələri dünyanın ilk dinc inqilablarından hesab olunur. Amma bunu başqa cür təqdim edənlər də var.

Amma həmin tarixə qısa nəzər salsaq, reallıqları görmək mümkündür. Xocalı faciəsindən sonra - martın 6-da Ayaz Mütəllibov vəzifəsindən istefa verir. Lakin mayın 14-də

Pənah Hüseyn:
“Bu, dünyada ilk dinc xarakterli inqilab oldu”

o, yenidən hakimiyyətə gəlir. Ali Sovet onun prezident vəzifəsinə bərpa olunması barədə qərar verir. Buna etiraz edən AXC fəalları parlament binasının önünə yürüş edirlər. Nəticədə hakimiyyət demokratik qüvvələrin əlinə keçir. Heç bir insan tələfatı olmadan xalqın tələbi ilə baş verən hakimiyyət dəyişikliyi SSRİ məkanında ilk “məxməri inqilab” kimi tarixə düşür.

İsgəndər Həmidov:
“İndi belə inqilablara nə şərait, nə də zaman var...”

23 il öncəki hadisələrin fəal iştirakçılarından olan Müsavat başqanı Arif Hacı həmin dövrü belə xatırlayır: “Həmin dövr Azərbaycanda gərgin və qarşıdurmalarla zəngin bir dönmə idi. May ayının 14-də Azərbaycan Ali Sovetinin kommunist çoxluğu qərar çıxararaq, ölkədə siyasi fəaliyyətin durdurulması, fəvqəladə vəziyyətin elan edilməsi, prezident seçkilərinin təxirə salınması, azad mətbuatın və siya-

Səfər Hübətov:
“Xəyanətlərlə dolu olan proseslər baş verirdi...”

si təşkilatların ləğv edilməsi barədə qərarlar qəbul etdi. Azərbaycan Xalq Cəbhəsi bu qərarlara etiraz edərək, xalqı konstitusiyanın müdafiəsinə çağırırdı. Baş verənlərin Azərbaycanın Konstitusiyasına və dövlət maraqlarına zidd olduğunu bəyan edildi. Xalqı müqavimət hərəkatına çağırırdıq. Yüz minlərlə insan çağırışımıza qoşuldu. Parlament binası üzərinə yürüş etdik. Bu ölkədə hakimiyyətin dəyişməsi və eyni

zamanda, qeyd etdiyim konstitusiyaya zidd olan qərarların ləğvi ilə nəticələndi”.

Müsavat başqanı Azərbaycanın yenidən bu cür inqilabın mümkünlüyü barədə də danışdı: “Bir çox hallarda Azərbaycana Serbiyada, digər Şərqi Avropa ölkələrində baş verən “məxməri”, “narncı” inqilabları, eyni zamanda Gürcüstanda baş verən “qızılqül inqilabı”nı nümunə göstərir. Unutmaq olmaz ki, ilk dinc inqilab 1992-ci ilin 15 mayında Azərbaycanda baş verib. Əgər belə bir inqilab dünyanın bir çox ölkələrindən əvvəl Azərbaycanda olubsa, təbii ki, onun yenidən baş tutması mümkün və realdır”.

AXC hakimiyyətinin baş naziri olmuş Pənah Hüseyn “məxməri inqilab”la demokratik qüvvələrin iqtidara gəldiyini bildirdi: “Bu, 80-ci illərin ikinci yansından başlayan və genişlənən milli demokratik inqilabın məntiqi yekunu idi. Proses milli qüvvələrin hakimiyyətə gəlməsi ilə həmin mərhələ başa çatdı. Eyni zamanda, dünyada ilk dinc xarakterli inqilab oldu. Elçibəyin hakimiyyətə gəlməsi, xarici və daxili siyasətdə atılan addımlar sonrakı mərhələlərdə müsbət rol oynadı. İqtidarlara dəyişmə olmaq qaldı. Bunlar həmin hadisələrin nəticələrindən biri idi”.

15 may hadisələri vaxtı AXC sədrinin müavini olmuş İsgəndər Həmidov həmin dövrü tariximizin ən şərəfli illəri sayır: “1988-92-ci illəri Azərbaycanın ən şərəfli dövrü sayıram. Ölkəmizdə əvvəl meydan, sonra milli azadlıq hərəkatı başladı. İndiyə qədər ən fəxr etdiyim hadisə ölkəmizin müstəqil olmasıdır.

Azərbaycanı sevmənin ən böyük arzusu idi. Ayaz Mütəllibov öz ərizəsi ilə istefa vermişdi. Konstitusiyada xəstəliyi ilə əlaqədar istefa məhkəm hüququ var idi. Bu hüquqdan istifadə etmişdi. Amma təzədən geri qayıtmaq konstitusiyada yox idi. Onun yənikəndən baş verən “məxməri”, “narncı” inqilabları, eyni zamanda Gürcüstanda baş verən “qızılqül inqilabı”nı nümunə göstərir. Unutmaq olmaz ki, ilk dinc inqilab 1992-ci ilin 15 mayında Azərbaycanda baş verib. Əgər belə bir inqilab dünyanın bir çox ölkələrindən əvvəl Azərbaycanda olubsa, təbii ki, onun yenidən baş tutması mümkün və realdır”.

Sabiq daxili işlər naziri hazırda ölkəmizdə bu cür inqilabın olacağına inanmır: “Bu dəqiqə Azərbaycanda tam başqa bir vəziyyətdir. O vaxt ölkəmizdə məqsəd, məram var idi. Həmin bunun uğrunda vuruşurdu. Sonda da nəticəyə nail olduq. İndi məqsəd hakimiyyətdaxili demokratiya uğrunda mübarizədir. Belə inqilablara nə şərait, nə də zaman var”.

Milli Demokrat (Bozqurd) Partiyasının Siyasi Şurasının üzvü Səfər Hübətov əsgər olaraq 23 il öncəki hadisələrə qoşulub: “Milli Ordunun əsgəri kimi bu proseslərə qatıldım. Özümə bərabər döyüşçü yoldaşlarım da iştirak edib. Bakıda bu məsələnin həll olunmasında iştirak etdik. Həmin dövrdə Qarabağda gədən əməliyyatlar uğurla nəticələnmirdi. Xəyanətlərlə dolu olan proseslər baş verirdi. Onda düşündük ki, Azərbaycanın taleyi Qarabağda yox, Bakıda həll olunur. Bu düşüncə ilə Bakıya gəldik. Çox şükürlər olsun ki, dinc bir inqilab oldu. Yaddaşımda həmin hadisələr xoş qalır. Çünki konstitusiyamızın möhkəmlənməsi kimi prosesdə iştirak etdik. Müstəqilliyimizin tam bərqəvr olması kimi bu inqilabı qələmə versək, daha doğru olar”.

□ Cavansir ABBASLI

Rusiyanı kiçik təsəvvür etmək mümkünmü?

Hüseynbala SƏLİMOV

Ötən

çağlardan bir detal deyəcəm. Bir rus dostum deyirdi ki, Rusiyanı hiss etmək üçün qatara minmək lazımdır. Dediynə görə, özü də sıxılında, da-rıxanda və bədbin hisslər ona üstün gələndə qatara minib uzaq şəhərlərdən birinə yola düşürmüş, guya ki, bu yolla ölkəni qəlbən duyurmuş...

Onun nə qədər səmimi və doğrucu olduğunu deyə bilmərəm. Amma rusiyalılarla uzun təmasların vaxtı ən çox eşitdiyim cümlə "Rusiya böyükdür" cümləsi olmuşdu...

Nədən birdən-birə bunu xatırladım? ABŞ-in dövlət katibinin rusiyalı həmkarı və hətta prezidentlə növbəti dəfə görüşməsi xəbərini eşidəndə nədənsə mənə bədbin bir ovqat hakim kəsildi, elə bildim ki, mənim özümü Rusiyaya hansısa həlli müşkül olan problemi çözməyə göndəriblər...

Həm də bu günlərdə bir rusiyalı müəllifin ölkəsi və dünya haqqındakı mülahizələrini oxudum və ağıma gələn ilk fikir bu oldu ki, bəli, bu xəmir hələ çox su aparacaq...

Bilirsiniz, hər hansı bir siyasi sistem, hətta siyasi komanda "aşağıdan" dəstək almayanda o, uzun müddətli ola bilmir, öz mövcudluğunu bir siyasi rejim kimi təmin edir...

Bütün tənqidi münasibətimə baxmayaraq, deməzdim ki, Rusiyada biz anladığımız mənada siyasi, daha dəqiq desək, repressiv rejim bərqərar olub. Elə dünya siyasətçilərinin və diplomatlarının da leksikonunda "Putin rejimi" ifadəsinə rast gəlməzsiniz. Buna yalnız ən radikal müxalifətlərin çıxışlarında və bəyanatlarında təsadüf etmək olar...

Bəs onda problem nədədir? Demirik ki, Rusiyada keçirilən sorğular analitiklərin istinad edə biləcəyi qədər obyektiv olur. Amma əlimizdə başqa bir mənbə də yoxdur. Bu ölkədə ən çox istinad edilən Levada Mərkəzinin sorğularıdır. Onlar isə göstərir ki, ölkədə Vladimir Putinin və onun siyasətinin həqiqətən də dəstəyi var. Özü də böyük dəstəyi var...

Buna təəccüblənmək lazım deyil. Əvvəllər rus filosoflarının "Rusiyanın missiyası", "Rus ruhu" kimi yazılarını oxuyanda biz də bunları süni, mücərrəd bir fəlsəfi konstruksiya kimi qəbul edirdik...

Amma heyət göstərdi ki, bu, heç də belə deyil. Bir az irrasional olsa da, fəlsəfi və teoloji örtükdə qəbul olursa da, bir millət kimi ruslarda dövlətçilik hissi çox, olduqca güclüdür - bir az zarafatlına alınsa da, demək olardı ki, bu adamlara su və çörək vermə, amma əvəzində elə Rusiyanın böyüklüyündən və güdrətindən danış, inanın ki, dözcəklər...

Həm də bir detal var ki, onu da qeyd etməyə məcburam. Bu günlərdə NATO-nun Türkiyədə növbəti sammiti keçirildi. Ora çox diqqət kəsildi. İmkan daxilində çalışıldı ki, görək, nə danışılar, nə deyirlər? Bilirsiniz, bir az natamamlıq hiss olunur. Nə demək istəyirəm?

Rusiya siyasətçiləri həqiqətən də Qərbi başa düşə bilmirlər. Mən onların "səmimiliyi"ni inanıram. Onlar başa düşə bilmir ki, niyə görə Qarabağda, Dnestriyanı bölgədə, Abxaziyada və Cənubi Osetiyada "fırlatdıqları" ssenarini Ukraynada işə salanda Qərb birdən-birə bundan bərk qeyzləndi?

Bəli, onlar həqiqətən də bunu başa düşə bilmir, o səbəbdən ki, bu vaxta qədər Rusiya MDB məkanındakı siyasətə görə hər hansı təkpi ilə, hətta manea ilə qarşılaşmamışdı - o, münafiqşələr yaradır, amma bu münafiqşələrdə adı çəkilmirdi, ona hətta neytral tərəf kimi yanaşır və vasitəçi missiyasını həvalə edirdilər. Ukraynada isə birdən-birə...

Beləliklə, bir tərəfdən cəmiyyətdən gələn dəstək, o biri tərəfdən də Rusiya siyasətçilərinin "ərköynülüüyü" adamda nikbin omaq üçün əsas qoymur. Bəli, siyasətçilər və diplomatlar daha soyuqqanlı olurlar, ən ümitsiz hallarda belə onlar bu məsələlərə öz gündəlik işi kimi yanaşır, axırda da həmin müzakirələri memuarlarında şövqlə təsvir edirlər...

Elə tarix də böyük insanların Rusiyada necə "ayılanması" haqqındakı detallarla zəngindir. Napoleon Bonapart öz qeydlərində yazmışdı ki, mən Rusiyaya ordu ilə döyüşməyə getmişdim, saxta ilə, qarla yox... 41-45-ci illərin müharibəsində də almanların hələ üstün vaxtlarında bir alman zabiti yazmışdı ki, çox da nikbin olmaq lazım deyil, qələbə hələ çox uzaqdadır, çünki bu adamlar yalın əllə tankın altına atırlar özlərini...

Bunları Rusiyanın "spesifikası"ni təsvir etmək üçün yazırıq. Amma elə bizsə də strateqlər və hərbi ekspertlər bunu çox yaxşı bilirlər. Ona görə də Ukraynada təkə Rusiya özü manea ilə qarşılaşmadı, elə Qərb də Rusiyanın timsalında böyük bir əngəllə rastlaşdı...

Həqiqətən də qəliz situasiyadır. Elə deyilmi?..

Mayın 15-də üçüncü iqtidar-müxalifət görüşü keçirilib.

Musavat.com-un xəbərinə görə, Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində baş tutan tədbirə qatılmaq üçün bir çox partiyaların liderləri toplaşdı. Azərbaycan Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyasının (KXCP) sədri Mirmahmud Mirəlioğlu, Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının (AMİP) sədri Yusif Bağırzadə, Böyük Quruluş Partiyasının (BQP) sədri, deputat Fazil Mustafa, "Ümid" Partiyasının sədri İqbal Ağazadə, Azərbaycan Demokrat Partiyasının (ADP) sədri Sərdar Cəlalov, Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyasının (ASDP) sədri Araz Əlizadə, Demokratik İslahatlar Partiyasının (DİP) sədri, deputat Asim Mollazadə, Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının (VİP) sədri Əli Əliyev, Böyük Azərbaycan Partiyasının (BAP) sədri Elşad Musayev, Ədalət Partiyasının sədri İlyas İsmayılov, Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının (MDHP) sədri, deputat Fərəc Quliyev, Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının (VHP) sədri Sabir Rüstəmxanlı, "Azadlıq" Partiyasının sədri Əhməd Oruc, Sosial Rifah Partiyasının sədri Xan Hüseyin Kazımlı, Vəhdət Partiyasının sədri Tahir Kərimli, Aydınlar Partiyasının sədri Qulamhüseyn Əlibəyli, Bütöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının (BAXCP) baş katibi Söhrab Abdullayev tədbirdə iştirak edib. Müsavat Partiyası və AXCP tədbirə qatılmayacağını açıqlayıb.

Görüşdə iqtidar tərəfdən Azərbaycan prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, Prezident Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənov, şöbənin müdir müavini Tahir Süleymanov, şöbənin sektor müdiri Elman Paşayev iştirak edib. Əli Həsənov çıxış edərək bildirib ki, üçüncü görüşün keçirilməsi zəruridir. Siyasi partiyaların Azərbaycan cəmiyyətinin ayrılmaz hissəsi olduğunu vurğulayan Ə.Həsənov dialoq zamanı müzakirə olunacaq məsələyə də aydınlıq gətirib. Onun sözlərinə görə, ölkədə əhəmiyyətli hadisələr baş verdikdə, iqtidarla müxalifət arasında görüş zərurəti yaranır: "Siyasi partiyalarla dialoqun aparılması ümummilli mahiyyət kəsb edir və bu görüşlərin mahiyyəti bundan ibarətdir".

O qeyd edib ki, ötən görüşdən keçən üç aya yaxın müddətdə müxalifət partiyalarından hakimiyyətə ciddi təklif daxil olmayıb: "Yalnız blokun adından seçki islahatları və siyasi partiyaların seçkidə iştirakı barədə təklif daxil olub. Hakimiyyət bu gün hazır deyil bu təklifi müzakirə etməyə. Buna lüzum da görmürük ki, seçki islahatları və qarşından gələn seçkiləri müzakirəyə çıxaraq və müzakirə edək. Bu gün Azərbaycan cəmiyyətini daha çox maraqlandıran məsələ Avropa Oyunlarını keçirmək, onun təşkilatı məsələləridir. Cəmiyyətin aparıcı siyasi institutları da bu məsələdən kənar qalmamalıdır". Ə.Həsənovun açıqlamasından sonra görüş mətbuatın iştirakı olmadan davam etdirilib.

Tədbirdən ilk olaraq çıxan İqbal Ağazadə mediaya açıqlama verərək bildirib ki, hakimiyyət təmsilçiləri ilə görüşdə təkliflərini veriblər: "Dialoq ondan ötürür ki, problemi həll edəsən. Biz mövqeyimizi ifadə etdik. Hər kəs mövqeyini ifadə edir. Bizim elə bir vəziyyətimiz yoxdur ki, cəbhə xətti müəyyən edək. Hakimiyyət də öz mövqeyini ifadə etdi. Avropa Oyunlarını dəstəkləyirəm, əleyhinə deyiləm. Bil-

Növbəti iqtidar-müxalifət görüşü keçirildi

Əli Həsənov: "Əsas məsələ ilə bağlı mövqe o oldu ki, Avropa Oyunları Azərbaycan dövlətinə lazımdır"

İqbal Ağazadə: "Mən seçkilərin müzakirə olunmasının tərəfdarı deyiləm"

Mirmahmud Mirəlioğlu: "Təəssüf hissi ilə deyim ki, deyilənlərin böyük əksəriyyəti təklif olaraq qalır"

Mirmahmud Mirəlioğlu: "Təəssüf hissi ilə deyim ki, deyilənlərin böyük əksəriyyəti təklif olaraq qalır"

dirdim ki, ölkədə siyasi məhbus məsələsi var, həll olunmalıdır. Siyasi dustaq məsələsini Avropa Oyunlarına qarşı qoymaq lazım deyil, nə də əksinə. Avropa Oyunlarının keçirilib-keçirilməməsindən asılı olmayaraq, dustaqlar azad olunmalıdır. Məsələ, İntiqam Əliyəvə 9 il iş istəyən prokuror iki milyona yaxın dövlət əmlakını mənimsəyən şəxsə şərti iş istəyir. Yanaşma siyasətidir. Bildirdim ki, prokuror sizin xəttin yanında olana, siyasi yanaşmanıza görə şərti iş istəyir. Məsələlər bu şəkildə açıq qoyuldu. Hakimiyyət gedib təkliflərimizi müzakirə edəcək. Əli Həsənov hakimiyyətin bir nümayəndəsidir. Yuxarılara, Administrasiya rəhbərinə və köməkçisi olduğu prezidentə bununla

bağlı məlumat verəcək. Biz öz mövqeyimizi çatdırdıq".

İ.Ağazadə seçki məsələsinin müzakirəsinin tərəfdarı olmadığını da açıqlayıb: "Mən seçkilərin müzakirə olunmasının tərəfdarı deyiləm. Müzakirə oluna bilməz. Seçkilər mövcud qanunvericilik çərçivəsində ədalətli keçirilsə, yetər. Məcəllə dəyişəcək? Faktiki olaraq buna vaxt yoxdur. Hakimiyyət desə, mən hesab edəmə ki, yanlışdır. Buna zamanı yoxdur hakimiyyətin. Ona görə seçki məsələsini müzakirə edib yalından saqqız kimi çeynəməyin faydası yoxdur. Getsin seçki keçirsin bu qanunlarla, bu da onun vəzifəsidir".

Üç saatlıq görüşün sonunda yenidən jurnalistlər üçün brifinq keçirən Əli Həsənov nəticə bəra-

də danışıb. O bildirib ki, hamının razılığı ilə görüşdə Avropa Oyunlarına münasibət müzakirə edilib: "Həmçinin, partiya sədrinə imkan yaratdıq ki, onları narahat edən Azərbaycan cəmiyyətində yaşanan məsələləri də qaldırınsınlar". Onun sözlərinə görə, əsas müzakirə mövzusu Avropa Yay Oyunlarının təşkilatı kimi məsələlər olsa da, partiya sədrini bir neçə başqa məsələlərdən də danışıblar: "Bir qrup məhbusun azad olunması və sair məsələləri gündəmə gətirdilər. Ölkə başçısına əfvə bağlı müraciət etdilər. Azər-

baycan cəmiyyətini və siyasi partiyaları narahat edən məsələlər səsləndirildi. Qərargah məsələsi, sosial məsələlər, bank kreditlərindən tutmuş adi siyasi plüralizm məsələlərinə qədər çox mühüm məsələlər qaldırıldı. Bəzilərinə dərhal münasibət bildirildi. Bizim razılıq-razılaşmadığımız məsələlər oldu. Əsas məsələ ilə bağlı mövqe o oldu ki, Avropa Oyunları Azərbaycan dövlətinə lazımdır. Avropa Oyunları Azərbaycan dövlətinə bir imkan verdi ki, özünün idman strukturlarını genişləndirsin. Gələcəkdə daha böyük Avropa Oyunlarına ev sahibliyi etmək iddiasını ortaya qoysun. Bu yarışlar Azərbaycan üçün bir vasitədir. Vasitə də o istiqamətə yönəldilməlidir ki, Azərbaycanın problemlərini dünyaya çatdıraq. Bu dialoqun isə alternativ yoxdur". Həmçinin, o, Müsavat Partiyasının irəli sürdüyü təkliflərə diqqət çəkərək bildirib ki, onların bu məsələləri görüşdə "cari məsələlər" hissəsində qaldırmaq imkanı var. Görüşdən sonra isə iştirak edən partiyaların əksəriyyətinin münasibəti müsbət olub. "Azadlıq-2015" seçki blokunun təsisçilərindən olan KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu məsələ ilə bağlı jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, bu cür görüşlər zamanı qaldırıldıqları məsələlər həllini tapmır: "Hesab edirik ki, bu istiqamətdə mümkün olan addımlar atılmayıb. Təəssüf hissi ilə onu da deyim ki, deyilənlərin böyük əksəriyyəti təklif olaraq qalır. Reallığı nəzərə alırlar... Azərbaycan hakimiyyət nümayəndələri belə hesab edirlər ki bəzi məsələlərə indi lüzum yoxdur, bəzi məsələlərin zamana ehtiyacı var. Bəzi məsələlərin həlli nəse vaxt istəyir və sair. Bizim fikir və münasibətlərimiz öz qüvvəsində qalır. Təkrar-təkrar bu məsələlər deyilir, təəssüf olsun ki, özünün müsbət həllini tapmır".

O qeyd edib ki, bu görüşlə bağlı blokun əvvəlcədən bəyanatı olub və bütün fikirlər, təkliflər orada açıqlanıb: "Mövqeyimizi açıqlamışdıq. Bizə konkret mövzu təqdim olunmuşdu. Bizim də mövzularımız, təkliflərimiz vardı. Bu tədbirdə iştirak edənlər arasında, həmçinin ölkədə Avropa Oyunlarının əleyhinə çıxan elə bir qüvvə görmürəm. Sadəcə olaraq kampaniya o cür aparılır ki, əcinnə ovu təsiri bağışlayır. Mən bu qənaətdəyəm ki, bu məsələdə hakimiyyət maraqlıdır, bu hakimiyyət tərəfindən, ola bilsin hakimiyyətin hansısa qolu tərəfindən narahatçılıq var və su bulandırmaq istəyirlər. Başqa bir şey yoxdur. Hamı bilir ki, Azərbaycanda hakimiyyət nə istəyirsə, onu edə bilər. Kimsenin əks fikri yoxdur. Söhbət Azərbaycanın tanınmasından gedir. Bunun da əleyhdarı yoxdur".

☐ RÖYA RƏFİYEVA
Fotolar müəllifindir

Ümid Partiyası Ali Məclisin sədr müaviniliyinə yeni seçilmiş Tamilla Məmmədova partiyanın mətbuat xidmətinə müsahibə verib. Müsahibəni oxuculara təqdim edirik.

- Partiyanın Ali Məclisinə sədr müavini seçilmisiniz. Yeni vəzifəniz daha çox məsuliyyət və fədakarlıq tələb edir. Bu baxımdan fəaliyyətinizi hansı istiqamətdə quracaqsınız?

- Öncəliklə qeyd edim ki, Ümid Partiyasının Ali Məclis sədrinin müavini postundan öncə partiyanın "Beynəlxalq əlaqələr" üzrə şöbə müdiri vəzifəsində çalışırdım. Ali Məclis sədrinin 1-ci müavini postuna layiq görülməyim partiya rəhbərliyinin, məclisimizin mənə göstərdiyi etimaddır. Bu mənim üçün həm qürur, həm də böyük məsuliyyətdir. Bildiyimiz kimi Ali Məclis partiyanın qurultaydan sonra qərar vermək səlahiyyətinə malik mühüm qurumdur. Belə ki, Ali Məclis partiya nizamnaməsinə uyğun olaraq üzərinə düşən funksiyalardan başqa, dövlət orqanlarına seçilmək üçün namizədlər irəli sürür, onların qarşısında məsələlər qaldırır, təkliflər verir, parlamentə qanun layihələri təqdim edir. Ölkənin ictimai-siyasi həyatında baş verən aktual məsələlərlə bağlı müraciət və bəyanatlarla çıxış edir. Bildiyimiz kimi bu il seçki ilidir və seçki siyasi institutların üzərinə daha böyük məsuliyyətlər qoyur. Biz Ali Məclis rəhbərliyi olaraq, bölgələrdə partiyamızın rayon şöbələrinin məclislərinin müttəmədi şəkildə keçirilməsini və nəinki özümüzün, həm də partiyamızın icra strukturlarının təmsilçilərinin bu məclislərdə iştirakını təmin edəcəyik.

- 2014-cü ilin Bələdiyyə seçkilərində uğur qazana bildiniz. Artıq Bələdiyyə üzvü kimi fəaliyyət göstərməyinizdən yarım il keçir. Bir müxalifət partiyasının funksioneri kimi həmin bələdiyyədə fə

aliyyətiniz qurumun işinə necə təsir edir?

- Xatırladım ki, Azərbaycan Ümid Partiyasından 2014-cü ilin 23 dekabrında keçirilən Bələdiyyə Seçkilərində 9 saylı Binəqədi İkinci Seçki Dairəsi üzrə namizədiyimi irəli sürdüm. Bələdiyyə seçkilərinə qatılmaqda əsas məqsədim bələdiyyənin mənə verdiyi səlahiyyətlər əsasında yerli özünüidarəetməni tənzimləmək, namizədi olduğum ərazinin sakinlərinin problemləri ilə maraqlanıb həllinə çalışmaq, təhsil, səhiyyə, rabitə müəssisələrinin, park və yolların təmir bərpasını vaxtılı-vaxtında təmin edilməsində vasitəçi olmaq idi. Bələdiyyələrin həyata keçirilən quruculuq işlərində fəal iştirakının vacibliyi, eləcə də vətəndaş məmnunluğu, əhalinin rifahı naminə təşəbbüskarlığının əhəmiyyəti əsasdır. Hər zaman bir şeyi təəssüflə qeyd edirəm ki, bizim ölkədə çox vaxt bələdiyyələrə icra hakimiyyətlərinin 5-ci təkəri rolunu oynayan qurum kimi baxılır. Problem budur ki, hərə öz işini icra etsə, bu vəziyyət alınmaz. Bələdiyyələrin qanunlarına səlahiyyət üzərinə əlavələr edilməli, bələdiyyə adına üzərinə düşən hər bir işi görməsi üçün dövlət tərəfindən nəzarət olmalıdır. İnsan öncə statusuyla öz yaşadığı ərazinin problemlərini həll etməyi bacarmalıdır. Bunu da etməsə, o zaman parlament seçkilərində özünü sınağağa gətirmək yoxdu. Əslində hər hansı bir rayon üzrə məsul olan orqanlar əlaqəli işləyərsə, o, rayonda problemlər qarşılıqlı işlərin görülməsi, işdə təcrübəli olanların tövsiyyə və məsləhətləri sayəsində öz həllini tapır. Bələdiyyəmiz həmçinin Binəqədi rayon icra nümayəndələri ilə görüşür, gələcək fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı birgə müzakirələr aparır, rayonumuz üzrə birgə iş planı qururuq. Üzvü olduğum Binəqədi Bələdiyyəsi digər bələdiyyələrdən çox fərqlənir. Bələdiyyəmiz sakinlərin asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi üçün

"Hakimiyyətin uzun illər apardığı seçki siyasəti insanları prosesdən uzaqlaşdırıb"

Tamilla Məmmədova (Qulami): "Seçici üçün heç bir fərqi yoxdur, mən müxalifətəm, yoxsa iqtidar; onun üçün əsas öz probleminin həll olunmasıdır"

yeni parklar salır, bələdiyyəmizin problemləri ərazilərindən olan - Novxanıdan başlayan seçkilərdə özünü sınağağa gətirmək yoxdu. Əslində hər hansı bir rayon üzrə məsul olan orqanlar əlaqəli işləyərsə, o, rayonda problemlər qarşılıqlı işlərin görülməsi, işdə təcrübəli olanların tövsiyyə və məsləhətləri sayəsində öz həllini tapır. Bələdiyyəmiz həmçinin Binəqədi rayon icra nümayəndələri ilə görüşür, gələcək fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı birgə müzakirələr aparır, rayonumuz üzrə birgə iş planı qururuq. Üzvü olduğum Binəqədi Bələdiyyəsi digər bələdiyyələrdən çox fərqlənir. Bələdiyyəmiz sakinlərin asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi üçün

mətinin ixtisasartırma növü üzrə əlavə təhsil kursu iştirakçıları Ankara Bütöyşəhir və Keçiören bələdiyyələrini ziyarət edərək onların fəaliyyətlərini yaxından izləyib.

Hər zaman qeyd edirəm ki, seçilmişsə, seçicilərin etimadını doğrultmalıyıq. Çünki, seçici üçün heç bir fərqi yoxdur, mən müxalifətəm, yoxsa iqtidar. Seçici üçün əsas olan öz probleminin həll olunmasıdır.

- Artıq 2015-ci ilin Parlament seçkilərində namizəd olacağınızı bəyan etmişiniz. Seçkilərə hazırlıqla bağlı işləriniz necə gedir?

- Yuxarıda da qeyd etdiyim kimi bu il Milli Məclisə seçkilər ilidir və mən də Tərtər 95-saylı dairədən namizədiyimi irəli sü-

rəcəyəm. Şəxsi əlaqələrimiz vasitəsilə namizəd olacağım dairə ərazisində seçicilərlə təmaslar qururuq. Təəssüflər olsun ki, daha çox seçkilərin keçiriləcəyindən sosial şəbəkə istifadəçilərinin xəbəri var. Böyük bir kəsim isə seçki ilə ümumiyyətlə maraqlanmır. İnsanlarla ünsiyyət qurarkən bizdən adətən soruşurlar ki, mitinqlər, kütləvi tədbirlər keçirəcəksinizmi? Cavabı çox bəsitdir. Partiyamız və "125-lər" Siyasi Klubu olaraq belə qərarlaşdırdıq ki, dairəmizdəki insanlarla fərdi olaraq ünsiyyət quraq. Əfsuslar olsun ki, cəmiyyətimiz hələ kütləviyyə hazırdır deyil. Bugünkü realıq daha çox fərdlərlə işləməyi diktə edir. Əsasən gənclərlə işləməyə üstünlük veririk. Əsas məqsəd gənclərə sahib çıxmaqdır. Gənclərin ictimai-siyasi proseslərdə daha çox iştirakını təmin etməkdir. Dövlətin, millətin gələcəkdə maraqlarını müdafiə edə biləcək, dövlətçilik prinsiplərinə sadıq olacaq kadrlar hazırlamaq lazımdır. Unutmamalıyıq ki, bir millətin gələcəyi onun gəncliyindən asılıdır. Bu səbəbdən daha çox gəncliyin parlamentdə təmsil olunmasının tərəfdarıyıq.

Bütün təbəqələrdən olan insanlarla işləyirik. İnsanlar siyasi proseslərə nə qədər çox qatılırsa, demokratikləşmə bir o qədər tez baş verir. Lakin

hakimiyyətin uzun illər apardığı seçki siyasəti insanları prosesdən uzaqlaşdırıb. Biz daha çox seçki ənənələrinin qorunması, seçkilərdə kütləvi iştirakın təmin edilməsi istiqamətində səy göstəririk.

İnsanlar siyasi proseslərə qoşulmaq istəmir. Deyir, mən sənə problemlərimi deyim, sən mənə adımı çəkmədən həll et. Çünki bu günün realıqlarına baxarkən görünür ki, insanları mitinqlərə səsləmək doğru addım deyil. Biz insanlardan bir şey xahiş edir, bir şey üçün səsləyirik. Seçkilərə qatılın! İnsanlar anlamalıdır ki, seçkinin nəticələri onların seçkidə iştirak etməsindən asılıdır. İstədikləri, inandıqları, güvəndikləri namizədi seçmək onlardan asılıdır. Bu məsələdə onların səsi həlledicidir. Təbii ki, tək bu yetərli deyil. Bundan əlavə seçicilərin səsinin qorunması üçün məntəqələrimizdə yetərincə müşahidəçilərimiz, üzvlərimiz olmalıdır. Seçki kampaniyası rəsmi qaydada elan ediləndən sonra isə tanıdığımız insanları vasitəsilə seçicilərimizlə fərdi şəkildə, tək-tək görüşəcəyik. Biz bütün işimizi insanları seçkiyə gətirmək üzərindən qurmuşuq. Ən əsası da apardığımız işə, yolumuzun doğru olduğuna inanırıq. Ümid və inam vacibdir. Hər kəsə uğurlar diləyir, hər birimizin yolu açıq olsun o qədər tez baş verir. Lakin

Partiyanın Qadınlar Təşkilatı Məclisini yaradır

Ümid Partiyası Qadınlar Təşkilatının İdarə Heyəti növbəti toplantısını keçirib. Toplantıda təşkilatın sədri Səidə Hüseynova görülməli işlərlə bağlı iştirakçıları məlumatlandırıb. Sonra 2015-ci ilin parlament seçkiləri, seçkilərə hazırlığın vəziyyəti və qadınların rolu, qarşıda duran vəzifələr, Qadınlar Təşkilatı Məclisinin formalaşdırılması müzakirə olunub.

Qadınlar Təşkilatının sədri Səidə Hüseynova təklif etdi ki, Məclisin formalaşması üçün Təşkilat Komitəsi yaradılsın və məsələ ilə birbaşa Təşkilat Komitəsi məşğul olsun. Təklif İdarə Heyətinin üzvləri tərəfindən müsbət qarşılanıb. Qərara alınıb ki, növbəti müəyyən edilmiş vaxtda Bakı və Sumqayıt şəhərləri, həmçinin Abşeron rayonunda qeydiyyatda olan partiyanın xanım üzvlərinin iştirakı ilə toplantı keçirilsin və bundan sonra Qadınlar Məclisi formalaşdırılsın.

Sonda Qadınlar Təşkilatının Məclisinin formalaşması üçün 17 nəfərdən ibarət Təşkilat Komitəsi yaradılıb.

Bu səhifə Ümid Partiyası tərəfindən təqdim edilmişdir

Burundidən çox narahatam

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"Ata! İndi gördün yer dəyişəndən necə pul çıxar? İndi sən əyləş burada, nə qədər kefindir istirahət elə. Gələn mädəxildən ayda əlli manat sənəin məvacibin. Qalan pulların hamısı mənə çatacaq. İndi görüm Hacı Rəsul oğlu kimi adamlar qabağında necə duracaqlar" (Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, "Pir" hekayəsi)

Vyetnam Sosialist Respublikasının Prezidenti Çionq Tan Şanq yoldaş durub vətənimizə səfərə gəlmişdir, buna görə ona dərin minnətdarıq. Çünki bu saat ölkəmizə xaricdən kim gəlsə bizim üçün mənfəətdir. Biz uşağı hamamda yatızdırıb evin ən yaxşı otağını qonağa ayıran millətlik, qonaqpərvərlik bizim genimizdədir. Bizdə vaxtilə hətta Qonaqkənd adında rayon da olmuşdur, AXC-Müsavət cütlüyü tərəfindən ləğv edilməyə indiyə qədər Quban yanında qağ-bacağ dururdu.

Ümumiyyətlə cəbhəçilər ağ eləmişdilər, götürüb hətta 9 mayı ləğv etmişdilər, xalqımız 8 maydan birbaşa 10 mayı keçirdi. Səyavuş Novruzovu isə "Zəngi" litseyində gülüş müəllimi qoymuşdular, az qalırdı xalqımızın gələcək deputatının, hüquq elmləri doktorunun qulaqları sınınsın. Halbuki, bəzi yaşayış məntəqələrimizdə gənc oğlanların qulağını sındıran xüsusi sexlər fəaliyyət göstərir. Belə olanda gənclər gülüşçiyə oxşayırlar.

Yeri gəlmişkən, son günlər kredit-maliyyə xəyanətlərinə görə xeyli bankir-minkir tutulub dərilərinə saman təpilibdir, hörmətli oxucularımızdan Şəmsəddin bəy isə sual edir ki, niyə Səyavuş Novruzovun səsi gəlmir. Doğrudan da belə tuthatut-zad olanda adətən Səyavuş müəllimin dərin analizləri ilə rastlaşırıq, indi isə elə bil deputatın yaşadığı gölə daş atılmışdır. Belə olmasın. Dövlət siyasətinə dəstək vermək lazımdır. Yoxsa elə çıxır sən özün də kreditdən müəyyən qədər basıb yemisen.

Qayıdaq Qanq Donq müəllimin səfəli səfərinə. Hazırda uca millətimiz düşünür ki, göresən Vyetnamla Azərbaycanı nə birləşdirir? Açıqı, mən özüm nə qədər fikirləşdimə 90-cı illərin əvvəlində AZİ-də oxuyan dostum Nquyen Van Pinq kimi tələbələrədən başqa yadıma bir zad düşmədi. Vyetnam mazi, üstəgəl donmuş panqasius balıqları - vəssalam, şütəmə. Qabaqdan yay gəlir, ola bilsin gənclərimiz üçün "vyetnamka" şəpətləri idxali vacib olacaqdır. Bizim iqtisadi əlaqələrimiz bundan ibarətdir. Bir də sovetin lap qədim dövrlərində bizdən məktəbdə qəpik yığıb marka satırdılar, deyirdilər bu pullar Vyetnama yardım üçündür. Yəni, hazırkı Vyetnam prezidenti Çanq Dunq müəllimin mənim 3-cü sinifdə boğazımdan kəsib verdiyim kökə pulumla böyüdü-yünü tam şəkildə iddia eləmək haqqım vardır. Halal xoşu olsun, nə deyək. Hər halda qanacağı çatıb ki, unutmayıb, qonaq gəlib.

Amma bunlar görünən şeylərdir, geopolitik baxımdan daha dərin səbəblər var. Son dövrlər bizim Amerika Birləşik Dövlətləri əleyhinə apardığımız dövlət kampaniyasının sorağı Hanoya (ümummilli lider Ho Şi Min müəllimin adını qoymayıblarsa vaxtilə Vyetnamın paytaxtı bu cür adlanırdı) çatmışdır. Vyetnamlılar amerikalıların atdığı napalm bombalarını unutmayıblar, qan yaddaşı deyə bir şey var axı, o üzəndə durub gəliblər Azərbaycana.

Hazırda dünyada anti-Amerika bloku formalaşmaq üzrədir, bunun liderləri isə Azərbaycan, Vyetnam və Burundi olacaqdır. İnşallah, Con Kerrini Arizona dağlarında gizləndiyi mağaradan çıxarıb gətirəcəyik, bu məqsədlə Zakir müəllimin göndərdiyi "dəniz məstanları" alayımız hazırda Florida çimərliklərində sahilə yan almağa çalışır. Sadəcə, boş yer tapa bilmirlər - hamısı bizim hakimiyyətdəkilərin vil-laları imiş.

Şair necə gözəl deyibdir: "Bir millət, iki napalm, Azərbaycan-Vyetnam!". Yazını elə bu xoş avazla bitirirəm.

Zarafat edirəm, hələ yerimiz var. Burundi niyə bizim antiamerika koalisiyamıza qoşulub, onu da deyim. Adı bizə çox şirin, doğma olan Burundi Afrikada bir dövlətdir. Onun prezidenti Pyer Nkurunziza müəllim 2 dəfə prezident olmaqdan doymayıb 3-cü dəfə olmaq istəyəndə xalq narazılıq elədi, üsyan qalxdı, qırğın düşdü. Son məlumata görə hərbiçilər dövlət çevrilişi edib prezidenti qonşu meşəliyə qovublar. Amerika isə bu qarışıqlıq düşündə demişdi Burundiyə sanksiya qoyacağıq, nə üçün Kukuruş müəllim 3-cü dəfə prezident olmaq istəyir? Heç dəxli var? Sizə nə? Burundi suveren, müstəqil, öz yolu ilə gedən dövlətdir. Riçard Armitac ölüb bəyem, belə sarsaq bəyanatlar verirsiniz?

Açıqı, Armitaca görə narahat oldum.

Xəbər verdikimiz kimi, "Azərbaycan" qəzetinin 14 may tarixli sayında qəzetin baş redaktoru Bəxtiyar Sadıqov ilginç müəllif yazısı ilə çıxış edib. Avropa Oyunlarına qarşı anti-təbliğat aparanaqları qeyd edən baş yazar bu xüsusda fərqlənən "daxili düşmənləri" də tapıb və bu zaman illərlə çəkişmədə, "mühəribə"yə olan "Azadlıq" qəzeti ilə "Yeni Müsavat"ı "müttəfiq" kimi qələmə verib.

"Dünyadan xəbərsizlər" başlıqlı yazısında baş redaktor "Yeni Müsavat"ı ölkəmizin I Avropa Oyunları keçirmək hüququ qazanması, eləcə də Avropa Oyunlarının məşəlinin yandırılması ilə bağlı xəbəri işıqlandırmamaqda qınayıb.

Artıq bununla bağlı "Yeni Müsavat"ın baş yazarı Rauf Arifoğlu B.Sadıqova cavab verib. Baş yazar cavabında bildirib ki, sözügedən tədbiri ölkəsi üçün mühüm hesab edir və qəzetin yazılarında da heç bir qınaq prosesi olmayıb: "Öksinə, təqdir etmişik. Eyni zamanda Avropa oyunlarında da akkreditasiya olunmaq mərhələsindəyik. Şəxsən mən özüm də müxbirlərimlə bərabər bu tədbirlərdə iştirak edəcəm".

R.Arifoğlu eyni zamanda B.Sadıqovun onu "yazmadığı yazıya" görə ittiham etməsini də anlamadığını deyib. Sözügedən materialla aşağıdakı link vasitəsilə tanış ola bilərsiniz. http://musavat.com/news/media/azerbaycanin-bash-redaktorundan-yeni-musavata-qarshi-anlamisiz-hucum_266363.html

"Haqsızlıq etdiyimi düşünürəm, amma..."

Bəxtiyar Sadıqovdan "Yeni Müsavat"ın baş yazarına cavab gəldi: "Rauf Arifoğlunun izahatı və mövqeyi məni qane edir"

Bəxtiyar Sadıqov

musavat.com/news/media/azerbaycanin-bash-redaktorundan-yeni-musavata-qarshi-anlamisiz-hucum_266363.html

Bu cavab yazısından sonra B.Sadıqovla əlaqə saxlayıb, yenidən mövqeyini öyrənmək istədik. Baş yazar "Yeni Müsavat"a açıqlamasında dedi ki, R.Arifoğlunun cavabı ilə tanış olub. Bununla belə, B.Sadıqov həmkarlarına qarşı haqsızlıq etdiyini düşünmədiyini bildirdi: "Mənim yazımı oxuyublar, həm də sizin saytda. Sizin cavabı da mən oxumuşam. Rauf Arifoğlunun "Yeni Müsavat" qə-

zetində verdiyi izahat və birinci Avropa Oyunları ilə bağlı açıqladığı mövqə məni qane etdi. İnanıram ki, baş yazar açıqlamada söylədiklərini tezliklə öz qəzetində gerçəkləşdirəcəkdir. Mən də bunu istəyirəm".

B.Sadıqov bildirdi ki, birinci Avropa Oyunlarını Azərbaycanın milli maraqlarına daxil olan məsələlər cərgəsində görür. Müsahibimizin sözlərinə görə, bununla paralel idman da siyasətə qarışmır: "İdman müstəqil bir sahədir və bunu nəzərə almaq lazımdır. Yazımın sonunda, P.S. qismində yazdığımı isə peşə davranış qaydalarından götürüldü. Burada bir tarazlaşdırma var. Obiektivlik naminə hər şeyin müsbət tərəfini də göstərmək lazımdır, mənfəi tərəfini də. Əks halda tarazlaşdırma pozulur".

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Adı "oliqarxgeyt" işi üzrə hallandırılan deputat danışdı

Əsabil Qasimov: "Həyatımda Beynəlxalq Bankla əlaqəm olmayıb, qabağından belə keçməmişəm"

"Rəşad Məmmədovla heç vaxt şərikli işim olmayıb, heç bir toyuq hinim də yoxdur"

Deputat Əsabil Qasimov ölkədə böyük rezonansa səbəb olan, hələ də davam edən "oliqarxgeyt" qalmaqalında adının hallanmasına münasibət bildirib. "Yeni Müsavat" əməkdaşının suallarını cavablandıran deputat deyib ki, onun heç vaxt kredit borcu olmayıb.

Əsabil Qasimov "Beynəlxalq Bank işi" ilə bağlı ilə çağırılıb dindirilməsi xəbərini sayıya adlandırıb: "Stolun üstünə bir kağız çıxarıb qoysunlar. Mənə, mənim ailə üzvlümə, oğlanlarıma, qardaşlarıma, bacılarıma Beynəlxalq Bankın nə vaxtsa kredit verməsi və həmin kreditin bağlanması haqda bir sənədi ortaya çıxarana mükafat verəcəyəm. Həyatımda Beynəlxalq Bankla heç bir əlaqəm olmayıb. Son 10 ildə isə ümumiyyətlə yolum həmin bankın qabağından belə düşməyib".

Deputat ailəsinə məxsus "Karat holding"ə daxil olan tikinti şirkəti ilə bir neçə gün əvvəl həbs olunan Dövlət Bayrağ Meydanı İdarəsinin sabiq rəisi Rəşad Məmmədova məxsus "Azimport" şirkətinin şərikli bina tikməsi məsələsinə də aydınlıq gətirib. Deyib ki, Rəşad Məmmədovla şərikli biznesi yoxdur:

"Rəşad Məmmədovla heç vaxt şərikli işim olmayıb, heç bir toyuq hinim də yoxdur"

"Azimport" şirkətinin adını belə eşitmədiyini söyləyən deputat "şərikli toyuq hinimiz də yoxdur, tikməmişik də" deyib. Əlavə edib ki, barəsində zaman-zaman düzgün olmayan məlumatlar yayılıb: "Keçmişdə də yazmışdılar ki, mənim Almaniyada villam var. Belə məlumatları yazanda mətbuat dəqiqləşdirmə aparsın".

Əsabil Qasimov barəsində bədxahların məlumatı yalan olduğunu deyib: "Nəinki həbs olunan o adamlar, dələduzlar da çəkilsinlər düz yola. Dələduzluqdan əl çəksinlər, xalqın malına, dövlətin malına heç göz dikməsinlər"

Əsabil Qasimov

Beynəlxalq Bankda kreditim, əmanətim olmayıb. Nə mənim, nə də ki, ailəmin heç vaxt düşməni olmayıb, Allahın köməkliliyi ilə bundan sonra da olmaz".

Deputat "oliqarxgeyt" qalmaqalında həbs olunanlara və ümumilikdə dələduzluq edənlərə də müraciət edib: "Nəinki həbs olunan o adamlar, dələduzlar da çəkilsinlər düz yola. Dələduzluqdan əl çəksinlər, xalqın malına, dövlətin malına heç göz dikməsinlər. Hamı ədalətli olsun".

Ə.Qasimov tutulan sahibkarlarla tanışlığına da aydınlıq gətirib: "Aralarında üzəndən tanışdığım var, amma şəxsi tanışlığım olanı yoxdur. Mən öz işlə-

rimlə məşğulam, məktəb tikirəm, imkansızlara köməklik edirəm. Vətənimizin çiçəklənməsi, xalqımızın rifahı ilə məşğulam".

Deputat 2015-ci il noyabrın 1-də keçiriləcək parlament seçkilərinə qatılacağı ilə bağlı suala belə cavab verib: "Hələlik namizədlik haqda düşünməmişəm. Hələ vaxt çoxdur".

Qeyd edək ki, yayılan məlumatlarda bildirildiyi ki, Ə.Qasimov Rəşad Məmmədovla Səbəyləy rayonu, Axundov bağının yaxınlığında hündürmərtəbəli bina tikintisi ilə məşğuldur. R.Məmmədov saxlanıldıqdan sonra Ə.Qasimovu da qeyri-rəsmi istintaqa cəlb ediblər. Ondan Beynəlxalq bankdan kredit götürməsi ilə ifadə alındığı da yayılan xəbərlər sırasında idi.

Xatırladaq ki, Əsabil Qasimovun yaratdığı, hazırda oğlunun idarə etdiyi "Karat Holding" in tərkibinə - Karat MTK, "Azinvest" MTK, İdeal MMC, İzmir MMC (tikinti şirkətləri); Everest-M, Şin Servis (armatur alqı-satqısı); "Karmen" MMC (dəyirman və un alqı-satqısı); Hökməlidə Makaron Fabriki, Hökməlidə Kəpəz Fabriki; ASTEL MMC (Məhəmmədi, Mehdiabad və Şamaxıda Quşçuluq Fabrikləri), Taxıl Anbarları və Dəyirman Kompleksləri (Şəkiddə, Kürdəmirdə, Mərnəuilidə və Gürcüstanın müxtəlif bölgələrində); Gəncə Fətəli (un dəyirmanı); Bakı şəhəri, Zərifə Əliyeva küçəsində 18 mərtəbəli iki "Marina Plaza" oteli; Zərifə Əliyeva küçəsində iki mərtəbəli restoran; Bakı şəhəri, Səməd Vurğun küçəsində "Ağ Saray" binası; Bakı şəhəri, Xan Şuşinski küçəsi 12, İmran Qasimov küçəsi 16, Qulu Quliyev küçəsi 21, Süleyman Rüstəm küçəsi 61-də yerləşən 18 mərtəbəli dörd bina; İzmir küçəsi 7A və 7B-də yerləşən 19 mərtəbəli iki bina; Zərifə Əliyeva küçəsi 53-də yerləşən 23 mərtəbəli bir bina, Süleyman Rüstəm küçəsi, 61-də yerləşən "Premium Market" daxildir.

□ **E.MƏMMƏDƏLİYEV**

Avropa Birliyinin (AB) Rıqada keçiriləcək "Şərq tərəfdaşlığı" sammitinə sayılı günlər qaldı. Xəbər verildiyi kimi, tərəfdaşlıq proqramının üzvü olan 6 ölkədən beşi, o cümlədən Azərbaycan zirvə toplantısında ən yüksək səviyyədə təmsil olunacaq. Mötəbər toplantıda habelə Fransa, Almaniya və Avropanın digər liderləri iştirak edəcək.

Artıq bəllidir ki, Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin sammitlə ilgili 6 ölkəyə ünvanlı hədəsi sonuncular tərəfindən ciddiyyə alınmayıb. Ali toplantının işinə, yekun sənəd və bəyannaməsinə Rusiya hədələrinin nə dərəcədə təsir edəcəyini isə görə-cəyik. Ancaq ehtimal etmək olar ki, tərəfdaş ölkələrin hamısının bir növ həmrəylik jesti kimi eyni qərar verməsi növbəti mərhələdə də Rusiya təsirini minimuma endirəcək.

Belə də yazmaq olar ki, Moskvanın hədəsi əslində əks-effekt verib. Ayrı sözlə, Ermənistan xaric, müstəqil ölkələrə qarşı Moskvanın bu cür qaba davranışı, onlara bir növ "yol göstərməsi" 5 ölkə (Azərbaycan, Gürcüstan, Moldova, Ukrayna və Belarus) tərəfindən aşığılanmaq kimi qəbul edildi-

yindən, tam əks qərara gəlinib. Öz növbəsində Ermənistan da məhz 5 dövlətin ortaq iradəsindən ruhlanaaraq analoji mövqə sərgiləyib.

Bu arada Latviya Xarici İşlər Nazirliyinin "Şərq tərəfdaşlığı" məsələsinə dair xüsusi tapşırıqlar üzrə səfiri Yuris Poykans Rıqa toplantısı ilə bağlı çox maraqlı, eyni zamanda Kremlin ovqatını korlayacaq anonslar verib. Diplomət bildirib ki, AB sammit çərçivəsində Gürcüstan, Ukrayna və Moldovanın öncə imzaladıqları assosiasiya sazişlərinin reallaşmasında bu ölkələrə kömək etmək zəmindədir, Azərbaycan, Belarus və Ermənistan isə əməkdaşlığa dair xüsusi, özəl təklif olacaq.

"Toplantının yekununda

Qərbin Kremlə cilovlamağa yönəlmiş daha bir kontur-gedışı

Avropa Birliyindən Azərbaycan üçün özəl "Yol xəritəsi"

Rıqa sammitində ölkəmizə fərdi əməkdaşlıq formulu təklif ediləcək; rəsmi Bakı önümüze atılacaq və qardaş Türkiyənin də maraqlarına cavab verən Rusiyadan "xilas kəməri"ni götürəcəkmiz?

"Şərq tərəfdaşlığı" siyasətinin yaxın iki il üçün əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirən bəyannamə imzalanacaq. Biz bütün ölkələrlə bərabərlik prinsipləri əsasında münasibətlər qurmaq istəyirik" - deyib Poykans. O, Ermənistanla AB arasında yeni bir müqavilənin imzalanacağını da istisna etməyib. "Bundan əlavə, sonrakı əməkdaşlıqla bağlı Azərbaycandan təkliflər gözləyirik" - əlavə edib səfir.

Lakin hələlik konkret olaraq Azərbaycana ediləcək və ya Bakıdan gözlənilən təklifin mahiyyəti açıqlanmışdır. Ancaq belə təəssürat yaranır ki, AB ölkəmizin olduqca həssas durumunu nəzərə alaraq Azərbaycan üçün fərdi "Yol xəritəsi" hazırlamaq niyyətindədir - təbii ki, rəsmi Bakının razılığı əsasında. Bəs Bakı buna gedəcək-

mi? Söyləmək çətindir. Lakin Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin sammitə şəxsən qatılmaq qərarı verməsinin özü bu xüsusda xoş məram jesti kimi qəbul oluna bilər.

Hər şeydən göründüyü kimi, yeni təkliflər ölkəmizi Rusiyanın orbitindən birdəfəlik çıxarmaq üçün növbəti təhlükəsizlik (xilas) kəməri roluna iddia edəcək. Qərb üçün də, Güney Qafqazın öz strateji oriyentirini indiyədək dəqiqləşdirməmiş yeganə dövləti olaraq Azərbaycan üçün də bu kəmərlə olduqca mühüm önəm daşıyır.

Azərbaycandan ötrü isə yeni "Yol xəritəsi" ən birinci Qarabağ məsələsinə görə aktuallıq kəsb edir. Hər halda, Rusiyanın güclü imkanları ola-ola bu münaqişəni 25 ildir həll et-

mək istəməməsi, üstəlik, postsovet məkanında özünə sərfəli yeni-yeni etnik-ərazi münaqişələri yaratması heç kimə sirr deyil.

AB-nin isə Qarabağ problemi ilə yanaşması təxminən məlumdur. Təşkilatın əsas orqanı olan Avropa Parlamenti saxta erməni soyqırımı ilə bağlı ədalətsiz yanaşma sərgiləyəndə, bu da gerçəkdir ki, bir neçə il öncə Avroparlament Ermənistanı işğalçı kimi tanıyan və ondan qeyd-şərtsiz Azərbaycan ərazilərini boşaltmağı tələb edən qətnamə də qəbul edib.

Bu günlərdə isə AB yetkililərdən biri Rıqa sammiti mövzusunda və tərəfdaş ölkələrin əməkdaşlığından danışarkən bir daha açıqca bəyan elədi ki, bir tərəfdaş ölkənin digər tərəfdaş ölkənin ərazisini işğal etməsi yolverilməzdir.

Bakının AB ilə yaxınlaşmaq yönündə qəti addımlara qərar verməsi həm də ona görə zəruri görünür ki, təşkilatda Almaniyaya kimi ölkəmizə, Dağlıq Qarabağ ixtilafına yetərincə həssas və ədalətli mövqedə olan bir dövlət də təmsil olunur.

Nəhayət, Azərbaycanın bu mötəbər qurumla əlaqələrinin dərinləşməsi yaxın və orta perspektivdə Avropa üçün vaz keçilməz "qaz xabı" ("energetik xab") rolu oynayacaq qardaş Türkiyənin də köklü maraqlarına uyğundur. AB ilə ölkəmizin məqbul məsafədə yaxınlaşması həmçinin, 1 nömrəli strateji müttəfiqimizin mövqeyinin qitədə daha sanballı təbliği üçün yeni və güclü tribuna demək olardı.

Qalır indi bu tribunadan istifadə qərarı vermək üçün siyasi iradə.

□ **Analitik xidmət**

"Nə oldusa Krim tatarlarına oldu"

Elxan Şahinoğlu: "Kiyev sanki yarımadağın itirilməsi ilə barışıb"

Bu həftənin əvvəlində ABŞ dövlət katibi Con Kerri-nin Rusiyanın Soçi şəhərində prezident Putin və xarici işlər naziri Sergey Lavrovla görüşü dünya gündəminin əsas hadisələrindən biri oldu. Məsələ burasındadır ki, Ukrayna ətrafında böhran və ardınca Qərb-Rusiya münasibətləri pisləşdikdən sonra iki ölkə arasında yüksək səviyyəli danışıqlar baş tutmamışdır. Ancaq münasibətlərdəki gərginliyə rəğmən Soçi görüşü xeyli dərəcədə müsbət mesajlarla yadda qaldı.

Həm Rusiya tərəfi, həm də Kerri ikitərəfli münasibətlərin yaxşılaşması ilə bağlı pozitiv mesajlar verdi. ABŞ dövlət katibi Ukrayna böhranını nəzərdə tutaraq bildirdi ki, Minsk razılaşması tam şəkildə əməl edilərsə, o zaman ABŞ və Avropa Birliyi Rusiyaya qarşı sanksiyaların ləğvinə başlayacaq. Ancaq qərbdə də görünür, hər iki tərəfin açıqlamalarda Krimin ilhaqından bəhs olunmayıb. Yeni belə çıxıb ki, Qərb-Rusiya münasibətlərinin düzəlməsində Krim məsələsi artıq şərt olmaqdan çıxıb, yeni neçə dəyərlər dünyaya Krimin ilhaqı ilə barışıb.

Siyasi şərhçi Elxan Şahinoğlu deyir ki, həqiqətən də Soçi görüşü belə bir görünüş yaradıb ki, sanki Vaşinqton Kremlə münasibətləri normallaşdırmaq üçün Ukraynanın

maraqlarını qurban verməyə hazırdır. Ekspert deyir ki, indi həqiqətən də ABŞ-in Rusiya ilə münasibətləri qaydaya salmaqda maraqlı görünür: "Hətta Kerrinin Soçidə jurnalistlərin suallarına cavab verərkən Ukrayna prezidenti Pyotr Poroshonkonun Donetsk hava limanını geri qaytarmaq istəyini tənqid etməsi də beyinlərdə sualların sayını artırdı.

Barak Obama prezident seçildikdə xarici siyasətdə başlıca hədəflərindən biri Rusiya ilə münasibətləri inkişaf etdirmək idi. Hətta bu məqsədlə Moskvaya göndərdiyi keçmiş dövlət katibi Hillari Klinton "münasibətlərin istiləşməsi" adında yaşıl düyməli qutu da verdi. Münasibətlərin normallaşmasına ümid yaranarkən, Putin Krim işğal etdi, Şərqi Ukraynanı Kiyevdən qo-

partdı. Belə olan halda Barak Obamanın Rusiyaya qarşı sanksiyalar tətbiq etmək və Moskva ilə dialoq dondurmaqdan başqa alternativ qalmadı. Buna baxmayaraq, Vaşinqtonla Kreml İranın nüvə məsələsi, Suriya və beynəlxalq terrorizmə qarşı mübarizə mövzularında əməkdaşlığı davam etdirirdi və maraqların üst-üstə düşdüyü elementlər az deyil. Vaşinqton Kremlə əbədiyyətə qədər düşmənçilik etmək istəmir. Çünki, bu halda Kreml müvazinəti itirir, ətrafında düşmən axtarışına çıxır, ABŞ-la əməkdaşlıq edən qonşu dövlətləri hədəf alır. Bu isə Vaşinqtonun maraqlarına ziddir. Ona görə də Ağ Ev Ukraynanı silahlandırmaqda yanaşı Kremlin Ukraynadan sonrakı ekspansiya planlarını engəlləmək istəyir. Bunun üçün isə görünür Putinlə yenidən təmaslara üstünlük verir. Putinə açıq mesaj verirlər ki, Kreml Ukrayna separatçılarının hərbi dəstəkdən əl çəkərsə, Donetsk və Luqanskın Ukraynanın tərkibinə qaytarılmasına əməli dəstək versə, ABŞ Rusiyaya qarşı

sanksiyaları yumşaldacaq".

E.Şahinoğlu deyir ki, Kerrinin "Krimə" mesajı Putin üçün çox vacibdir. Bu səbəbdən də politoloq düşünür ki, yaxın günlərdə Putin Ukrayna məsələsi ilə bağlı bir sıra mühüm addımlar atacaq: "Çünki, Kreml sahibi ABŞ-la mübarizədə uduzur, iqtisadiyyatı çökür. Putin bilir ki, ABŞ sanksiyaları yumşaltsa, Avropa Birliyi də eyni addımı atacaq. Ona görə də Putindən iki addım tələb olunur. Birinci addım odur ki, Putin Donbas separatçıları Ukraynanın ərazi bütövlüyünə razi salmalıdır. Bu istiqamətdə artıq mesajlar var. Kerri-Putin görüşündən dərhal sonra Kremlin təlimatıyla Donbas separatçılarının liderləri Ukraynanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində yüksək səlahiyyətlərə malik olmağa hazır olduqlarını bildirdilər. Putinin ikinci xoş jesti girovluqda saxladığı ukraynalı döyüşçü Nadejda Savçenkonun azad etməsi olar. Bunu Kerri Putindən şəxsən xahiş edib. Məncə, Putin yaxın günlərdə Savçenkonu azad edəcək. Bu addım Vaşinqtonda xoş qarşılanacaq".

Ancaq bütün bunların fonunda Krim arxa plana keçir. E.Şahinoğlunun fikrincə, Qərb artıq Krimin Rusiya tərkibinə daxil olması ilə barışıb: "Qərbi artıq Krim bir o qədər maraqlandırmır. Doğrudur, ABŞ və Avropa Birliyi heç zaman Rusiyanın Krim ilhaqını qəbul etməyəcək, bu yarımadağı Ukraynanın ərazisi sayacaq. Ancaq mənə Qərb Krimə görə Rusiya ilə münasibətləri əbədiyyətə qədər gərgin saxlamayacaq. Kreml Donbas istiqamətində addımlar atar-

Elxan Şahinoğlu

Mediaforum.az

sa, Qərb Rusiyaya qarşı sanksiyaları yumşaldacaq. Əslində buna görə Qərbi çox qınamaq da olmur. Krimin taleyi birinci növbədə Ukrayna hakimiyyətini və cəmiyyətini düşündürməlidir. Son bir il ərzində azı 5 dəfə Ukraynaya səfər etdim, xeyli siyasətçi və ekspertlə görüşdüm. Məndə belə təəssürat yarırdı ki, Krimin taleyi heç Kiyevi bir o qədər narahat etmir, sanki yarımadağın itirilməsi ilə barışıb. Əslində Krim işğal olunan Ukrayna müqavimət göstərməli idi. Ancaq Krimdəki Ukraynanın onlarla hərbi bazasından bir kimsə Rusiyadan gələn işğalçı qoşunlara bir güllə belə atmaq istəmədi. Ukrayna Krim uğrunda savaşırdı, tatarlara real dəstək versəydi, Putin asanlıqla Krim işğal etməyəcəkdi və bəlkə gələcəkdə bu müqavimət qarşısında geri addım atacaqdı. Ancaq Kiyevin Krim uğrunda mübarizə aparmadığını görəndə Putin

işğala üstünlük verdi və bu mövzunu artıq heç kimlə müzakirə etməyəcək. Və ya Minsk sazişini götürərək. Bu sazişdə Krim haqqında bir cümlə belə yoxdur və Ukrayna prezidenti Poroshonko yarımadağın sazişdə yer alması üçün heç bir təşəbbüs göstərmədi".

Politoloq deyir ki, bu prosesdə ən böyük zərbə Krim tatarlarına dəydi: "Nə oldusa Krim tatarlarına oldu. Bir ay öncə Krim tatarlarının əfsanəvi lideri Mustafa Cəmiləyev ilə Kiyevdə görüşdükdə onu xeyli mayus gördüm. O işğalçının siyasətini qəbul etmir, ancaq Qərb və Kiyevi də tənqid edir. Çünki, nə Kiyev, nə də Qərb Krimin geri qaytarılmasını üçün fəallıq göstərmirlər. Mustafa bəyin sonuncu cümləsi indiyə qədər qulaqlarımda cingildəyir. Dedi ki, soydaşlarını yarımadağı tərk etməyə çağırırsa da, tatarları gələcəkdə nə gözlədiyini özü də bilmir".

□ **KƏNAN**

"Mühacirət xatirələrin İsgəncəyə döndüyü yerdür..."

Göz yaşları içində, sentimental bir söhbət - İsa Qəmbərin keçmiş sürücüsü, İsveç mühaciri Sərdar Ağayevin ailəsində maraqlı mühacirət təhlili

Dumanlı xatırladım onu. Müsavat Partiyasının "Sahil" metrosu yaxınlığında yerləşən qərargahında görmüştüm axırncı dəfə. 2003-cü ilin o keşməkeşli günləri... Ciddi təzyiqlər, işgəncələr... Soragını elə aldıq, hətta iş qabiliyyətini itirdi, iş çıxmadı. Və aylar sonra səsini-sorağını İsveçdən duyduq.

Budur, İsveçin Linköping şəhərində bizi qarşılayır. İsveçli mühacirimiz Kənan Hacıbəroğlunun yol yoldaşlığı ilə gəlib yetişirəm evlərinə. Binanın girişində gözəllər bizi. Maşından görürəm öncə, çox dəyişib. Zarafat deyil, aradan 11 il keçib. Evinə dəvət edir, qonaqpərvərliklə, diqqətlə qarşılayır. Hər dəfə sosial şəbəkədə yazdığı qəzəbli şərhləri, statusları yadıma salıram. Heyrət! Qarşımda dayanan mülayim adamımı yazıb bunları nə vaxtsa? Ümumiyyətlə, onun qəzəbləndiyini təsəvvür belə etmək çətinidir... Elə bunu da soruşuram söhbət zamanı. İçində partlayan fırtınaların səbəblərini elə gözəl izah edir ki... Bu haqda bir qədər sonra. Hələlik, İsveç köçünün ilk günləri, verilən kəskin qərar və sonra yaşananlar...

"O qədər döymüşdülər ki, gözümün biri tutulmuşdu, böyrəyim partlamış, qabırğam qırılmış, qulağımın biri zəif eşidirdi"

- 1996-cı ildən 2004-cü ilə qədər İsa Qəmbərin sürücüsü olmuşam. Bura gəlmək əvvəldən planında yox idi. 2003-cü il 15-16 oktyabr hadisələrindən sonra ciddi işgəncələrə məruz qaldım, səhhətimdə problemlər yaranı. "Banditizm"də baş verdi hər şey, işləmək qabiliyyətim itirdim. Orda 9 gün qaldım, saxlandığım müddətdə "Qırmızı Xaç" Təşkilatından bir nəfər görüşdü mənimlə. O dedi ki, çalışacam ki, səni burdan çıxarıram. 2 gün sonra yenə gəldi və qulağıma pıçıldadı ki, çıxacaqsan. O qədər döymüşdülər ki, gözümün biri tutulmuşdu, böyrəyim partlamış, qabırğam qırılmışdı, qulağımın biri zəif eşidirdi. Başıma güclü zərbələr vurmuşdular. Onlar üçün adi işgəncələrdən biri idi. Amma mən bu olandan sonra iş qabiliyyətim itirmişdim. Gücüm çatmırdı. Azərbaycan da evim yox idi. Bir balaca geceqonduda yaşayırdım, dörd divardan ibarət. Onu satdım,

dostlar yardım etdi, 4500 dollar pul oldu əlimdə. İsveçə gəlmək istəyirdim. Berlində çatdım, pulum bitdi. Moskvada bir dostum vardı, o pul göndərdi. Səhəri gün o pulu götürüb qatara bilet alıb gəldik İsveçə.

- **Gəldiz... Ailə ilə birgə?**

- Ailəmlə birgə gəldim. Özüm-dən çox ailəmi düşündürdüm. İşləmək qabiliyyətim yox idi.

- **İsa bəyin reaksiyası necə oldu bu qərarınız qarşısında?**

- Dedim ki, getmək istəyirəm, səhhətim imkan vermir. Çox müsbət qarşıladı ki, sən kifayət qədər dözmüsən. Əgər çıxış yolu budursa, sən get.

"Azərbaycan bizə heç nə verməyib. Nə veribse, İsveç verib"

- **Gəldiyiniz ilk illər çətin oldu yaqın. Mühacirətin ilk dalğası, ətrafda çox az tanıdığınız adam...**

- Bütün mühacirlərin gəldiyi, gördüyü çətinlikləri yaşadım. Mən Azərbaycandan o qədər yorğun, gərgin gəlmişdim ki, elə bildim, cənnətə düşmüşəm. Gözəl təbiət, sakitlik idi. Əvvəl şimalda yaşayırdım,

Hamının üzündə təbessüm var burda. Miqrasiya insanın dərinə, sərinə qulaq asır. 6 aydan sonra oturmaqla bağlı rədd cavabı aldım, sonra yenə intervü... İnsan qorxurdu ki, alınmayacaq. Amma yenə də uşaqlarıma dedim ki, bir yol tapacam, sizi geri qaytaracağam. Böyük oğlumun 10 yaşı vardı. Qapı döyüləndə hər dəfə qorxurdu ki, nəse pis bir şey ola bilər. Bakıda bir neçə dəfə həbs olunmuşdum. Uşaq da onun travmasını yaşayırdı, hər şeyi başa düşürdü.

- **İsveçlilərin miqrantlara münasibəti ilə bağlı fərqli fikirlər eşitdim bu günə qədər... Tolerant deyən də oldu, miqrantlara qsqançlıqla yanaşdıqlarını iddia edənlər də. Sizin müşahidələriniz nədir?**

- Bütöv cəmiyyət haqda bunu demək olmaz ki, diskriminasiya var. Normal vətəndaş kimi işləyib, dövlətin vergisini ödəyirsə, cəmiyyətə xeyrimizi verirsə, işveçli

bizə fərd kimi dəyər verir. Amma mühacir işsizdirsə, ona başqa cür yanaşa bilərlər. Deyirlər ki, bu işləmir və mənim vergim hesabına yaşayır.

"Həftədə iki-üç dəfə kəndimiz, kəndimizdəki kol-kos, ağaclar yadıma düşürsə..."

- **Bir azərbaycanlı olaraq burada rastlaşdığınız ən böyük problem nədir?**

- Fərdi baxışlar var. İnsan var ki, deyir ümumiyyətlə, Azərbaycana qayıtmayacam. Eləsi də var, gecə-gündüz vətəne qayıdacağını iddia edir. Mehdi Xəlilbəyli sizə müsahibəsində demişdi e, "Avropaya Siyaqatdakı fərmaya dəyişməyərəm". Mən onu səmimi qəbul edirəm. Həftədə iki-üç dəfə kəndimiz, kəndimizdəki kol-kos, ağaclar yadıma düşürsə, yuxuda görürəmsə və səhəri gün o hisslərlə yaşayıramsa necə deyə bilərəm ki, oradan ötrü danxıram? İki il əvvəl mühacirlərlə bağlı əxlaq müzakirələr gəldirdi, tənqid edirdilər. Mən onda da bir status yazmışdım. Həmin statusda qeyd olunurdu ki, "mühacirət xatirələrin işgəncəyə döndüyü yerdür. Düşən yarpaq, yağın yağış-qr, əsən külək, ayağının altında qalan daş vətənlə bağlı hansısa hadisəni xatırladırsən. Eşitdiyim səs, gülüş, hənərti, kiminsə yerləş-duruşu vətəndə qoyub gəldiyin hansısa doğmanı, dostu, tanış xatırladırsən. Və bu xatirələr işgəncə kimi əzab verir insana. Mühacirət, sən doğmalarının son nəfəsində onların yanında ola bilməməyin, tabutlarının altına ciynini verə bilməməyin deməkdir. Və son nəfəsində yanında, vətəndə qoyub gəldiyin hansısa doğma birisini görməyi belə ümid edə bilməməyindir. Mühacirət heç vaxt azad ola bilməyəcəyin bir qəhərin boğazına tıxanib daim səni boğmağı deməkdir". (gözləri yaşanır)

- **Müzakirələrdən söz düşmüşkən, sosial şəbəkədə mühacirlərə qarşı hərdən bir aqressiya seli müşahidə olunur: sən orda oturub bizə ağıl verə bilməzsən... janrında. Müşahidə etmisiz?**

- İsveçdə 5 min azərbaycanlı var. Amma onlar arasında Azərbaycanda gedən proseslərə fikir bildirenlərin sayı ən yaxşı halda 100 nəfərdir. Mən hər gün Azərbaycan mətbuatını izləyirəmsə, reaksiya verirəmsə, niyə məni qınamalıdır ki? Mənim gəliş səbəbim bellidir, səbəbsiz çıxmamışam ki, ölkədən... Bakıdakı mitinqdə döyüləni görəndə mən də burda ağrıyıram. Tofiq Yaqublunun faciəsinə görə üç gün boyunca ağladım mən. İşdə soruşurdular ki, səbəb nədir deyirdim, gözümdə problem var.

"Elbəyi Həsənlı, istədiyini almısın, ya alma ehtimalın var?"

- **İsveçdə yaradılan "Ocaq" təşkilatından danışaq. Bu təş-**

kilata qarşı aparılan müzakirələrdə çox aktiv görünürsünüz. Sizi qane etməyən nə var bu təşkilatda, niyə narazısınız?

- Dərnək yaratmaq miqrasiyada tətbiq olunan bir şeydir. Miqrasiya həyatının daha yaxşı keçməsi üçün tətbiq olunan vasitədir. O təşkilatdakı insanları da Azərbaycandan tanıyıram, alışıqlayıram. Amma bir az gec yaradıblar deyərdim. Təşkilatın sədri Elbəyi Həsənlı bir tərəfdən deyir ki, hamımız müsavətçiyiq. Amma sonra deyir ki, Azərbaycandakı siyasi proseslərə münasibət bildirməyəcəyik. Düzdür, kültür dərnəyidir. Amma sən həm deyirsən ki, müsavətçiyam. Həm də deyirsən ki, Azərbaycandakı proseslərə münasibət bildirməyəcəm. Həbs olunan müsavətçinin probleminə görə susan təşkilatı anlamıram. Bir tərəfdən müsavətçi olduğunu bildirib, o biri tərəfdən heç nəyə qarşımayacağını demək... doğru deyil. Elbəyi Həsənlı 10 ildir ki, bura gəlib. Heç bir aktivliyi olmayıb proseslərdə, əksinə passiv olub. Birdən-birə belə aktivləşməsi, sual doğurur. Birdən-birə meydana çıxıb, Müsavatın bir hissəsini tənqid etməsi sual doğurub. Azərbaycanın bugünkü problemləri Arif Hacılı və onun etirazı deyil. Azərbaycanın bu gün problemi feodal düşüncəli rejimdir. Elbəyi hakimiyyət əleyhinə bir şey demirsə, Azərbaycan müxalifətinin bir hissəsini mövqə bildirməyib, suallar çıxır. Axı problemimizin başında başqa şeylər dayanır. Bizim problemimiz rejimdir. Niyə o rejim haqqında heç nə demir?

- **Sizin şübhələriniz nə ilə bağlıdır? Elbəyi Həsənlının açıqlamalarının, davranışlarının arxasında nə görürsünüz?**

- Biz Avropadakı prosesləri daha yaxşı görürük. İnsanların cəbhə, mövqə dəyişməsinə görürük. Burdakılar necə mövqə dəyişirlər, onu görürük. Elbəyinin bu fəaliyyəti əsas verir ki, sən nə istəyirsən? İstədiyini almısın, ya alma ehtimalın var? Çox söz demək istəmirəm, kaş ki, fikirlərimdə yanılıım. O formada reaksiya mənə də yaranıb. İşdə 5-10 dəqiqəlik fasilələr var. Dərhal sosial şəbəkəni açıram, saytlara baxıram. Mənim indi bütün düşüncəm Azərbaycanda, orda baş verən hadisələrlə bağlıdır.

- **Bayaq Azərbaycanda bağlı çox sentimental danışdız. Hətta gözləriniz də yaşardı, mənə hiss etdirmək istəməsəz də. Belə başa düşürəm ki, geri qayıtmaq üçün ürəyiniz şiddətlə döyünür. Bas bu arzunu nə zamansa reallaşdırma bilərsiz?**

- Arzu kimi var. İstənilən insanın belə bir arzusu ola bilər. Amma insan arzularını dəfn edə-edə gəlir. Mən də istəyirəm ki, dönüşüm Azərbaycanla yaşayım. Amma necə qayıdım? Reallıq ayrı şeydir. Bu gün qayıdıb yaşamağım çətin olar. Rejimlə ayaqlaşma bilmərəm. İkincisi, yaşamaq üçün ev, iş lazımdır. Azərbaycanda bunu gedib qura bilmərəm. Vətənimdə normal sistem olsa, gedib

orda, ata evimdə koma qurub, həyatımı başa vurmaq istəyərdim. Arzu var, amma...

- **Uşaqlar nə deyir bas? Onların burdakı yaşantıları, həyatları necədir?**

- Uşaqlar Azərbaycan dilində danışirlər. Amma elmi, ədəbi dili bilmirlər. Azərbaycan dilini mükəmməl bilmək üçün Azərbaycanda təhsil almaq lazımdır. Uşaqların gündəlik işləndiyi sözlərlə bağlı problemi yoxdur. Böyük oğlum İsveç dilini mükəmməl bilir. Yazı dilində çətinliklər var. Kiçik oğlum bəzi sözlərdə ilişir. Amma ümumiyyətlə dil baxımında problemi yoxdur heç birinin. Beləyə isə İsveç bizə Azərbaycandan veriyindən çox şey verir. Ümumiyyətlə, Azərbaycan bizə heç nə verməyib. Nə veribse, İsveç verib. 40 il Azərbaycanda yaşayıram, Bakıda kirayənin olmumuşam. Bura gələndə heç nəyim yox idi. Azərbaycan mənə çoxlu dost qazandırb. Kifayət qədər dostlarım, tanışlarım var. Onlar burda qazana bilmərəm. Azərbaycan mühitində insan dostunu, dairəsini özü seçir. Amma mühacirətdə bu, mümkün deyil. Bir neçə ailə bir yerə yığılıbsa, dostluq edirik. Azərbaycanda insan yüklenəndə bir dostunun, qohumunun yanına gedirdi, ürəyini boşalırdı. Burda onu tapa bilmirik. Burda dostluq var, amma incə hissələri bölüşə bilmirik. Azərbaycanda dostum vardı, şeir deyir, dərdlərimizi bölüşürdük. Hər dəfə boşalmaq istəyir insan. Amma burda bu, mümkün deyil. Burda bir palıd ağacı tapmışam. Bir az o vətəni xatırladır. Tez-tez yığılıb gedirdik, ətrafına... Tam səmimi deyirəm, maddi tərəfdə heç bir problem yoxdur, mənəvi tərəfdə boşluq var. Haqiqətən də müha-

cirət xatirələrin işgəncəyə döndüyü yerdür.

Aygün Ağayeva: "İsveç mənə ayaqlarım üzərində dayanmağı öyrətdi"

Haqsızlıq etmək istəmirəm, amma bu günə qədər mənə mühacirətin mənəvi yükünü bu qədər dərin anladan ikinci müsahibim olmamışdı. Danışdıqlarının ağırlığı altında üzümü bu dəfə də həyat yoldaşı Aygün Ağayevaya tuturam. Onunçün də İsveçli günlərin əvvəli çox çətin keçib:

- Biz gələndə burda cəmi bir azərbaycanlı ailə vardı. Bura gəlməklə bağlı tərəddüdümüz olmadı. Biz qalsaydıq, Sərdarın səhhəti çox pis olacaqdı. Seçildikdən dərhal sonra təzyiqlər də çox idi. Bir yerdə gəldik. Bir həftə oteldə qaldıq. Otaq, içərisində hər cür şəraiti olan bir yer idi. Sonra göndərdilər bizi İsveçə şimalına. Orda 2 ilə yaxın yaşadım. Orda da hər cür şəraiti olan evdə yaşadım. 3 ildən sonra oturmaq aldım. Şəraitimiz daha yaxşı idi.

- **Aygün xanım, İsveç sizə nə öyrətdi?**

- Bir qadın olaraq çətinliyim yoxdur. Mən burda öz ayaqlarım üstə durmağı öyrənmişəm. Azərbaycanda bunu bilmirdim. Mühdən, cəmiyyətdən asılıdır deyəsən. Bizim üçün qanun o idi ki, evdə kişi böyükdür. Doğrudur, burda da kişi böyükdür. Amma İsveçdə qadınlar daha sərbəst olurlar, işləyirlər, daha çox hüquqları var. Burda qadın-kişi arasında fərq yoxdur. Hər kəs işləyir. Ev işləri də həmçinin, demokratik qaydada bölüşdürülür (gülür). Amma Azərbaycanda qayıtmaq barədə düşünməmişəm. Ölkədə demokratik cəmiyyət olsa, qocalanda qayıdınq.

□ **Sevinc TELMANQIZI**
Linköping İsveç

Ötən həftə cəbhə xəttinə səfərimiz zamanı (Parlament Jurnalistlər Birliyinin dəstəyi və Müdafiə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə-E.P.) düşmənlə üz bəzəy səngərdə xidmət keçən əsgər və zabitlərimizin mənəvi-psixoloji durumu barədə şəxsi müşahidələrimizi bölüşmüşdük. Ön xətdə xidmət keçən hərbiçilərimizlə söhbətdən sonra heyətimizdə bir əminlik yarandı ki, Azərbaycan əsgəri torpaqlarımızın işğalçıdan azad etməyə qadir vəziyyətdədir, yetər ki, günün birində komanda verilsin.

"N" sayılı hərbi hissədə məsul vəzifə daşıyan polkovnik Elçin Kərimov da "Yeni Müsavat"a müsahibəsində əsgərlərimizin qələbə əzmindən danışdı. Düşmənin bir neçə yüz metrliyində xidmət keçən əsgər və zabitlərimizə hər zaman dayaqlı olan peşəkar hərbiçilərimizdən biridir polkovnik Kərimov.

Onunla söhbətimizi zəruri edən digər səbəblər də var idi. E.Kərimov Qarabağ savaşının ən ağır dövrlərində Xocavəndin indi bizdə olan hissəsinin düşməndən azad olunmasında iştirak edib. Üstəlik, o, bir müddət öncə əslən Xocavənddən olan, əlinə ağ bayraq götürüb ordumuz tərəfə keçən erməni hərbiçisi Qriqoryan Androniki müvafiq qurumlara təhvil verən zabitdir. Bizə müsahibəsində həm də bunlardan danışdı:

- Bu gün bizim şəxsi heyətimizdə yüksək ruh yüksəkliyi hökm sürür. Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı, möhtərəm prezidentimiz 2013-cü ilin yekunları ilə bağlı toplantıda mühüm tapşırıqlar vermişdi. Ondan sonra ordumuzun döyüş qabiliyyətinin, şəxsi heyətin texniki təchizatının artırılması üçün ciddi islahatlara başlandı. Bu gün bütün Silahlı Qüvvələrimizdə olduğu kimi, bizim hərbi birləşmədə də bu işlər uğurla davam edir. Əsgərlərimizdəki ruh yüksəkliyi həm də onunla bağlıdır ki, bu gün bütün şəxsi heyət başa düşür ki, erməninin

bizdən heç bir üstün cəhəti yoxdur. Erməninin fərqli cəhəti var, bu, onun xislətindəki Azərbaycan xalqı ilə düşmənçiliyidir. Bu düşmənçiliyin də tarixi kökləri var. Erməni arxadan zərbə vurmaq ənənəsinə sadıqdır. Bu gün də erməni əsgəri qadına, uşağa, qocaya güllə ata bilir, amma Azərbaycan əsgəri bunu etməyib, etməyəcək də.

- **Cənab polkovnik, siz artıq 20 ildən çoxdur ki, bu bölgədə xidmət keçirsiniz, Nərgiztəpə yüksəkliyinin düşməndən azad olunmasında da böyük zidatlarınız olub.**

- Bəli, mən 1992-94-cü illərdə bu ərazidə xidmət etmişəm, müharibənin iştirakçısı olmuşam. Həmişə söz düşəndə deyirəm ki, Xocavənd döyüşən rayondur. Xocavənd camaatı döyüşə-döyüşə yaşayıblar və bu gün də davam edirlər. Bu rayonun hər bir daşı, qayası, yeri səngərdir.

- **Bildiyimizə görə, rayonun icra başçısı da müharibə veteranıdır və bu, Xocavəndi digər rayonlardan fərqləndirir...**

- Bəli, mən həmişə Eyvaz müəllimə (Eyvaz Hüseynov İbad Hüseynovun qardaşdır-E.P.) zarafatla həmişə "döyüşən başçı" deyirəm.

- **Biz olduğumuz bəzi mövqelər düşmənlə səngərinə lap yaxın idi...**

- Bəli, bizim mövqelərimizlə düşmənlə arasında 200 metrədən 700 metrədək məsafə var. Lakin

"Bizim özümüzdə inamımız

var, özümüz də döyüşəcəyik"

əsgərlərimiz qətiyyətlə xidmət aparırlar.

- **Bu mövqelərimiz düşmənin təxribatı ilə tez-tez üzlaşıb, yoxsa...**

- Elə məsələlər var ki, mən onu açıqlamayacağam. Amma düşmənin bir neçə cəhdi olub ki, onun qarşısı qətiyyətlə alınır. Düşməne sarsıdıcı zərbələr vurulub. Bir neçə faktı deyə bilərəm. Məsələn, bir müddət əvvəl Şekspir Akopyan adlı tanınmış erməni hərbiçisi məhv edildi. O, ermənilərin diversiya qrupunun rəhbərlərindən biri idi. Son vaxtlar atəşkəs pozuntuları tez-tez olur. Ancaq olsa belə, problem yoxdur, çünki üstünlük bizdədir. Bizim müasir istər müşahidə cihazları, istər gecəgörmə cihazları, istərsə də silahlar baxımından tam təchiz olunmuşuq. Həmçinin, biz onlara öz istehsalımız olan "İstiqlal" snayper silahı ilə cavab veririk. Cənab nazir də bu mövqelərimizdə tez-tez olur. Bütün tədbirlərdə, bayramlarda hissəmizə, bölmələrimizə baş çəkir, hətta bilavasitə cəbhədə olur. Qısa müddət ərzində cənab nazir bütün mövqelərimizdə olub və rəhbərliyin mövqelərdəki real vəziyyətdən tam məlumatı var.

- **Siz Azərbaycana təslim olan erməni hərbiçini də ilk "qarşılayan" zabitlərimizdəniz. Bu hadisə necə oldu?**

- Bəli, onu aparıb təhvil verdik. Bizim sağ cənab, Ağdam istiqamətində düşmənin 24 yaşlı hərbi qulluqçusu Qriqoryan Andronik ağ bayraq qaldıraraq bizim tərəfimizə keçmişdi. Erməni hərbiçisi Ermənistan və Qarabağda olan real vəziyyəti bizə

Polkovnik Elçin Kərimov: "Yetər ki, Ali Baş Komandan əmr versin..."

Elçin Kərimov sağdan birinci

"Xocalı aeroportundan istifadə edəcəkləri barədə boş bəyanatlar verirlər, ancaq bu günə qədər nəticəni görürsünüz. Biz birmənalı olaraq buna imkan verməyəcəyik"

danışdı. Bir daha təsdiqləndi ki, ermənilər acınacaqlı vəziyyətdədir. Verilən suallara cavabında dedi ki, bizdə kim güclüdürsə, o, yaşayır, gücsüzlər isə yaşaya bilmir. Qarabağda yerli ermənilərlə Ermənistan gələn ermənilərin arasında ciddi konfliktlər də var. Biz də bütün bu reallıqları operativ şəkildə şəxsi heyətimizə də çatdırırıq.

- **Qriqoryan ermənilərə çağırış etdi ki, silahı atıb bu tərəfə keçsinlər. Ermənistan ordusunun bu çağırışa necə reaksiya verməsi barədə sizdə kəşfiyyət məlumatları varmı?**

- Mən bu suala konkret cavab vermək istəmirəm. Sözsüz ki, var. Sizə bir şeyi deyim, erməni KİV-lərində bu barədə açıqlama verilmədi. Biz Qriqoryanı sorğu-suala çəkəndə Poqos Mikrtimyan adlı müqavilə xidmət edən erməni hərbiçisinin də adını çəkdi, dedi o da bu tərəfə keçmək istəyirdi. Bu gün onun taleyi məlum deyil. Bilinmir ki, onu təmas xəttini keçərək öldürüblər, yoxsa nə minaya düşərək partlayıb.

- **Bu günlərdə bir qrup rus politoloqlar İrəvanda tədbirdə Azərbaycanın tank hücumuna hazırlaşdığı barədə xəbərdarlıqla çıxış etdilər. Bu iddiaların ortaya qoyulmasında sizcə, məqsəd nə ola bilər?**

- Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı hər zaman çıxışlarında bəyan edir ki, biz torpaqlarımızı nəyin bahasına olursa-olsun azad edəcəyik. İşğaldan azad edilən torpaqlar deyil, Azərbaycanın torpaqlarıdır, istənilən vaxt biz onu azad etmək hüququna maliklik. Yetər ki, Ali Baş Komandan əmr versin, o halda həm tankla, həm təyyarə ilə hücum edəcəyik. Niyə də hücum etməyə? Buna da tam hazırıq.

- **Qarşı tərəfdə Xocavəndin Kuropatkinə, Muğanlı, Əmraklılar kəndləri yerləşir. Orda yaşayışın olub-olmadığı haqda məlumatlısınız?**

- Xeyr, orda heç bir yaşayış yoxdur. Yalnız Kuropatkinədə bir neçə hərbiçisi ailəsi ilə məskunlaşmışdır.

- **Suriya və Livandan köçən, yaxud muzdlu döyüşçü olaraq gətirilən ermənilər haqda necə, bilginiz varmı?**

- Bu ərazilərdə onlar müşahidə olunmur. Nisbətən bizə uzaq bölgələrdə, bizim işğal altındakı ərazilərimizdə, Zəngilan, Qubadlı rayonların ərazilərində qanunsuz məskunlaşma aparılır. Cəbhəboyu ərazilərdə isə ermənilərin özlərinə, bu ərazidə əbədi qalacağına inamı olmadığı üçün buralarda məskunlaşmağa risk etmirlər. Bizim Xocavənd rayonunda, keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin inzibati ərazisində yaşayarlarda heç inam yoxdur. Elə Azərbaycanla təslim olan Qriqoryan Xocavənd sakinidir, o da deyirdi ki, onlar rahat yaşaya bilmir, təhlükəsizliklərinə əminlik yoxdur. Həmin əsgər Xocavəndin Qarakənd kəndinin sakinidir.

- **Bəzən iddialar səslənir ki, Bakıda keçiriləcək mühüm qarşılaşmalar ərafında düşmənin təxribatlarına əl ata bilər...**

- Hər bir təxribatın qarşısını almağa hazırıq. Biz bütün işğal olunmuş ərazilərimizi nəzarət altında saxlarıq. Bizim yetərli imkanlarımız, hava hücumun-

dan müdafiə sistemlərimiz var. Təbii ki, detalları açıqlamayacağam. Biz qətiyyətli mövqeyə ortaya qoymuşuq ki, o ərazilər Azərbaycanla məxsusdur və beynəlxalq hüquqi normalar bizim tərəfimizdədir. Deyək ki, Xocalı aeroportundan istifadə edəcəkləri barədə boş bəyanatlar verirlər, ancaq bu günə qədər nəticəni görürsünüz. Biz birmənalı olaraq buna imkan verməyəcəyik.

- **Ermənistan daha çox Rusiyanın Gümrüdəki hərbi bazasına arcağıdır. Bu fakt ordumuzun şəxsi heyətini narahat edirmi?**

- Qətiyyətlə. Sözsüz ki, dünyadakı ikili standartlar faktıdır, erməniləri yaxın-uzaq havadarları faktoru da var. Mən hansısa bir dövlətin adını burda hallandıрмаq istəməzdim. Bu mənim statusuma da uyğun gəlir. Ancaq bu, faktıdır ki, Ermənistanın yaxın və uzaq havadarları hər zaman dəstək olublar. Bununla belə ordumuz qətiyyətlə narahat deyil. Mən həmişə əsgərlərimizə bir söz deyirəm, onu yenə təkrar edirəm: bu gün Azərbaycan əsgəri özünə inanır. Ümumiyyətlə, Azərbaycan xalqı olaraq biz özümüzü sinəmizə, savaşa bizim havadarımız olmadı, ölkəmizdə hər hansı kənar dövlətin hərbi bazası yoxdur, bu gün hər hansı xarici ölkənin təlimatçısı burda yoxdur. Hər şeyi özümüz öyrədirik. Təyyarəni də Azərbaycanlılar idarə edir, tankları da, raketləri də. Bizim özümüzdə inamımız var, özümüz də döyüşəcəyik. Amma hələ erməni nə xalq olaraq, nə ordusu özünü təksinləməyib, yaxın və uzaq havadarlarına güvənir.

Anım günlərinin formatı dəyişməlidir

"Şuşaya azadlıq" Beynəlxalq Kampaniyası çərçivəsində müraciət yayılıb

"Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş bölgələrimizin anım günlərinin formatını dəyişmək lazımdır. Hazırda yalnız işğal günləri həmin bölgələrin sakinləri toplaşaraq bu günü qeyd edirlər. Niyə yalnız həmin bölgənin sakinləri? Şuşa yalnız şuşalıların deyil, bütün azərbaycanlıların. Digər işğal olunmuş rayonlar da həmçinin".

Bu fikirləri QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının təşəbbüsü ilə başlanan "Şuşaya azadlıq" Beynəlxalq Kampaniyası çərçivəsində yaradılan Media İşçi Qrupunun rəhbəri Elşad Eyvazlı səsləndirib. O, qeyd edib ki, rayonlarımızın işğal günləri Azərbaycan mətbuatı tərəfindən daim diqqət mərkəzində saxlanılır, həmin günlər rayonlarla bağlı silsilə yazılar dərc olunur: "Bu məsələdə Azərbaycan mətbuatı çox böyük iş görür. Biz bununla bağlı Azərbaycan mediasının monitorinqini aparmışıq. Monitorinqin nəticələrinə əsaslanıb bu fikirləri söyləyirik. Lakin bu fəallığı bütün ictimaiyyətə aid etmək olmur. Bir daha qeyd etmək istərdim, adətən işğal olunmuş rayonların anım günləri dar çərçivədə qeyd olunur. Belə mərasimlərə həmin rayon icra strukturlarının nümayəndələri, bu ərazidən seçilmiş millət vəkili və həmin rayon sakinləri toplaşır. Halbuki həmin tədbirlər bütün Azərbaycanın diqqət mərkəzində olmalıdır. Şuşa yalnız şuşalıdır, Kəlbəcər yalnız kəlbəcəllilər üçün itki deyil. Bu, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün pozulması deməkdir. Torpaqların işğalı hamımızın ümumi dərdidir və bu tarixlərin unudulmasına yol vermək olmaz. Anım günlərini adıləşdirmək olmaz".

E.Eyvazlı bildirib ki, Media İşçi Qrupu bu məsələ ilə bağlı bütün dünya azərbaycanlılarına müraciət ünvanlayıb: "Müraciətimizin məqsədi dünyanın hansı ölkəsində yaşamasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlının bu məsələyə həssas yanaşmasını rica etməkdir. Hər bir azərbaycanlı özünə sual versin ki, o, Qarabağ üçün nə edib. Rayonlarımızın işğal günləri bütün azərbaycanlılar tərəfindən anılmalıdır. Biz demirik ki, həmin günlər ağlaşma quraq. Bunun əksinəyik. Həmin günlər bizlər üçün qisas günü olmalıdır. İsteyimiz ondan ibarətdir ki, işğal günlərini anmağı yalnız məcburi köçkünlərə buraxmayaq".

“Oliqarxgeyt” işinin sərhədləri hər ötən gün genişlənir. Beynəlxalq Bankdan 10 milyonlarla manat kredit alan və geri qaytarmayan iş adamları haqqında başlanmış istintaqla bağlı hər gün yeni məlumatlar yayılır, müxtəlif məqamlar üzə çıxır. Məsələnin Milli Məclisin son iclasında da müzakirə olunması çox ciddi mətləblərdən xəbər verir. İttihamedici tonda səslənən çıxışların məzmunu da vəziyyətin nə dərəcədə kritik olduğunu göstərir. Deputat Zahid Oruc bildirib ki, Azərbaycanda sahibkarlara geniş şərait yaradılıb: “Amma yetər ki, qanun çərçivəsində fəaliyyət göstərsinlər. Son vaxtlar bu qanunu pozanlara qarşı dövlət ciddi tədbir görür, amma bəziləri bunun ətrafında ajiotaj yaradırlar”.

Spiker Oqtay Əsədov isə deputatın fikirlərinə belə reaksiya verib: “Ajiotaj yarananlar məlumdur. Qarşından Avropa Oyunları gəlir və bundan istifadə etmək istəyirlər. Qaldı ki, o iş adamları ilə bağlı məsələ, heç bir narahatçılıq yoxdur, dövlət orqanları var və kredit borcları ilə bağlı lazımı tədbirləri görür. Hamı qanuna tabe olmalıdır”.

“Oliqarxgeyt” işində ən son istintaqa cəlb edilənlərdən biri də Adil Hüseynovdur. Virtualaz.org saytı A.Hüseynovun 318 milyon dolları mənimseməkdə ittiham olunduğunu yazır.

A.Hüseynovun vəkili Kamandar Nəsimov müdafiə etdiyi şəxs barədə Nərimanov Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə 4 ay müddətinə həbs-qətimkan tədbiri seçildiyini deyib.

Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsində saxlanılan A.Hüseynov Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq - külli miqdarda ziyan vurmaqla törədildikdə) maddəsi ilə ittiham elan edilib.

Vəkil A.Hüseynovun saxlanmasının səbəblərinə toxunaraq bildirib ki, o, Dubaydakı xarici şirkətlərdən birinin meneceridir: “Onun çalışdığı şirkət isə bankdan kredit götürüb, amma kredit borcunu qaytarmayıb. Bu səbəbdən Adil Hüseynov da saxlanılıb”.

Virtualaz.org-un yazdığına görə Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Dubay filialının rəhbəri A.Hüseynovu Bakıya çağırıblar, burada isə o, BMCQMI əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb.

A.Hüseynovun saxlanılması Azərbaycan kredit oliqarxlarının bir neçə gün öncə başlayan həbs dalğası ilə əlaqələndirilir. A.Hüseynov xalq arasında “qara polkovnik” kimi tanınan əfsanəvi polis zabiti Fətullah Hüseynovun oğludur. F.Hüseynov 2004-cü ildə Hacı Məmmədovun bandası tərəfindən qətlə yetirilib.

Kredit məsələsinə dair istintaqa cəlb edilənlər sırasında “Avesta” Konserinin prezidenti Hacı İbrahim İbrahimli (Nehrəmli) də var. Konserinin prezidenti APA-ya açıqlamasında barəsində cinayət işi başlanmasından xəbərinin doğru olmadığını deyib: “Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsində ifadə vermişəm. Lakin hazırda heç bir cinayət işində adım keçmir. Mənə heç bir cinayət işi açılmayıb”.

O, müəyyən problemlər olduğunu da etiraf edib: “Ölkədən çıxmağıma qadağa qoyulmuşdu. Beynəlxalq Bankdan 78 milyon manat məbləğində kredit götürmüşdüm. Bilirsiniz ki, “Khazar Island” layihəsini həyata keçirirəm. Banka ödənişdə gecikmə oldu. Beynəlxalq Banka ödəyəcəyim kreditin vaxtı bu ayın 19-u başa çatır. Başqa kreditlərə görə isə heç bir problem yoxdur”.

İbrahimov bildirib ki, onun MTN-in təcridxanasına aparıl-

“Oliqarxgeyt” işi böyüdü - 318 milyon kredit götürən sahibkar tutuldu

Piriyevlərin zavodunda 300-ə yaxın fəhlə 1 aylığa işdən azad olundu; məsələ Milli Məclisdə müzakirə olunub; **Hacı İbrahim Nehrəmli: “Mənə heç bir cinayət işi açılmayıb”**

ması ilə bağlı yayılan xəbərlər həqiqəti əks etdirmir.

Külli miqdarda vəsaitlərin dələduzluq yolu ilə mənimlənməsində ittiham olunaraq həbs edilən oliqarx Nizami Piriyevin oğlunun atasının kredit borclarını qaytarmaq üçün Londonda 1 milyard dollarlıq bond (borc istiqrazı) buraxacaqlarından danışdı. Virtualaz.org-un yaydığı məlumatına əsasən, Bakının Qaradağ rayonunda yerləşən metanol zavodunun (“Azerbaijan Metalol Company”-“AzMeCo”) sahibi olan oliqarxın Londonda olan oğlu Nəsim Piriyev “AzMeCo”ya hüquq xidmətləri göstərən “Hidgrove Securities LLP” hüquq firması ilə müqavilə əsasında zavodun refinansə edilməsi və Azərbaycan Beynəlxalq Bankına olan kredit borcunu qaytarması üçün 1 milyard dollarlıq bond buraxacaqlarını elan edib. Həbsdəki oliqarxın oğlu bəyan edib ki, istiqrazlar fərdi investirlərə təklif edilib və beynəlxalq investirlərlə zavodun refinansə edilməsinə dair danışıqlar başa çatıb. Eyni zamanda dünən yayılan xəbərə qeyd edilmişdi ki, indiki situasiyada Piriyevlərin 1 milyard dollarlıq bond buraxmaq barədə məlumat yayması blef ola bilər. Çünki “AzMeCo”nun zavodu artıq fəaliyyətini dayandırıb. SOCAR Piriyevə qazı güzəştli qiymətə satmaq istəmir və metanol istehsalında əsas xammal olan təbii qazın zavoda verilməsini dayandırıb. Daha sonra Nizami Piriyev DİN-in Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinin əməkdaşları tərəfindən saxlanılıb və ona qarşı artıq rəsmi ittiham irəli sürülüb.

Piriyevlərin 1 milyard dollarlıq bond barədə elanlarının blef ola biləcəyinə dair təxminlər özünü doğruldur. Belə ki, Londonda müştərilərə bondların buraxılması yolu ilə investirləri cəlb etməkdə kömək edən, borc istiqrazlarının buraxılması işini təşkil edən “Debt Capital Markets” (DCM) rəsmiləri “AzMeCo”nun

Nizami Piriyev

bondları barədə onlara müraçət edilmədiyini açıqlayıblar. Bu barədə “Global Capital” iki DCM rəsmisinə istinadən xəbər yayıb. “Biz bu bondlarla bağlı sorğunu görməmişik” - deyərək DCM rəsmiləri bildirdilər. Piriyevlərin Bakıdakı zavodu xilas etmək üçün iri məbləğdə borca girmək cəhdləri yeni deyil. Ötən ilin yayında Sankt-Peterburqda keçirilən beynəlxalq iqtisadi forum zamanı ata-oğlu Piriyevlər Rusiyanın “Sberbank” ilə əməkdaşlıq müqaviləsi imzalamışdı. Həmin müqaviləyə əsasən “Sberbank” tərəfindən “AzMeCo”nun ümumi məbləği təqribən 1,5 milyard dollar olan bir sıra layihələrinin maliyyələşdirilməsi, o cümlədən Bakının Qaradağ rayonunda metanol zavodunun 450 milyon dollar məbləğində yenidən maliyyələşdirilməsini, Moskvada kommersiya xarakterli ticarət məkanlarının, habelə Rusiyada metanol zavodunun tikintisi layihələrinin uzunmüddətli maliyyələşdirilməsini nəzərdə tutulurdu. Memorandumu ata Piriyev imzalayıb.

Lakin həmin vaxtdan bir il yaxın vaxt keçəndə Piriyevlər “Sberbank”dan borc alıb Beynəlxalq Bankın pulunu qaytara bilməyiblər. Nəticədə ata Piriyev borc söhbətini Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə İdarəsində davam etdirməli olub...

“Yeni Müsavat”a daxil olan məlumata görə N.Piriyevin həbsindən sonra onun Qaradağdakı metanol zavodunda iş-

çilərin yarından çoxu - təxminən 300 nəfər - öz hesabına məzuniyyətə göndərilib.

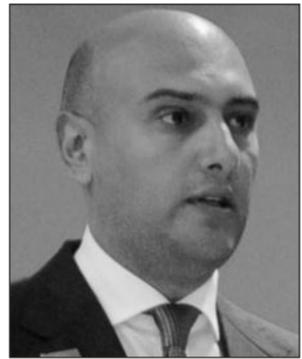
“Qafqaz” Xəbər Agentliyi N.Piriyevin həbsindən sonra onun qayını Namiq Əsədovun məhkəmələrdə işlərinin çətinə düşməsindən yazıb. Sayt yazır ki, “Butastone” şirkətinin həm-

dən fərqli olaraq MTN-in istintaq təcridxanasında saxlayırlar. Səbəylə Rayon Məhkəməsi R.Məmmədovun barəsində 3 aylıq həbs-qətimkan tədbiri seçib. Belə məlumatlar var ki, R.Məmmədovun Beynəlxalq Bankla bağlı problemləri olsa da, həbsinin kökündə digər bir

yın, mən evdar qadınam” deməklə kifayətlənib...

Həbs dalğası rayonlara da keçdi...

İmişli rayonunda fəaliyyət göstərən “Araz MMC” zavodunun bir neçə yüksək səlahiyyətli işi həbs olunub.

Rəşad Məmmədov

təsisiçiləri olan Nadir İbrahimov və Namiq Əsədov arasında uzun müddət əvvəldən konfliktləri olub.

Nadir İbrahimov öz şəriki Namiq Əsədovu fəhlələrin məaşını verməməkdə ittiham edib. Tərəflər arasında sənədləşməyən mübahisə məhkəməyə qədər gedib çıxıb. Nəticədə N.İbrahimov məhkəmədə iddia qaldıraraq N.Əsədovla birgə çalışdığı müddətdə bir tikinti şirkəti üçün gördükləri işlərdən alacaqları 200 min manata yaxın pula həbs qoyulmasını məhkəmədən tələb edib. Məhkəmə isə onun iddiasını təmin edib. Ancaq Namiq Əsədovla Nadir İbrahimov arasında 1 ilə yaxın sürən “soyuq müharibə” ikincinin “psixoloji zəifliyi” səbəbindən dayanıb. Məlumatla görə Namiq Əsədov Nadir İbrahimova yeznəsi, tanınmış biznesmen Nizami Piriyev vasitəsilə psixoloji təsir göstərərək, məhkəmə çəkilməsinin perspektivsizliyini ona anladıb, bütün məhkəmə instansiyalarında guya Piriyevin yaxın adamları olduğunu başa salıb. Sonda Nadir İbrahimov Namiq Əsədovla barışmaq məcburiyyətinə qalib. Ancaq bu barışıqın üstündən iki həftə keçməmiş Namiq Əsədovun əsas dayağı olan Nizami Piriyev qəfil həbs olunub. Beləliklə N.Piriyevin qayını çox pis vəziyyətə düşüb.

“Oliqarxgeyt” işi üzrə tutulanlardan biri də Dövlət Bayrağı Meydanı Kompleksi İdarəsinin sabiq rəisi, “AzImport” şirkətinin sahibi Rəşad Məmmədovdur. Onu digər saxlanılan şəxslər-

Hacı İbrahim Nehrəmli

məsələ də dayanır. Buna görə də onu digər iş adamları kimi BMCQMI-də deyil, MTN-də saxlayırlar.

R.Məmmədovun həbsinə qədər ona məxsus “Azimport” şirkətinin Səbəylə rayonu ərazisində sakinlərin evlərini, qarajlarını qanunsuz sökməsi ilə bağlı dəfələrlə yazmışıq. Qafqaznews.org saytı R.Məmmədova yaxın şəxslərin də həbs ediləcəkləri haqda məlumat yayıb. Məlumatla görə “Azimport” şirkətinin sahibi Rəşad Məmmədovun göstərişi ilə Səbəylə rayonu ərazisində aparılan söküntü işləri ilə bağlı bir qrup həyata keçirib. Həmin qrupa “Boss” ləqəbli Aynur adlı xanım rəhbərlik edib. Sakinlərin dediyinə görə Aynur xanım AA nömrəli avtomobillə onlarla görüşə gələn qadın hər dəfə sakinlərə bir söz deyib: “Mən nəinki “Azimport” şirkətini, həm də burda dövləti təmsil edirəm”. Bir sözlə, sakinlərdə xof yaradaraq anlatmaq istəyirdi ki, burda “Azimport” özbaşına iş görmür. Sakinlərin dediyinə görə Aynur xanımın dəstəsində bir neçə nəfər şəxs olub. Onun “söküntü işləri üzrə” sağ əli Azər adlı şəxs olub. Bu qrupda Arzu adlı makler, özünü PA-ın təmsilçisi kimi sakinlərə təqdim edən Nürəddin adlı şəxs və sakinlərlə şirin-şirin danışmaq aparıb “Azimport”un maraqların qoruyan Zülfəli adlı şəxs olub. Sayt R.Məmmədovun həbsindən sonra Aynur xanımın telefon əlaqəsi yaradıb və ona “Azimport”la bağlı suallar verib. Aynur xanım isə “məni bu işə qatma-

Avropa.info-nun əldə etdiyi məlumata görə hadisə bir neçə gün bundan öncə baş verib.

Vergilər Nazirliyinin əməkdaşları zavodu yoxlayıblar. Bundan sonra zavodun fəaliyyəti dayandırılıb və bir neçə səlahiyyətli işçi saxlanılıb.

Bundan əlavə, zavodun sahibi Standartlaşdırma Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin İmişli idarəsinin rəisi, iş adamı Saleh Səmədov da polise çağırılıb.

Əldə etdiyimiz məlumata görə zavodun fəaliyyəti bir neçə gün dayandırılıb və Vergilər nazirliyinin əməkdaşları tərəfindən qapıları möhürlənib.

2 gün öncə isə “Araz MMC”-nin saxlanılmış əməkdaşları azadlığa buraxılıb və zavodun fəaliyyəti yenidən bərpa olunub.

“Araz MMC” spirtli içkilərin və sərinişdirici sular istehsal edir. Zavodun sahibi S. Səmədov İmişli RPİ-nin rəis müavini Sahib Səmədovun qardaşdır...

Daha bir iş adamı saxlanıldı

Nərimanov Rayon Məhkəməsinin qərarına görə bu gün “İnter Glass” şirkətinin prezidenti Fariz Muradov həbs edilib. Haqqin.az yazır ki, məhkəmə F. Muradova qarşı 4 ay həbs qətimkan tədbiri seçib. Qeyd edək ki, şirkət rəhbəri Fariz Muradov 50 milyon dolların mənimlənməsində günahlandırılıb.

Onu da əlavə edək ki, Fariz Muradov Azərbaycan Beynəlxalq Bankının keçmiş prezidenti Cahangir Hacıyevin yaxın adamı sayılır. Onun rəhbərlik etdiyi “İnter Glass” şirkəti şüşə məmulatlarının istehsalı ilə məşğuldur. Məlumatla görə, Fariz Muradov Daxili İşlər Nazirliyinin Mütəşəkkil Cinayətkarlığa qarşı Mübarizə İdarəsində saxlanılır.

Ümumilikdə, bu günə qədər 70-ə yaxın sahibkarın istintaqa cəlb edilməsi haqda məlumat var. Onlardan 16 nəfərinin istintaqa çağırılaraq kreditlərin ödətdirilməsinin təmin edildiyi də bildirilir.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

İki ildir ki, günahı olmadan məhbəs həyatı yaşayır. Həbsxanada ona "prezident" deyər müraciət edirlər. 2013-cü ildə namizədliyini irəli sürsə də, qeydə alınmadı. Ancaq o, sonadək mübarizə aparacağıni söyləyir.

Bu devizi əlinə silah kimi alıb savaşır: "Cümhuriyyətçilər təslim olmur!".

Beləliklə, "Asılmamış portret"də REAL sədri İlqar Məmmədov ABŞ-ın 40-cı prezidenti, idman şərhçisi, aktyor Ronald Reyqanın portretini bizdən uzaqda olan məkandan - həbsxanadan, bir az da obrazlı desək, okeanın o tayından çizdi...

Bu mənzərəni şair necə də gözəl təsvir edib:

Burda hava istidi, bürkü nəfəs tükədir,

orda soyuq divarlar nəm qoxuyur, bəlkə də...

Orda neçənci ildi deyə bilmərəm, amma

burda 37-di, ürəklər səksəkədə...

- İlqar bəy, öncə Ronald Reyqanın portretini çəkin...

- ABŞ prezidentləri arasında haqqında ən çox kitab oxuduğum Ronald Reyqandır. Şəxsən gördüyüm prezidentlərdən də birincisidir. 17 yaşım var idi, Moskvada universitetimizə gəlmişdi. Onu gördüyüm bir neçə anın həyəcanını unutmamışam. Güman edirəm, məndən portretini ona görə istəyirsiniz ki, məhkəmədəki son sözümdə Azərbaycanın indiki hakimiyyətini "şər xanlığı" adlandırmışdım. "Şər imperiyası" SSRİ-ni təsvir etmək üçün Reyqanın işlətdiyi ifadə idi. İrtica isə heç vaxt analoqu olmayan deyil.

Reyqanı ən yaxşı təsvir edən iki hadisəni qeyd edirdim. Biri deyəsən 1982-ci ildə ona sui-qəsd zamanı yaşanmışdı. Digəri isə makkartizm şüveni qopanda 1950-ci illərdə olmuşdu.

Sui-qəsdə Reyqanın bədənində güllə dəymişdi, yaralı idi. Onu təcili yardım maşınına qoyanda həkimlərə üzünü çevirib piçildadı: "Cümhuriyyətçi olduğunuzu mənə deyən görüm". Bu, həm ruhlandırıcı zarafat, həm də doğru bildiyinə sadəqətinin göstəricisi idi.

Ronald Reyqan

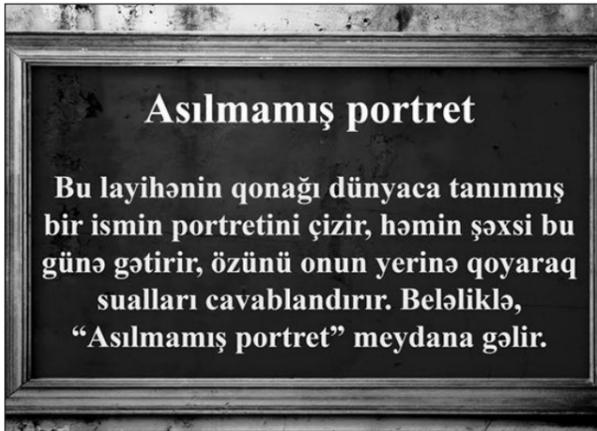
Senator Makkartinin vaxtlarında Amerikada çox adama "kommunist" damğası vurub sıxışdırırdılar. Bunu dövlət etmədi, kimsə heç həbs, sürgün də olunmurdu, ancaq toplumda iqlim ağır idi - nəinki

"O da mənim kimi "Cümhuriyyətçilər təslim olmur!" sözlərini təkrarlayacaqdı" - Asılmamış portret

İlqar Məmmədov: "Reyqanın karikaturasını hörmət əlaməti olaraq bir günlük başımın üzərində asardım"

"qırmızı"lıqda, hətta "çəhrayı"lıqda şübhəli bilinənlərə tərs baxırdılar. Nensi adlı bir aktrisa da bəzi axmaqlar "kommunist" adı qoydular. Kinomatoqrafiyadakı peşə birliklərindən hansınısa sədri olan Reyqan onunla tanış olur və evlənir. Beləliklə, bütün axmaqlar

və silahı ilə hücumu indəcə əmr verib. Panikanı vaxtında dayandırdılar. Yoxsa nəticələrini heç təsəvvür etmək istəmərim. Bu epizod, eləcə də sonralar ortaya ciddiliklə atdığı "məhdud miqyaslı nüvə müharibəsinin mümkünlüyü" haqda fikirlər onun böyüklüyünə yaraşır.

dan onu qoruya bilir. Oxşar hadisə eyni illərdə SSRİ-də də baş verir. Vəzifələrdə pillə-pillə yüksəlməsinə yarıda biləcək təhlükələrinə baxmayaraq, ata-anası "xalq düşməni" kimi güllələnmiş bir qızla gənc bir partiya, komsomol funksioneri evlənir. O cavan oğlanın adı Eduar Şevardnadze idi. Təəcübli deyil ki, 35-40 il sonra bu iki şəxs işıqlı, demokratik idealların dünyada zəfər çalmasında aparıcı rolları oynadılar. Hər nə səhvləri olubsa belə, kütləvi vicdansızlıq axarına qarşı yürüyə bilən şəxslər idi.

- Əgər rəssam olsaydımsa, onun həyatından hansı anları silərdiniz?

- Reyqan deyir ki, "Ruslarla münasibətdə onlara bir əlinə sülh quşunu uzatdığı zaman mütləq o biri əlində qılınç olmalıdır".

- Ruslarla əl-qol ilə danışanda adamın əllərində nə olması deyil, başının içində və ürəyindəkilər vacibdir. Ən əsası isə "ruslar kimdir?" sualına zəmanənin cavabını bilmək lazımdır. Reyqan bilirdi və özünü sadə ruslara az bəyəndirməmişdi.

- Reyqan-Qorbaçov münasibətləri hər politoloq üçün müxtəlif cür əsaslıya olunur. İlqar Məmmədov bunu necə xarakterizə edir?

- O, həm vicdanlı, həm də qabaqcıl siyasi rəqabətdə ağıllı

"Onu gördüyüm bir neçə anın həyəcanını ömrüm boyu unutmamışam"

Münasibətlərində də yaqın hər ikisi bunu anlayırdılar.

- ABŞ prezidentlərinin tarixini tədqiq edən Maykl Genovese Reyqan haqda bunu deyir: "Reyqan Sovet İttifaqının süqutuna kömək etmişdi. Amerikaya yenidən "gözal sabah" vermişdi. Ancaq o həm də ölkəyə böyük borc gətirən bir prezident olub. Prezidentliyə gələndə biz dünyanın ən böyük kredit verən ölkəsi idik. Ağ evi tərək edəndə isə biz ən böyük borcu olan bir ölkəyə çevrildik. Hələ də bundan çıxma bilmirik."

- Kimsə deyə bilməz ki, Reyqan gələcək nəsillərinin boynuna borc asmaq və beləcə Çini yüksəltmək bahasına öz dövrünün problemi olan SSRİ-ni çökdürdü. Dollara dünya bazarında hələ ondan öncə qazandırılmış mövqeyə Reyqanın seçdiyi borclarıma yolunu mümkün edirdi. O isə sadəcə cəsarət tapıb həmin yolu getdi. ABŞ-ın indiki borcu özü-özlüyündə problem deyil. Məqamı doğru seçib onu ödəməyə başlayanda Çindəki sistem də böyük çətinliklərlə üzləşəcək.

- Reyqanın prezidentliyi dövründə İran-Kontras qalmaqalı da yaşandı...

- Qanunlar siyasi tərəqqi ehtiyacına vaxtında uyğunlaşdırılmıyanda siyasətçilər bəzən yersiz qanunları aşmağa məcbur olur. Bu, öz vətəndaşlarının, ya da yaxın qonşu ölkələrin hesabına baş verməlidir. Ayrı məkənlərdə başlanğıc itirmiş insanlar bir-birlərini öldürmək istəyirlərsə, gizli, ya aşkar şəkildə sən onlara silah sata bilərsən. Ancaq yəndə, belə alver, tələbat yaradan daimi tələbə çevrilməməlidir və sənəin ölkən belə ticarətə alışmamalıdır. Həm də öz qanunlar sistemini gerçəkliyə daha cavablı şəkildə işləməyə öyrətməlisən. Belə qalmaqallar Amerika dövlətçilik təcrübəsini yalnız möhkəmləyib, sarsıtmayıb.

- O, Demokrat Partiyasının tərəfkeşi kimi tanınsa da 1962-ci ildə qərribə manevr edərək Respublikaçılar Partiyasına keçir. Deyəsən, demokratların içindən prezidentliyə namizədliyinin keçə

bilməyəcəyini duyduğu üçün bu cür addım atmışdı.

- Məncə o, bu addımı 40 yaşında atmışdı, yəni 1950-ci illərdə, səbəbini xatırlamıram. İndinin özündə ABŞ-da hər hansı senator səsvermə zamanı nəyinsə lehinə səs verir, sonra dəqiqələr içində başqa senatorla razılışmaya gəlib səsini geri alır və seçilərin marağını qorumaqdan ötrü əleyhinə gedir. Seçici də buna müsbət baxır. O koordinantların sistemindəki addımlarla bizim cəmiyyətdəki təsəvvürlərlə qiymət vermək olmaz. Bundan başqa, 40 yaşında çox adam həyat tərzini dəyişir. Kimsə, bir filmə olduğu kimi, rəqs kurslarına yazılıb macərə axtarır, kimsə qumarın kiçiyindən böyüyünə keçir, kimsə partiyasını dəyişir. ABŞ-da adam az qala 80 il yaşamağa məhkumdur, 40 yaşında gənc kimsən. Amerika xalqı bütün partiyalarını sevir, onların gücü ilə fəxr edir, hansını seçirsən seç, səbəbi inandırıcıdırsa səsvermədə qalib gələrsən.

- Reyqan bu gün Azərbaycanda yaşasaydı, hansı uğurlara nail olardı?

"Aktyor birdən prezident seçildi" hekayəsi həqiqəti təhrif edir"

- Heç hansı. Həbsdə oturub mənim kimi "Cümhuriyyətçilər təslim olmur!" sözlərini təkrarlayacaqdı.

- Biddə hansısa bir aktyorun prezident seçilə biləcəyinə inanırsınız?

- Reyqan aktyorluqdan gəndən sonra onilliklər boyu siyasətlə məşğul olub və nəticədə əvvəlcə iki müddətə qubernator seçilib, 70-78 yaşlarında isə dövlət başçısı kimi xidmət göstərmiş. Yəni "aktyor birdən prezident seçildi" hekayəsi həqiqəti təhrif edir.

- İlqar Məmmədov ABŞ-ın prezidenti olsaydı Reyqandan fərqli olaraq hansı addımları atardı, nələri edərdi?

- Həddən artıq xəyali sualdır deyə buna cavab verə bilməyəcəyəm.

- Ekspertlər Reyqanın ikinci dəfə prezident seçilməsi xalqla qurduğu münasibətlə əlaqələndirirlər. Onların fikrincə Ronald televiziyada nitqi zamanı xalqın gözünün içinə baxaraq öz təsirinə sala bilməmişdi.

- Amerikada hər sahədə, o cümlədən seçkidə rəqabətin gerçək və miqyaslı olması ictimai rabitəni, mədəniyyəti və sosial yaradıcılığı bütün dünyadakından daim daha üstün edib. Lap elə sonralar - internet, iPhone, Facebook Amerikadan başqa harada yaranma bilər? Reyqanın komandasının ictimai ünsiyyət kəşfləri fərdi istedadla yanaşı rəqabət sisteminin üstünlüyündən doğurdu. Çernenko xalqın gözünün içinə baxsaydı məgər Sovet xalqı ona inanacaqdı?

- Ronald Reyqanın xarici siyasətində nələri dəyənirsiniz ki, bu gün Amerika həmin siyasəti yürütmür.

- Heç bir müqayisə doğru olmaz, çünki şərtlər fərqlidir.

- Sizin üçün Reyqanın aktyorluqla prezidentliyi müqayisə etsəniz, üstünlüyü nəyə verərdiniz?

- Hansısa filmi görməmişəm. Demək prezidentliyin.

Q Ramin DEKO
Xüsusi olaraq "Yeni

QIZIL UCUZLAŞIR

Dünya bazarında qızılın qiymətinin düşməsi Azərbaycana da təsir edir

Son məlumatlara görə, dünya bazarında neft ucuzlaşır, dollar isə bahalaşır. Bəs, bütün bu proseslər dünyada ən etibarlı yatırım sahələrindən biri sayılan qızılın qiymətinə necə təsir edir? Dünyada və Azərbaycanda qızılın durumu necədir?

"Yeni Müsavat"ın bu suallarını cavablandıran iqtisadçı-ekspert Samir Əliyev bildirdi ki, hazırda dünya bazarında qızılın ucuzlaşması müşahidə olunur. Buna səbəb isə tələbatın azalmasıdır. "Hazırda dünya bazarında qızıla tələbat azalıb. Bu yaxınlarda Dünya Qızıl Şurasının birinci rüblə bağlı hesabatı açıqlandı və onun nəticələri də göstərdi ki, dünya üzrə qızıla tələbat azalıb. Bunun səbəbi isə ən böyük qızıl istehlakçısı olan Çində qızıla

tələbatın azalmasıdır. Hazırda ən çox qızıl istehlak edən ölkə Hindistandır, orada zinət məqsədi ilə istehlak olunan qızıla tələbat 22 faiz artıb. Banklar tərəfindən alınan qızılın həcmində isə hər hansı bir dəyişiklik olmayıb. İnvestisiya məqsədli qızıl da cüzi artım olub. Ümumən götündə qızılın qiymətində bahalaşma yoxdur. Buna səbəb odur ki, investorlar son dövrlər bond bazarına üz tutmağa başlayıblar. Xüsusən də Avropa Birliyinə daxil olan

tərəfindən qızıl alınır və ehtiyatlara daxil edilir. Lakin zinət məqsədli qızılın istehsalı demək olar ki, yoxdur və xaricdən idxal olunur. Bu isə o deməkdir ki, dünya bazarında qızılın ucuzlaşması Azərbaycana da təsir edir. İlin əvvəlində qızılın bahalaşması müşahidə olundu. Səbəb isə o idi ki, qızıl aksiz vergisi tətbiq olunan mallar sırasına daxil edildi. İkinci səbəb isə manatın devalvasiyası idi. Çünki qızıl dollarla alındığından manatla ifadəsində dəyərini artırdı. Hazırda isə qızıla tələbat azalıb və bahalaşma müşahidə olunmur. Hazırda qızıl daha çox ucuzlaşmağa meyillidir".

S. Əliyevin sözlərinə görə, bundan sonrakı vəziyyət qızıla olan tələbatdan və dolların davranışından asılıdır: "Dolların dəyərindən asılı olaraq qızıl da ucuzlaşa və ya bahalaşsın bilər. Bu sahəyə yatırımların edilməsinə gəlincə, qızıl uzunmüddətli dövr üçün etibarlı yatırım vasitəsidir. Lakin qısamüddətli dövr üçün qızıla yatırım etmək elə də uğurlu variant deyil".

□ Nərgiz LİFTİYEVA

ölkələrdə qiymətli kağızların yüksək gəlir gətirməsi ona gətirib çıxarır ki, investorlar qiymətli kağızlara üstünlük verirlər. Bu baxımdan qızıla olan tələbat azalıb və ucuzlaşma da bununla bağlıdır".

Bu prosesin Azərbaycanda qızıl bazarına təsirinə gəlincə, iqtisadçı-ekspert bildirdi ki, bizdə qızıla olan tələbat çox azdır: "Mərkəzi Bank

Qadın həmcinsinin başını kərpiclə vurub yardı

Bakıda qadına qarşı xuliqanlıq əməli törədilib. Lent.az-ın məlumatına görə, 8-ci Polis Bölməsinə müraciət edən 1980-ci il təvəllüdü Lobanova Nadejda Petrovna bildirdi ki, Ə.Nəzmi küçəsində Lyuba adlı qadın ona qarşı xuliqanlıq edib. Şikayətçi bildirdi ki, həmin qadın kərpiclə onun başına zərbə endirərək xəsarət yetirib. Müraciət əsasında araşdırma aparılır.

Azərbaycana gətirilən avtomobillərin sayı 2 dəfədən çox azalıb

Bu ilin yanvar-aprel aylarında Azərbaycana 12 890 ədəd avtomobil idxal olunub. "APA-Economics"-in Dövlət Gömrük Komitəsinin hesabatına istinadən verdiyi məlumata görə, bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13 842 avtomobil və ya 2,1 dəfə azdır.

Belə ki, ölkəyə gətirilən avtomobillərin 303 ədədi sürücü daxil olmaqla 10 nəfər və ya daha çox adam daşımaq üçün nəzərdə tutulmuş motorlu nəqliyyat vasitələri, 11 740 ədədi əsasən adamların daşınması üçün nəzərdə tutulmuş minik avtomobilləri və digər motorlu nəqliyyat vasitələri, 645 ədədi yük daşımaq üçün motorlu nəqliyyat vasitələri, 112 ədədi isə xüsusi təyinatlı motorlu nəqliyyat vasitələridir.

Elan

Lahıç bağlar sahəsində 5212 nömrəli bağ sahəsinə dair Hüseynov Fətulla Əzizoviçin adına verilmiş 44 sayılı ordir itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Elan

Təcili sərfəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır. Nərimanov Məhkəməsinin həyətində, Stalin layihəli daş bina da 4 otaqlı əla təmirli mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şkafları, geniş, işıqlı otaqları, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cakkuzi, sakit, təmiz həyəti, parkovka yeri var. Qiyməti 190 min manat. Bundan əlavə 2 maşınlaq daş qaraj da satışdadır. (36 kv.m. qiyməti-50.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.

Tel: (051) 984-90-63

Qəbələdə çox mənzərəli yerdə 60 sot sahəsi olan bir bağ satılır. Bağda 75 ədəd meyvə ağacı var. Hündür dağın düz etəyindədir. Kvadrat şəklindədir. Qazı, suyu, işığı var. Bakı-Qəbələ yolundan 800 metr məsafədədir. Qiyməti razılaşma yolu ilə. Hissə-hissə ödəniş mümkündür.

Əlaqə telefonu: (055) 206-14-61

Qəbələ rayonunda tam işlək vəziyyətdə olan parket fabriki bütün avadanlıqları ilə birlikdə satılır. Qiyməti razılaşma yolu ilə. Hissə-hissə ödəniş mümkündür.

Əlaqə telefonu: (055) 206-14-61

Buraxılış imtahanlarının tarixləri açıqlanıb

Azərbaycanda bu il keçiriləcək buraxılış imtahanlarının tarixləri açıqlanıb. Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasından (TQDK) APA-ya verilən xəbərə görə, ilk buraxılış imtahanı iyunun 2-də keçiriləcək.

Növbəti buraxılış imtahanı Gəncə, Daşkəsən, Göygöl, Samux, Naftalan, Goranboy, Şəmkir, Gədəbəy, Ağstafa, Qazax, Tovuz, Şəki, Balakən, Qax, Qəbələ, Oğuz, Zaqatala, Mingəçevir, Sumqayıt, Abşeronda iyunun 6-da, Naxçıvan, Ağcabədi, Ağdam, Zərdab, Bərdə, Tərtər, Göyçay, Ucar, Kürdəmir, Ağdaş, Yevlax, Ağsu, İsmayilli, Şamaxı, Qobustan, Quba, Şabran, Qusar, Xaçmaz, Xızı, Siyəzəndə iyunun 11-də, Lənkəran, Astara, Masallı, Lerik, Yardımlı, Cəlilabad, Biləsuvar, Salyan, Neftçala, Şirvan, Hacıqabul, İmişli, Saatlı, Sabirabad, Xocavənd, Füzuli, Beyləqanda isə iyunun 16-da təşkil olunacaq.

Bakıda intihar etmək istəyən şəxs xilas olundu

Bakıda intihara cəhd edilib. APA-nın Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) saytına istinadən verildi məlumata görə, "112" qaynar telefon xəftinə daxil olan məlumata əsasən, Binəqədi rayonunda 1 nəfərin intihara cəhd etməsi haqqında məlumat daxil olub. FHN-in xilasetmə qüvvələri hadisə yerinə cəlb olunub və aidiyyəti qurumlar məlumatlandırılıb.

Hadisə yerində məlum olub ki, vətəndaş çoxmərtəbəli binanın eyvanına çıxaraq intihar etmək niyyətini nümayiş etdirir. Xilasedicilər tərəfindən aparılmış psixoloji söhbətlər nəticəsində intihar etmək istəyən şəxs fikrindən daşındırılıb və təhlükəsiz əraziyə endirilərək aidiyyəti üzrə təhvil verilib.

Bakıda havanın hərarəti 26 dərəcəyədək yüksələcək

Mayın 16-da Bakı və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən-buludlu olacağı, ararib tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) Milli Hidrometeorologiya Departamentinin Hidrometeoroloji Proqnozlar Bürosunun direktor müavini Gülsad Məmmədova APA-ya açıqlamasında bildirib ki, mülayim cənub-qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 10-14, gündüz 21-26 dərəcə isti olacaq. Mayın 16-da bölgələrdə də hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Səhər ayırı-ayrı yerlərdə duman olacağı, mülayim qərb küləyi əsəcək.

Havanın temperaturu Aran rayonlarında gecə 10-15, gündüz 22-27, dağlıq və dağ etəyi rayonlarında isə gecə 3-8, gündüz 12-17 dərəcə isti olacaq.

"Nar" türkiyəli tanınmış idman şərhçisini Bakıya dəvət etdi

Gökhan Günaydın azərbaycanlı idman jurnalistlərinə təlim keçdi

Bakı-2015 Avropa oyunlarının rəsmi tərəfdaşlarından biri və mobil rabitə təminatçısı olan "Nar" Azərbaycanı idman jurnalistikasının inkişafına dəstək vermək və media nümayəndələrinin peşəkar hazırlıq səviyyəsinin artırılmasını təmin etmək məqsədilə idman jurnalistləri üçün xüsusi təlim təşkil etdi. Təlimin aparılması üçün türkiyəli tanınmış idman şərhçisi, TRT kanalının idman verilişləri redaksiyası və TRT Spor kanalında böyük təcrübə toplanmış idman jurnalisti Gökhan Günaydın "Nar" rabitə operatoru tərəfindən təlimçi qismində Bakıya dəvət edildi.

14 may 2015-ci il tarixdə Bakıdakı "Park Inn" otelində keçirilmiş bir günlük təlimdə çoxsaylı media qurumlarını təmsil edən 50-dək idman jurnalisti iştirak etdi. Təlimçi Gökhan Günaydın idman şərhçisi və icmalçısının necə işləməli olduğunu, idman xəbərlərinin yayım metodikası barədə jurnalistlərə dəyərli məlumatlar verərək, idmanın təşviqində media resurslarının rolu haqqında ətraflı söhbət açdı.

Qeyd etmək lazımdır ki, təlimin keçirilməsində əsas məqsəd Azərbaycanda keçiriləcək ilk Avropa oyunları ərəfasində idman jurnalistlərinin irimiqyaslı beynəlxalq turnirlərə tam hazırlığının təmin edilməsi, onların yarışlar boyunca yüksək səviyyədə peşə fəaliyyəti göstərmələri və informativ reportajlar hazırlamaları idi.

Gəlin birlikdə böyükək

Kişilər!!! Axırncı şans!!!

İsraillə təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini

d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meylin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vazidə düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunclarm dərmanatsız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra
Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
doktor Vaiz Səmədov.

Avropa Oyunları zamanı Bakı sərnişin vağzalında və "Koroğlu" metro stansiyası arasında elektrik qatarı işləyəcək. Metro və xüsusi avtobus xətləri ilə yanaşı sərnişinləri daşımaq üçün Olimpiya stadionu, "Atletlər kəndi" və Milli Gimnastika Arenası arasında elektrik qatarları da hərəkət edəcək.

Qeyd edək ki, iyunda Bakı-Xırdalan-Sumqayıt dəmir yolunun yenidən qurulmasının başa çatdırılması planlaşdırılır və bunun sayəsində 40 dəqiqəyə Bakıdan Sumqayıta getmək mümkün olacaq. Xəttə İsveçrədən alınmış kondisioner, WiFi-internetlə təchiz olunmuş qatarlar buraxılacaq. Elektrik qatarlarının yenidən bərpa olunması avtomatik olaraq yada vaxtı ilə rahat şəkildə istifadə etdiyimiz tramvay nəqliyyatını salır.

Paytaxtda tramvaylar 2000-ci ildə ləğv edilib. O zaman əlverişli nəqliyyat növü olan tramvayların birdən-birə sıradan çıxarılması əhəlinin narazılığına səbəb olsa da, yenidən bərpa edilmədi. Tramvay xətlərinin ləğvi səbəblərinə gəlincə, yada salaq ki, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbovun tramvay və trolleybusları "köhnəliyin qalığı" kimi təqdim etmişdi.

Lakin əksər ölkələrində, Avropada tramvaylar işləyir. Hətta əksər şəhərlərdə sürətli tramvaylar fəaliyyət göstərir. Bakıda isə tramvaylar yığışdırıldıqdan sonra onun inkişafı üçün nəzərdə tutulan dəhlizlər sökülərək yerində binalar tikildi. Maraqlıdır, paytaxtda yeni

Bakıda elektrik qatarları işləyəcək, bəs tramvaylar?

Nəqliyyat eksperti: "Tramvay xətlərinin çəkilişi böyük vəsait tələb edir..."

dən tramvay xətlərini bərpa mümkündürmü?

Nəqliyyat məsələləri üzrə ekspert İlqar Hüseynli tramvay xətlərinin yenidən çəkilməsinin mümkünsüz olduğunu dedi:

"Tramvaylarla bağlı bizim kifayət qədər ciddi problemlərimiz var. Bu mənada ki, belə xəttin çəkilişi kifayət qədər böyük vəsait tələb edən infrastruktur formasıdır. İndiki

vaxtda, yeni büdcədə kifayət qədər problemlərin yaşandığı dövrdə tramvayların qurulması, tramvay yollarının yaradılması və bu infrastrukturun formalaşması çox ciddi məsələ-

dir. Yeni çox yaxşı olardı ki, biz zamanında infrastrukturunu dağıtmayıydıq. Təbii ki, Bakı Sumqayıt arasında elektrik qatarı xətlərinin, eləcə də Bakı kəndlərinə infrastrukturun bərpa edilib qurulması asandır. Çünki yollar tamamilə dağıdılmayıb. Onun üzərində müəyyən dəyişikliklər və yeniliklər ediləcək. Bu da nəqliyyatın yükünü xeyli azaltmağa xidmət göstərəcək. Amma konkret olaraq tramvayların Bakı şəhəri daxilində bərpa kifayət qədər uzun bir zaman tələb edəcək. Eyni zamanda bu, çox ciddi maliyyə tələb edən bir məsələdir. İndiki durumda düşünürəm ki, Bakıda tramvay xətlərinin yenidən bərpa baş tut-

dən bərpa şanssızdır itirmişik. BŞİH, Nəqliyyat Nazirliyi çox böyük maliyyə vəsaiti tələb etdiyinə və yenidən dağıntılara, söküntülərə səbəb olacağına görə yaxın zamanlarda tramvay yollarının çəkilməsinin gündəmdə olmayacağına israrlıdır".

Tramvayın yaranma tarixinə nəzər salsaq görərik ki, 1903-cü ildə Bakıda elektrik tramvay xətlərinin salınması barədə Şəhər Dumasına təklif gəlsə də, onun reallaşması 20 il ləngiyib. Nəhayət, 1922-ci ildə Bakı Soveti layihəni reallaşdırmağa başladı. Tramvay xətlərinin tikintisinə başlanılıb. Şəhərdə ilk dəfə 1924-cü il fevralın 8-də elektrik tramvay yolu istifadəyə verilib. Bu xətt "Azneft" yolu ilə Demir Yolu Vağzalını birləşdirib. İlk tramvay Demir Yolu Vağzalına gedərək bir neçə saat sərnişinlər pulsuz daşınıb ki, bu, Bakıda böyük bayram kimi qeyd edilib. Əgər 1920-ci ildə "konqa" (polad rels xətti ilə işləyən fayton) 9,9 milyon sərnişin aparırdısa, 1925-26-cı illərdə Bakı tramvayları 50 milyondan artıq sərnişin daşıyıb. 1926-cı ilin iyul ayında Bakı-Sabunçu-Suraxanı elektrik dəmir yolu, 1941-ci ilin dekabrında trolleybus xətti salınıb. 1966-cı ildə tramvay yollarının uzunluğu artıq 102,5 kilometrə çatıb. 80 il Bakı sərnişinlərinə xidmət göstərən rahat, ucuz, təmiz və sürətli tramvaylar 2000-2004-cü illərdə sıradan çıxarılıb. Tramvaylar yığışdırıldıqdan sonra onun relsləri, vaqonları satılıb və ərazisi isə yerlə-yeksan edilib.

□ Günel MANAFILI

"Ölüm yolu"nda problemlər nə vaxt bitəcək...

İlqar Hüseynli: "Ən çox ölümlə nəticələnən avtomobil qəzaları Bakı-Qazax magistralının xüsusən Şəmkir və Gəncə hissəsində baş verir"

"Bakı-Qazax yolunda ağır qəza" başlıqlı xəbərlərlə mətbuatda tez-tez qarşılaşırıq. Xalq arasında bu yol "ölüm yolu" kimi ad qazanıb. Bölgələrarası digər yollarla müqayisədə bu yolda ölümlə nəticələnən qəzalar daha çox olur. Çünki iki istiqamət üzrə nəzərdə tutulan yolun bir hissəsi hələ də istifadəyə verilməyib və sürücülər müxtəlif yerlərdə qarşı yol keçmək məcburiyyətində qalırlar. Sürət həddi yüksək olduğundan qəza ehtimalı da artır. 8 ildən artıqdır Bakı-Qazax yolunda təmir işləri aparılırsa da hələ də yolun bir hissəsi təmirsizdir.

Dünya bazarında neftin ucuzlaşması və ölkə büdcəsinin gəlirlərinin azalması səbəbindən bu təmir işlərinin hələ bir neçə il də uzanacağını da proqnozlaşdırmaq olar.

Qeyd edək ki, Bakı-Qazax magistralı hissələrlə işlənilib. Yeni Gəncə-Qazax, Kürdəmir-Ucar, Ucar-Yevlax, Yevlax-Gəncə və Hacıqabul-Kürdəmir hissələrinə ayrılmaqla həyata keçirilib. Əsas olaraq bu tikinti işlərinə Səudiyyə İnkişaf Bankı, İslam İnkişaf Ban-

ki, Asiya İnkişaf Bankı və Azərbaycan hökuməti tərəfindən vəsaitlər ayrılıb. Bu vəsaitlər beynəlxalq banklar tərəfindən uzunmüddətli olmaqla müxtəlif faiz dərəcəli kreditlər şəklində verilib.

Kürdəmir-Ucar hissəsinin ilkin layihə dəyərləndirilməsi 18,29 milyon dollar, Ucar-Yevlax hissəsinə 51,62 milyon dollar, Yevlax-Gəncə hissəsinə isə 60,7 milyon dollar nəzərdə tutulmuşdu.

Gəncə-Qazax Yolunun

uzunluğu 94 km-dir. Yolun bərpasına 48 milyon dollar qiymətləndirilib. Əsas donor Dünya Bankıdır və 40 milyon dollar vəsait ayrılıb. Qalan hissə isə TACIS proqramının ayırdığı vəsait hesabına tikilib. Yolun 2-ci hissəsi texniki olmaqla 2 zolaqlı tikilməsi nəzərdə tutulub. Podratçılar "Turan Xəzinədaroğlu", "Azərkörpü" və "Avtoban" şirkətləri olub.

Göründüyü kimi, milyonlarla manat vəsait xərclənsə

də Bakı-Qazax yolundakı problemlər hələ də həllini tapmayıb. Ümumi uzunluğu 405 km olan yolda ən çox problem Yevlax-Gəncə və Kürdəmir-Hacıqabul hissəsində müşahidə olunur. Burada təmir işləri aparılarkən yolun bir hissəsi başa çatdırıldı. Yolun ikinci hissəsi o gündən bu vaxta qədər başa çatdırılmayıb. Bakı-Qazax magistral yolunda hazırda monitoring aparsaq görərik bütövlükdə deyil, yolun müəyyən hissələrində problem var. Ümumi götürən-

baş verməsinin səbəbi kimi yolun bir hissəsinin təmirsiz olduğunu əsas gətirdi: "Bakı-Qazax magistralı əvvəllər bir istiqamətli yol kimi nəzərdə tutulmuşdu. Həmin ərazidə təmir işləri aparılarkən yolun bir hissəsi başa çatdırıldı. Yolun ikinci hissəsi o gündən bu vaxta qədər başa çatdırılmayıb. Bakı-Qazax magistral yolunda hazırda monitoring aparsaq görərik bütövlükdə deyil, yolun müəyyən hissələrində problem var. Ümumi götürən-

də magistralın bir istiqamətli üzrə yol tamamilə istifadəyə yararlı vəziyyətdədir. Magistral yolun digər istiqamətində isə təmir işləri başa çatdırılmadığından yolun müəyyən hissələrində sürücülər əks tərəfə keçməli olurlar. Bu da hərəkətin məhdudlaşdırılmasına gətirib çıxarır. Burada sürət həddi yüksək olduğundan çoxlu sayda avtomobil qəzaları baş verir. Bu yol xalq arasında "ölüm yolu" adlandırılır. Ən dəhşətli qəzalar da burada baş verir, lakin hələ də problem həll edilməyib. Bu yolun bir hissəsi çəkildiyi müddətdə regionlara gedən magistral yollar arasında müqayisə aparsaq ən çox ölümlə nəticələnən avtomobil qəzaları Bakı-Qazax magistralının xüsusən Şəmkir və Gəncə hissəsində baş verir. Artıq 8-illə yaxındır ki, bu yol təmirədir. Lakin hələ də təmir işləri başa çatmayıb".

Ekspertin sözlərinə görə, hazırda prioritet məsələ Avropa Oyunlarıdır və yollardakı problemlər qısa müddətdə düzələcəyi də gözlənilir: "Bakı-Qazax yolundan haqlı şikayətlər var. Yəqin ki, bu məsələ nə zamansa həllini tapacaq. Ancaq hökumət hazırda bütün infrastrukturunu Avropa Oyunlarına yönəldib. Bu baxımdan bütün layihələr, yol tikintiləri də dayandırılıb. Ancaq bu yolun ikinci hissəsinin bərpa edilməsi çox vacibdir".

□ Nərgiz LİFTİYEV

MÜSAVAT

Son səhifə

N 105 (6133) 16 may 2015

İtin son arzuları

Coco adlı rottveiller cinsli itə xərcəng diaqnozu qoyulduqdan sonra sahibi az zamanı qalan iti üçün unudulmaz bir şey edib. Sahibləri Coco ölmədən əvvəl onunla edəcəkləri şeylərin siyahısını hazırlayıblar. Sahibi tərəfindən çox sevilən it həyatının son 6 həftəsini əylənərək keçirib. "Coco üçün ölmədən əvvəl ediləcək işlər" siyahısındakıları etmək istəyən itin sahibləri olan Symon Spencer və sevgilisi Terzanın həyatları bir anda dəyişib. Cütlük 8 yaşlı itləri üçün 30 maddəlik siyahıda yazılanları etməyə başlayıblar. Coco üçün sahilə gəzməyə çıxmaq, bahalı restoranda yemək yemək, vertolyotla şəhər gəzintisi, polis məşını ilə gəzmək siyahıdakıların yalnız bir neçəsidir. Coco sonuncu dəfə suşi yedikdən sonra çox əziyyət çəkmək üçün sahiblərinin qərarı ilə iynə ilə yatızdırılıb. Cocunun ölümündən sonra sahibi hissələrini belə dilə gətirib: "Çox əziyyət çəkirdi. Ona ağrıları azaltmaq üçün həddən çox ağrıkəsici verildirdi. Son nəfəsini verərkən onu qucaqladım və dəfələrlə öpdüm. İndi içimdə böyük bir boşluq var və onu heç nə doldurmur".

İt burnu çayı nəyə faydalıdır?

Tərkibində C, B1, B2, K, P vitaminləri, kalsium, maqnezium, fosfor olan it burnu çayı, qış xəstəliklərinə qarşı qorunmanın formullarından biridir. Milli.Az lent.az-a istinadən bildirir ki, it burnu çayı tənəffüs yolu infeksiyaları və soyuqdəyməyə qarşı bədən müqavimətini artırır. Fəsil dəyişənliyində yaxşı qoruyucudur. Bu çayı hazırlamaq üçün qurudulmuş it burnu meyvələrini yaxşıca yuduqdan sonra isti suda dəmlənir və içilir.

Hotelin kral odasının qiyməti 39 min avrodur

Kan Film festivalı sahiblik edən Kan şəhərində festival sarayının qarşısındakı hotelin kral dairesinin bir gecəlik qiyməti hər kəsi təəccübləndirir. Hər il dünyanın dörd tərəfindən məşhur ulduzların gəldiyi hotelin kral otağında bir gecə qalmağı qiyməti 39 min avrodur. Otaqda özəl üzmə hovuzu, idman salonu, 150 kvadrat metrlik balkon var. 650 kvadrat metr sahəsi olan otaqda məşhur aktyorlar və aktrisalar qalır. Lüks hoteldə 15 min şüşə şampan, 10 min şüşə fransız şərabı, 800 kiloqram xərcəng, 350 kilo qaz ciyəri, 250 kilo şokolad, 50 kilo balıq kürüsü və 20 min ədəd şirniyyat yeyilməsi gözlənilir.

Burnundan oyuncaq çıxdı

İngiltərədə yaşayan 51 yaşlı Steve Eaton adlı kişinin uşaq vaxtı udduğu oyuncaq burnundan çıxıb. Eastonun sözlərinə görə, Eston bir neçə dəfə asqırıldıqdan sonra özünü pis hiss edib. Burnundan kiçik bir plastik parçası çıxan kişi onun nə olduğunu anlamayıb və anasına zəng edib. Pat adlı qadın 40 il əvvəl oğlunun udduğu oyuncağı xatırlayıb və onun plastik oyuncaq olduğunu deyib. Bu günə qədər qoxu hiss etmədiyini və burnu axdığı deyən Eaton plastik burnundan çıxdıqdan sonra çox rahatlaşdığını deyib. Bir neçə həkimə getdiyini deyən kişi həkimlərin burnundakı plastik haqda heç nə bilmədiklərini dilə gətirib.

305 kq arıqladı və...

305 kiloqram arıqlayan adamın nişanlısı ilə gəzinti zamanı çəkdiyi şəkil müzakirə mövzuna çevrilib. 54 yaşlı britaniyalı Pol Meyson gələcək həyat yoldaşı 41 yaşlı Rebekka Mauntin ilə Nyu-York parkında şəkil çəkdirib. Cütlük Amerikaya Pol Meysonun əməliyyat olunması üçün gəlib. Dünyanın keçmiş ən kök adamı burada artıq dərisinin götürülməsi üçün əməliyyat olunub. Onun bədənindəki 21 kiloqram artıq dəri götürülüb. Lakin Pol ən azı bir dəfə də belə bir əməliyyata girməlidir.

Xatırladaq ki, Pol Meyson 445 kiloqram olarkən facebookda 41 yaşlı Rebekka Mauntinle tanış olub. Onların skype-da ilk söhbəti isə saatlarla davam edib. Bundan sonra Pol arıqlamaq qərarına gəlib və 5 il ərzində 305 kiloqram artıq çeki itirib.

QOÇ - Pula böyük ehtiyac duysanız da, şəxsi büdcənizi artırmaq üçün neqativ üsullardan yararlanmamalısınız. Hər şeyin öz vaxtı var. Nahar arafəsində yersiz mübahisələrdən qaçın.

BUĞA - Bu gün saat 12:01-dən mənfi enerjili Ay bürcünüzdə qərar tutduğu üçün ümumi ovqatınız aşağı ola bilər. Odur ki, səbrli olub yalnız Tanrıya sığının. Vaxt olsa, mütləq ziyarətqahlara baş çəkin.

ƏKİZLƏR - Adətən həftənin bu təqvim sizin üçün zəngin keçir. Odur ki, özünüzdə güc tapıb bədbinləşməməli, hər bir məqamdan zövq almağa çalışmalısınız. Bu gün mərhəmətli və işlək olun.

XƏRÇƏNG - Yalnız özünüzdə aid işlərə baş qoşun. Əks təqdirdə ətrafınızda olanların yanında hörmətinizi itirə bilərsiniz. Hər addımda Tanrıya başınız üstündə hiss edin. Duaları əsirgəməyin.

ŞİR - Siyasi yönümlü hadisələrdən başqa bütün sahələrdə uğurlar sizi qoynuna alacaq. Fəaliyyətdə, ünsiyyətdə və maliyyə məsələlərində qənaətbəxş məqamlar yaşayacağınız gözlənilir.

QIZ - Astroloji göstəricilər iştirakçısı olduğunuz prosesləri nəzarətdə saxlamaq üçün gücünüzün yetəcəyini bəyan edir. Bu işə gün ərzində sizi bütün uğursuzluqlardan qoruyacaq.

TƏRƏZİ - Artıq planetiniz olan Venera aktivlik nöqtəsindədir. Bu işə enerjinizin daha da artması deməkdir. Bu səbəbdən gözlənilən neqativlikləri dəf edəcəksiniz. Çətin məqamlarda dostlara güvənin.

ƏQRƏB - Bu gözəl təqvimdə bütün ixtiyar öz əlinizə verəcək. Neçə dəyərlər, nəyə layiqsinizsə, o da olacaq. Şəxsi münasibətlərdə yalandan istifadə etməyin, "dərdli adam" obrazı yaratmayın.

OXATAN - İnsanlarla nə qədər mülayim davransanız, ulduzlar da sizi bir o qədər xoşhal edəcək. Bir də üzərinizə düşən öhdəlikləri başqalarının üzərinə atmayın. Nahar vaxtı maksimum səbrli olun.

OĞLAQ - İxtiyarınızda olan bu təqvimdə hörmət qazanmaq başlıca vəzifəniz olmalıdır. Başqalarında nöqsan axtarmaqdansa həmrəylik yaradın. Doğmalarınıza qarşı yersiz ittihamlara sön qoyun.

SÜTÖKƏN - Səhər saatlarını sakit tərzdə başa vursanız, ulduzlar nahardan sonra ovqatınızı yüksəldəcək. Pulunuza qənaət edin ki, kiseniz vaxtından tez boşalmasın. Davranışlarda məxfiliyə riayət edin.

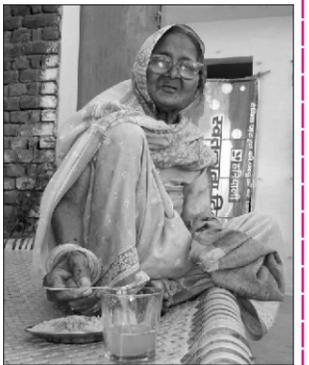

BALIQLAR - Yarımçıq qalmış öhdəliklərinizi yerinə yetirməyə tələsin. İlk növbədə ünsiyyətdə səmimi olun ki, ətrafınızdakılar sizə inansın. Maddiyyətə çox da aludə olmayın.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Gündə 1 kilo qum yeyir

"The Mirror" qəzetinin xəbərinə görə, Hindistanda yaşayan Sudama Devi adlı qadın gündə ən az 1 kilo qum yeyir. 10 yaşından bəri bu adətini davam etdirən qadın bir dəfə də olsun həkimə getməyib, üstəlik səhhəti olduqca yaxşıdır. Yaşlı qadın qum yemədiyi zaman aclıq hiss etmədiyini deyir. Sudama bəzən qumun üzərinə şəkər tökərək yediğini deyir. Qum aludəsi olan qadının 10 uşağından yalnız dördü yaşayır. S.Devi uşaqlarının qum yemədiyini, ona görə də səhhətlərinin çox yaxşı olmadığını deyir.

Səhifəni hazırladı: **ŞAHNAZ**

Təsisçi: **Rauf ARİFOĞLU**
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYSAN

e-mail adres: **yenimusavat@mail.ru**

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.300

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.